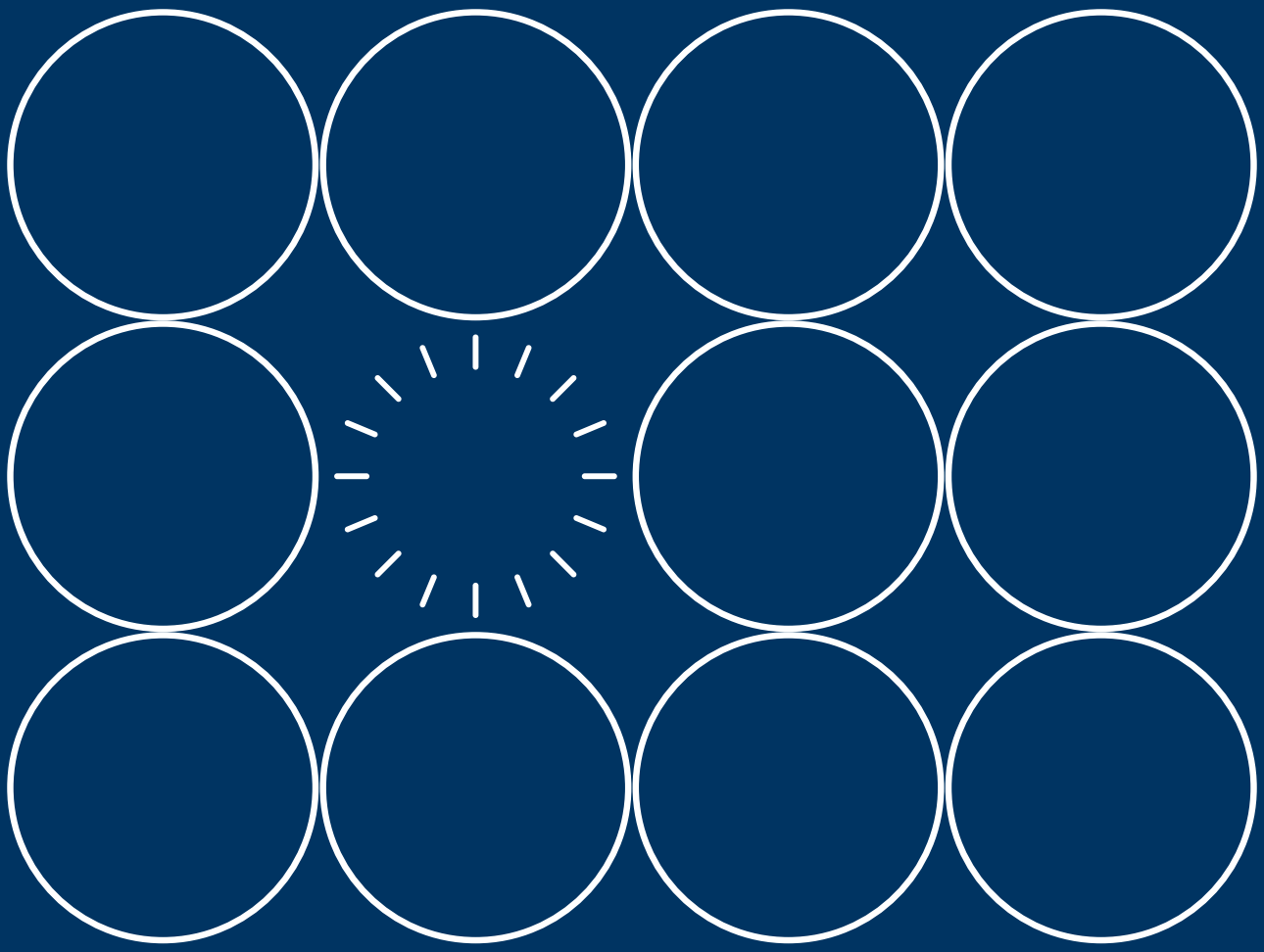
İstanbul Planlama Ajansı

Haziran 2025

İstanbul Barometresi

istanbul barometresi

İçindekiler

1. YAŞAM MALİYETİ **09**
1.1 İstanbul'da 4 Kişilik Hanenin Yaşam Maliyeti 11
1.2 Ürün Grubu Fiyatlarının Aylık ve Yıllık Değişimi 12
Yaşam Maliyeti Metodolojisi 15

2. GÜNDEM ARAŞTIRMALARI **17**
2.1 Haziran Gündemi 18
2.2 Ekonomi 22
2.3 Sosyal Yaşam 25
2.4 Tüketim Alışkanlıkları 28
Gündem Araştırmaları Metodolojisi 29

3. TEMATİK DOSYA: Hayat Tarzı ve Değerler Araştırması **31**
3.1 Uzman Görüşü 32
3.2 Hayatta Önem Verilen Değerler 34
3.3 Değer Öncelikleri ve Tutumlar 43
3.4 Toplumsal Cinsiyet Algıları 47
3.5 Çalışma Hayatına Bakış 50
3.6 Güven 52
3.7 Yaşam Memnuniyeti 56
3.8 Komşuluk İlişkileri 66
3.9 Aile ve Çocuk Algıları 67
3.10 Fırsat Eşitliği ve Gelecek Beklentileri 75
3.11 Yaşam Tarzı ve Ekonomi Algısı 79
3.12 Evcil Hayvanlara Karşı Tutum 83
Tematik Dosya Metodolojisi 85

4. SEKTÖREL VERİLER **87**
4.1 Konut Piyasası 88
4.2 Ulaşım 94
4.3 Turizm 102
4.4 Çevre 107
4.5 Maliye 112
4.6 Reel Piyasalar 119
4.7 İşgücü Piyasası 125
4.8 Yıllık Göstergeler 130
Sektörel Veriler Metodolojisi 180

ISBN: 978-625-96827-2-3
İstanbul Planlama Ajansı Yayınıdır.

Yönetici Özeti

İstanbul Barometresi kitabının üçüncü sayısından merhaba,

Bu yayın, İstanbul'un toplumsal, ekonomik ve demografik dinamiklerini kapsamlı biçimde analiz ederek kentin bugünkü durumunu anlamak ve geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunmak amacıyla hazırlandı. Kitap; Yaşam Maliyeti Araştırması, Gündem Araştırmaları, Tematik Dosya ve Sektörel Veriler olmak üzere dört temel çalışmanın bulgularını bir araya getirmektedir.

Yaşam Maliyeti Araştırması, İstanbul'da yaşamanın bireyler ve haneler üzerindeki ekonomik etkilerini ortaya koymaktadır. Gıda, barınma, ulaşım, sağlık ve eğitim gibi temel harcama kalemlerine ilişkin 9 başlık ve 321 maddeden oluşan ürün sepeti üzerinden hareketle hane tüketiminin %81,4'üne tekabül eden 189 ürünün fiyatları çerçevesinde yapılan hesaplamalar sonucunda, 2 yetişkin ve 2 çocuktan oluşan dört kişilik bir ailenin yaşam maliyeti Haziran 2025 itibariyle aylık 93.465 TL olarak tespit edildi. Bu rakam, geçen yılın aynı dönemine göre %47,1, bir önceki aya göre ise %1,9 oranında artış gösterdi.

Gündem Araştırmaları, İstanbulluların yaşam memnuniyeti, ekonomik beklentileri, sosyal dayanışma algısı ve günlük yaşam deneyimlerine ilişkin periyodik veri toplamaktadır. Temsili bir örneklemle gerçekleştirilen bu çalışmada, katılımcıların görüş ve beklentileri düzenli olarak izlenmektedir. Haziran ayında Türkiye'nin en önemli gündeminde İran-İsrail çatışması ile Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı yer aldı. Hane içinde ise Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı ile ekonomik sorunlar en çok konuşulan konu oldu; katılımcıların %52,7'si geçinmekte zorlandığını belirtti. Aynı zamanda katılımcıların %29,2'si Haziran 2025 döneminde birinden veya bir kurumdan borç, avans, veresiye alışveriş, yeni ihtiyaç kredisi veya banka ek hesabından ödünç para aldığını belirtti. İstanbulluların stres seviyesi 6,8; mutluluk seviyesi ise 5,5 olarak ölçüldü.

Tematik Dosya kapsamında, bu ay hayat tarzı ve değerler mercek altına alındı. Katılımcıların öncelikli değerleri, toplumsal cinsiyet algıları, çalışma hayatına bakışları, yaşam memnuniyetleri, aile-çevre ilişkilerine dair tutumları, ekonomik algıları ve evcil hayvanlara karşı tutumları incelendi. Sonuçlara göre, katılımcıların %98'i aile kavramını hayatlarında önemli bulduğunu belirtti. Toplumsal cinsiyet konusunda ise her 5 katılımcının 1'i üniversite eğitiminin erkekler için daha önemli olduğunu ifade etti. Katılımcıların %48,3'ü genel yaşam standardından memnun olduğunu belirtirken, sosyoekonomik seviye yükseldikçe yaşam memnuniyetinin arttığı görüldü. Çalışma hayatına dair yapılan değerlendirmelerde, katılımcıların %64,6'sı çalışmayı topluma karşı bir sorumluluk olarak gördüğünü ifade etti. Ayrıca, yaş ilerledikçe çalışmayı bir görev olarak benimseyenlerin oranının da arttığı gözlemlendi. Evde evcil hayvan beslemeye ise genellikle olumlu yaklaşıldı. En yüksek oranda olumlu yanıt veren grup 18-35 yaş arası gençler oldu. Sosyoekonomik seviye yükseldikçe olumlu görüştekilerin oranının arttığı gözlemlendi.

Sektörel Veriler, kentin ve ülke genelinin güncel istatistiklerini, demografik eğilimlerini ve ekonomik göstergelerini paylaşarak kamu kurumları ve özel sektör için veri temelli karar alma süreçlerine katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu ayın verilerine göre:

- **Konut sektörü:** Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da 22 bin 103 konut satışı gerçekleşmiş olup bu rakam geçen yılın aynı dönemine göre %17,5 artışı ifade etti. Türkiye genelinde ise konut satışları bir yılda %17,6 artış gösterdi. İstanbul'un ülke geneli satışlardaki payı %17 olup, İstanbul'da yapılan konut satışlarının %65,2'si Avrupa Yakası'nda gerçekleşti.

- **Turizm:** 2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı dönemine göre %0,6 azaldı; bir önceki aya göre ise %5,4 artarak 1.668.304 oldu. 2025 yılı Mayıs ayı istatistiklerine göre İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler arasında 177.946 kişiyle Rusya vatandaşları ilk sırada yer aldı. Rusya'yı sırasıyla 123.157 ziyaretçiyle Almanya ve 104.835 ziyaretçiyle ABD takip etti.

- **Reel Piyasalar:** Mayıs 2025 döneminde İstanbul'un ihracatı 11,4 milyar dolar, ithalatı ise 16,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamlar, geçen yılın aynı dönemine kıyasla ihracatta %6, ithalatta ise %6,8 oranında artış ifade etti. Türkiye toplamı içinde İstanbul, ihracatta %50,5, ithalatta ise %57,2'lik paya sahip oldu. İstanbul'da en çok dış ticaret gerçekleşen iki ülkenin Almanya ve Çin olduğu gözlemlendi.

- **Çevre:** Haziran 2025'te İstanbul'da hava kalitesi ölçümlerine göre, Yenibosna istasyonu 63 HKİ ile en düşük hava kalitesine sahip olurken, Büyükada (19 HKİ) ve Kandilli 1 (21 HKİ) istasyonları en yüksek hava kalitesine sahip oldu. İstanbul genelinde ortalama hava kalitesi ise 34 HKİ ile "iyi" sınıfında yer aldı ve bir önceki aya göre hava kirliliği 3 birim azaldı. Ülke toplamına bakıldığında İstanbul'un elektrik tüketimindeki payı %16,5, doğal gaz tüketimindeki payı %18,8 seviyesinde seyretti.

- **Ulaşım:** Haziran 2025 döneminde İstanbul'da toplu ulaşım yolculuk sayısı geçen aya göre %14 azalarak 184.141.373 oldu. Geçen senenin aynı dönemine göre ise %3,9 azalma gözlemlendi. En yoğun kullanılan toplu ulaşım hat türleri otobüs ve metro & tramvay oldu. Tüm yolculukların %41,7'sini otobüs yolculukları oluşturdu. Metro & tramvay ulaşım tipinin payı %35,5 olarak hesaplandı. Ulaşım kart türüne bakıldığında, yıllık bazda en yüksek artış %16,7'lik oranla 60 yaş üstü grupta gerçekleşti. Yenikapı kalkışlı M2 ve M1 hatları metro hatları içinde, sırasıyla %21,2 ve %17,5'lik oranlarla, en yoğun kullanılanlar oldu. En yoğun kullanılan tramvay hattının ise T1 Kabataş-Bağcılar olduğu gözlemlendi.

1.

Bölüm

Yaşam Maliyeti

1.1 İstanbul'da 4 Kişilik Hanenin Yaşam Maliyeti

Haziran 2025 döneminde İstanbul'da dört kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti 93.465 Türk lirası olarak hesaplandı.

2025 yılı Haziran ayında İstanbul'da dört kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti geçen aya göre %1,9 artarak 93.465 TL olarak hesaplandı. Geçen yılın aynı dönemine göre artış oranı %47,1 oldu.

▶ Grafik 1. İstanbul'da 4 Kişilik Hanenin Yaşam Maliyeti

Kaynak: İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması, İPA, Haziran 2025

1.2 Ürün Grubu Fiyatlarının Aylık ve Yıllık Değişimi

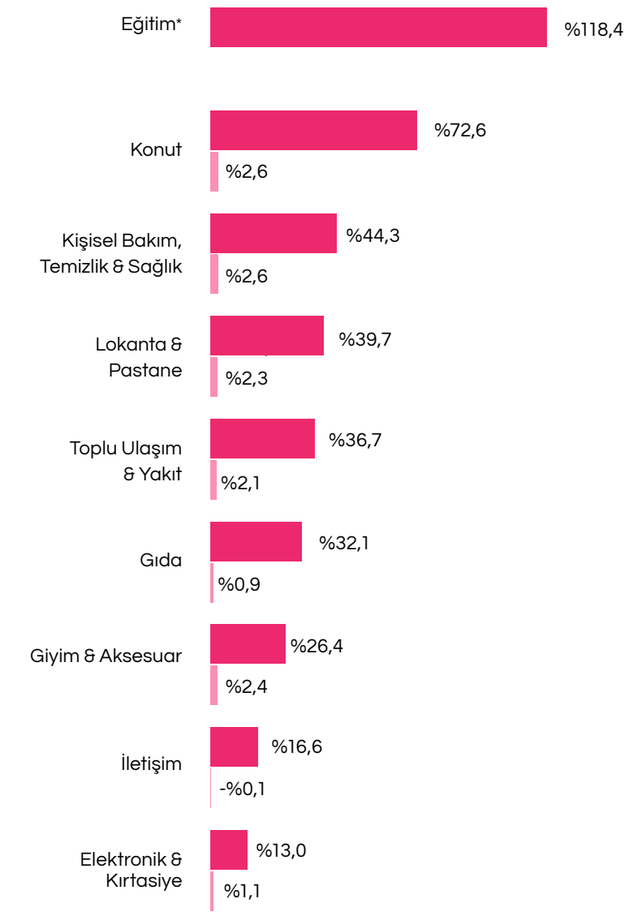
Konut harcama grubunda yıllık bazda artış %72,6 oranında hesaplandı.

Grafikte temel ihtiyaçların ve tüketim maddelerinin 9 kategoride gruplandırılmış biçimde fiyat değişimleri incelenmektedir. 9 ürün kategorisinin ortalama aylık ve yıllık değişimi gözlemlenmektedir.

Haziran 2025 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla en çarpıcı fiyat artışı %118,4'lük oranla eğitim kategorisinde gerçekleşti. Yıllık değişim oranı sıralamasında eğitimi, %72,6 artışla konut ve %44,3 ile kişisel bakım, temizlik & sağlık kategorileri takip etti. Aylık değişim oranları incelendiğinde de konut harcamaları %2,6; kişisel bakım, temizlik & sağlık harcamaları %2,6 ile en yüksek artış görülen kategoriler oldu. Giyim & aksesuar kategorisinde aylık %2,4 oranında; toplu ulaşım & yakıt kategorisinde aylık %2,1'lik artış görüldü.

▶ Grafik 2. Ürün Grubu Fiyatlarının Ortalama Aylık ve Yıllık Değişimi

Kaynak: İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması, İPA, Haziran 2025

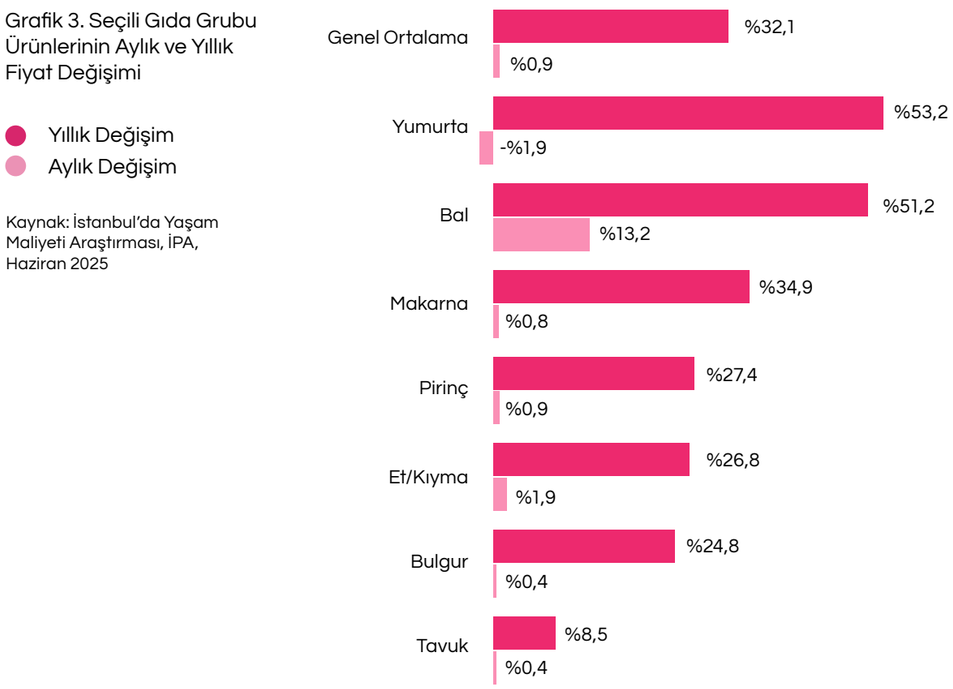
* Eğitim kategorisinde fiyat değişimi yıllık bazda hesaplanmaktadır.

Bal fiyatı bir ayda tam %13,2 arttı.

Grafikte gıda grubunda incelenen ürünler arasından seçilen 7 tanesinin, ve ek olarak gıda grubu genelinin, Haziran 2025 dönemindeki aylık ve yıllık bazlı fiyat değişim oranları gözlemlenmektedir.

Geçen yılın aynı dönemine kıyasla en yüksek artış gösteren ürünlerden biri %53,2'lik oranla yumurta oldu. Bal ürünlerinde yıllık artış %51,2 olarak hesaplandı. Bir önceki aya göre değişim oranlarına bakıldığında %0,8'lik artışla makarna, %0,9'luk artışla pirinç ve %1,9'luk artış oranıyla et/kıyma ürünleri dikkat çekti. Tavuk ürünlerinde ise yıllık artış %8,5 olarak hesaplandı.

▶ Grafik 3. Seçili Gıda Grubu Ürünlerinin Aylık ve Yıllık Fiyat Değişimi

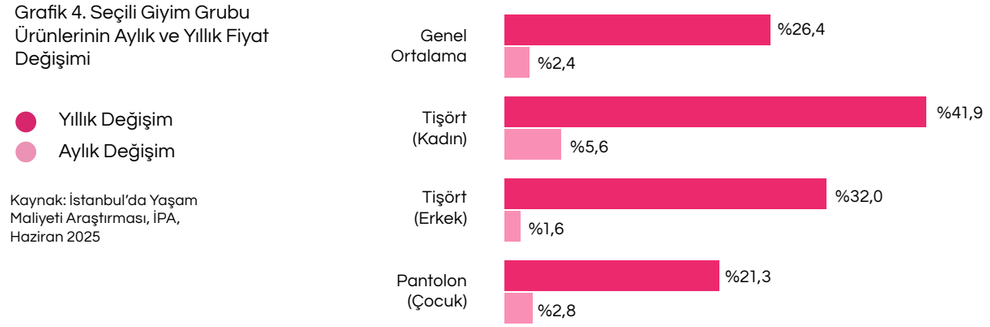
Kaynak: İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması, İPA, Haziran 2025

Kadın tişört kategorisi ürün fiyatları bir yılda tam %41,9 arttı.

Grafikte giyim grubunda incelenen ürünler arasından seçilen 3 tanesinin, ve ek olarak giyim grubu genelinin, Haziran 2025 dönemindeki aylık ve yıllık bazlı fiyat değişim oranları gözlemlenmektedir.

Giyim grubu genelinde yıllık ortalama %26,4 fiyat artışı gözlemlenirken, bir önceki aya kıyasla %2,4 artış yaşandı. Kadın tişört kategorisi ürün fiyatları yıllık bazda %41,9, aylık bazda ise %5,6 arttı. Erkek tişört kategorisi ürün fiyatları ise geçen yılın aynı dönemine göre %32,0 artarken, bir önceki aya kıyasla %1,6 arttı. Çocuk pantolon kategorisi ürün fiyatları ise geçen yılın aynı dönemine göre %21,3 artarken, bir önceki aya kıyasla %2,8 arttı.

▶ Grafik 4. Seçili Giyim Grubu Ürünlerinin Aylık ve Yıllık Fiyat Değişimi

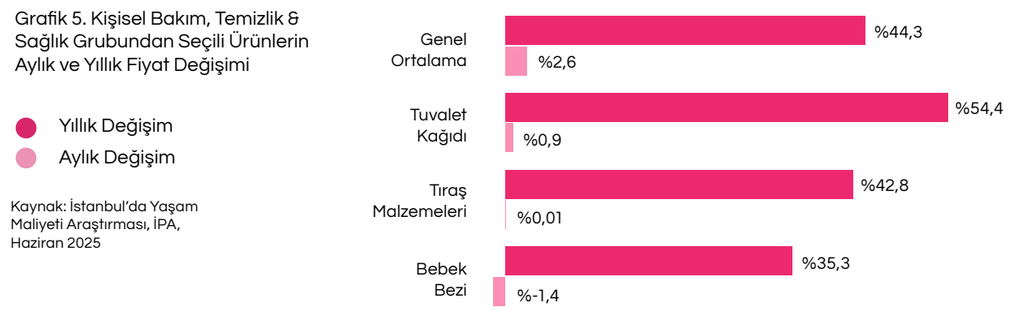
Kaynak: İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması, İPA, Haziran 2025

Tuvalet kağıdı fiyatları bir yılda tam %54,4 arttı.

Grafikte kişisel bakım, temizlik & sağlık grubunda incelenen ürünler arasından seçilen 3 ürünün, ve ek olarak bu ürün grubu genelinin, Haziran 2025 dönemindeki aylık ve yıllık bazlı fiyat değişim oranları gözlemlenmektedir.

Kişisel bakım, temizlik & sağlık grubu genelinde yıllık ortalama %44,3 fiyat artışı gözlemlenirken, bir önceki aya kıyasla %2,6 artış gözlemlendi. Tuvalet kağıdı fiyatları ise geçen yılın aynı dönemine göre %54,4 artarken, bir önceki aya kıyasla %0,9 artış gözlemlendi. Tıraş malzemeleri fiyatları geçen yılın aynı dönemine göre %42,8 artarken, bir önceki kıyasla %0,01 artış gözlendi. Bebek bezi fiyatlarında ise yıllık bazda %35,3 artış gözlemlenirken; aylık bazda -%1,4 düşüş gözlemlendi.

▶ Grafik 5. Kişisel Bakım, Temizlik & Sağlık Grubundan Seçili Ürünlerin Aylık ve Yıllık Fiyat Değişimi

Kaynak: İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması, İPA, Haziran 2025

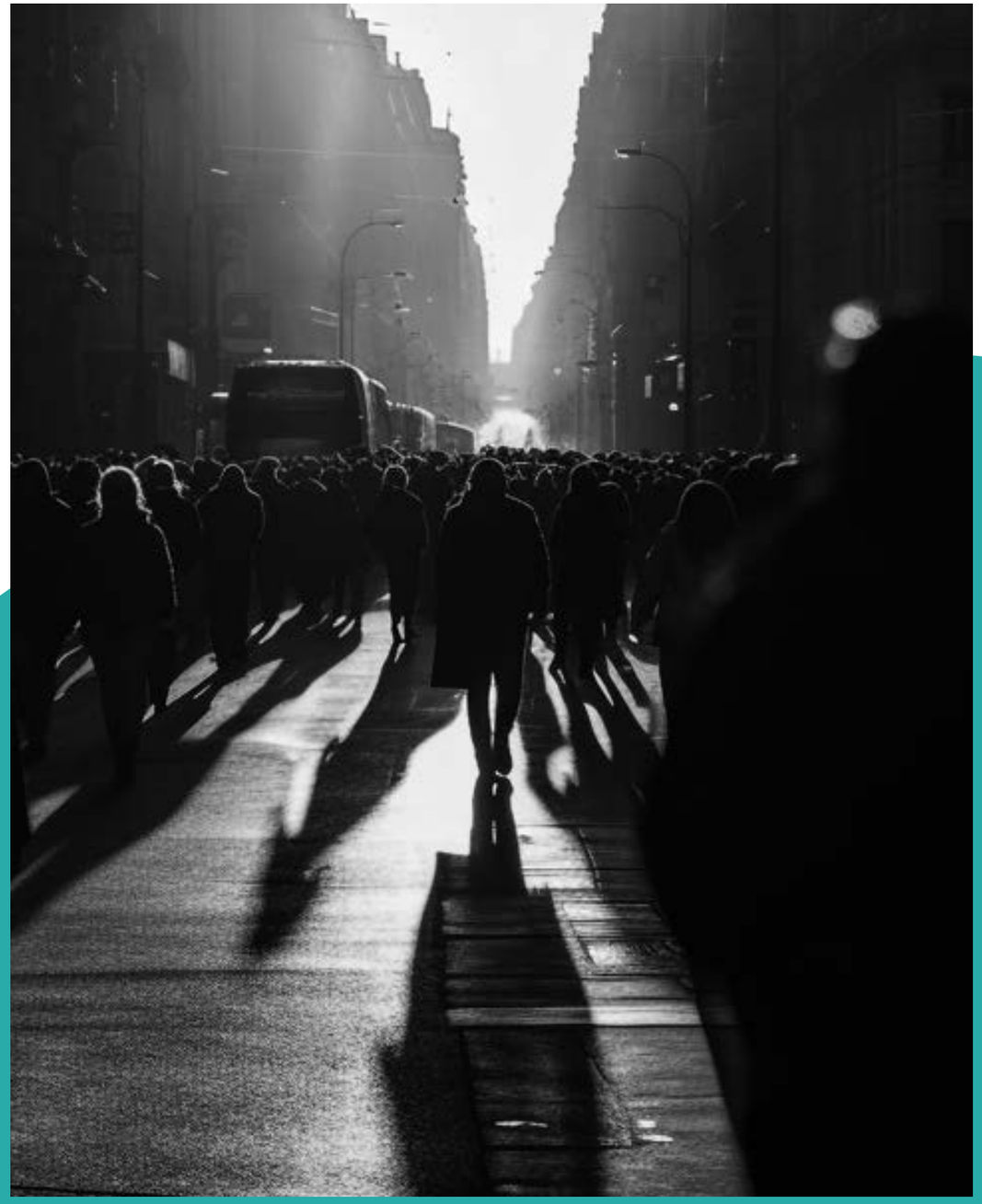
Yaşam Maliyeti Metodolojisi

İstanbul Planlama Ajansı tarafından yürütülen "İstanbul'da Yaşam Maliyeti Araştırması" kapsamında İstanbul'daki haneleri temsil etmek üzere seçilen 1.600 hanenin temel harcamaları bir ay süreyle her gün izlenerek bilimsel metotlarla veriler toplanmış ve detaylı biçimde derlenmiştir. Böylelikle 9 ana başlıkta toplam 321 maddeden oluşan sepet için fiyat, miktar ve tür verilerinden hareketle harcama gruplarının ağırlıkları uzmanlar ve akademisyenlerin katılımı ile saptanmış ve harcama yapılan yer (mağaza, market, pazar vb.) bilgileri derlenmiştir. Bu maddelerden hane tüketiminin %81,4'üne karşılık gelen 189 ürünün araştırmada tespit edilen harcama yapılan yerlere göre yıllık fiyat değişimleri takip edilmiştir. Ortalama bir hanenin yaşam maliyeti hesaplanırken her hanenin giderleri OECD'nin Eşdeğerlik Ölçeği kullanılarak oluşturulan katsayılar vasıtasıyla eşdeğer ferdi maliyetlere dönüştürülmüştür. Son olarak, 4 kişilik (2 yetişkin, 2 çocuk) bir ailenin yaşam maliyeti eşdeğer ferdi maliyetler üzerinden hesaplanmıştır.

2.

Bölüm

Gündem Araştırmaları

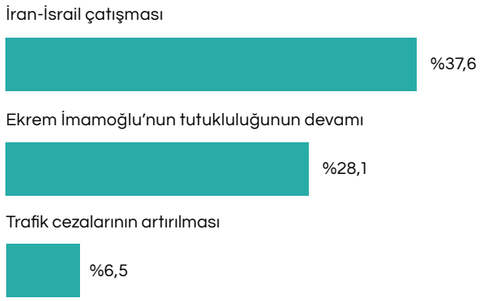

2.1 Haziran Gündemi

Haziran ayının Türkiye gündemi İran-İsrail çatışması ile Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı oldu.

Katılımcıların %37,6'sı başlıca gündemlerinin İran-İsrail çatışması olduğunu belirtti. İkinci sırada %28,1 ile Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı, üçüncü sırada ise %6,5 ile trafik cezalarının artırılması yer aldı.

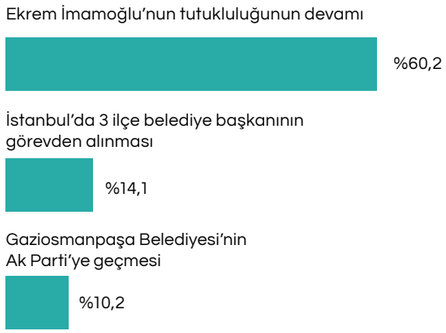
▶ Grafik 1. Haziran ayında Türkiye'nin en önemli gündemi nedir?

Haziran ayında İstanbul'un gündemi Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı ile İstanbul'da 3 ilçe belediye başkanının görevinden alınması oldu.

Katılımcıların %60,2'si Haziran ayında Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamının İstanbul'un en önemli gündemi olarak gördüğünü belirtti. İkinci sırada %14,1'i ile İstanbul'da 3 ilçe belediye başkanının görevinden alınması, üçüncü sırada ise %10,2'si ile Gaziosmanpaşa Belediyesi'nin Ak Parti'ye geçmesi yer aldı.

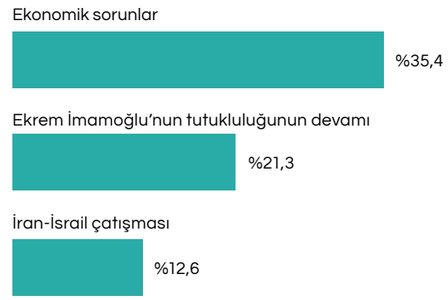
▶ Grafik 2. Haziran ayında İstanbul'un en önemli gündemi nedir?

Haziran ayının ev içi gündemi ekonomik sorunlar ile Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamı oldu.

Katılımcıların %35,4'ü evlerinde en çok ekonomik sorunların, %21,3'ü ise Ekrem İmamoğlu'nun tutukluluğunun devamının konuşulduğunu belirtti. Üçüncü sırada %12,6 ile İran-İsrail çatışması yer aldı.

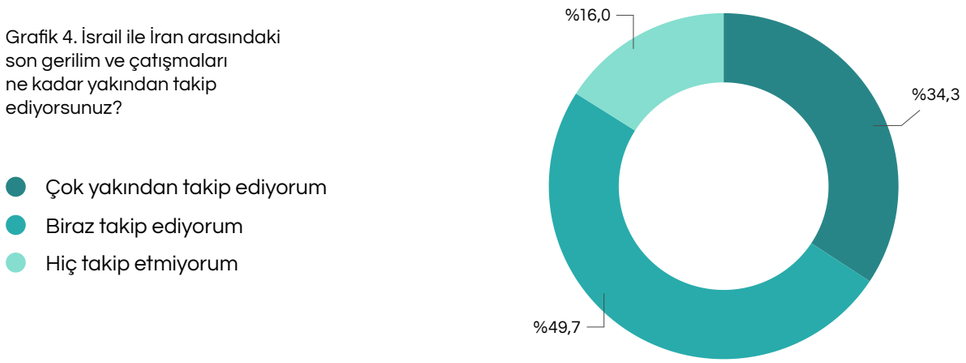
▶ Grafik 3. Haziran ayında ev ve aile içinde en önemli gündeminiz neydi; en çok ne konuşuldu, ne tartışıldı?

Katılımcıların %34,3'ü İran ile İsrail arasındaki son gerilim ve çatışmaları yakından takip ettiğini belirtti.

Katılımcıların %34,3'ü İran ile İsrail arasındaki son gerilim ve çatışmaları yakın takip ettiğini, %49,7'si biraz takip ettiğini, %16'sı ise hiç takip etmediğini belirtti.

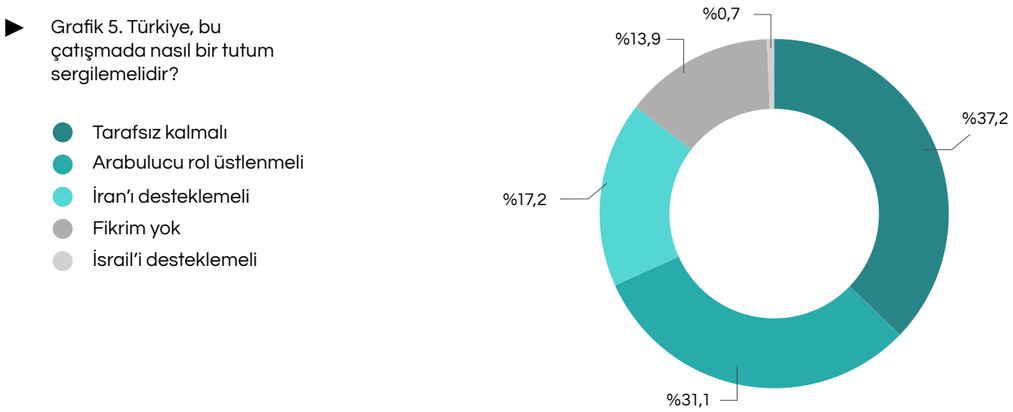
▶ Grafik 4. İsrail ile İran arasındaki son gerilim ve çatışmaları ne kadar yakından takip ediyorsunuz?

Katılımcıların %37,2'si bu çatışmada Türkiye'nin tarafsız kalması gerektiğini belirtti.

Katılımcıların %37,2'si Türkiye'nin bu çatışmalarda tarafsız kalması gerektiğini, %31,1'i arabulucu rol üstlenmesi gerektiğini, %17,2'si İran'ı desteklemesi gerektiğini belirtti. Katılımcıların %13,9'u bu konuda görüş belirtmezken İsrail'in desteklenmesi belirten katılımcıların oranı %0,7 oldu.

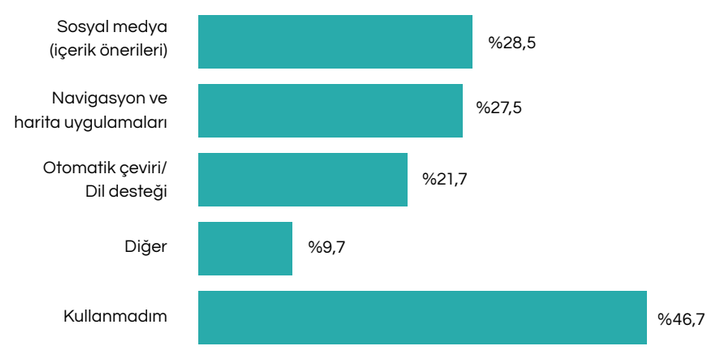
▶ Grafik 5. Türkiye, bu çatışmada nasıl bir tutum sergilemelidir?

Katılımcıların %53,3'ü günlük hayatında yapay zekadan faydalandığını belirtti.

Katılımcıların %28,5'i gündelik hayatında sosyal medya içeriklerini geliştirirken yapay zekadan faydalandığını, %27,5'i navigasyon ve harita uygulamalarında kullandığını, %21,7'si otomatik çeviri yapmak için kullandığını belirtti. Bu alanları iş ve eğitim alanında yapılan araştırmalar takip etti.

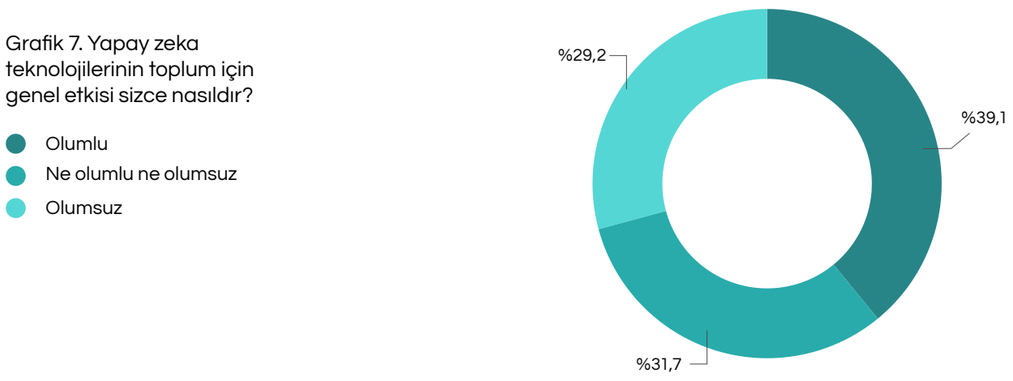
▶ Grafik 6. Günlük hayatınızda yapay zeka kullandığınız alanlar var mı?

Katılımcıların %39,1'i yapay zeka teknolojilerinin toplum için olumlu bir etkisi olduğunu belirtti.

Katılımcıların %39,1'i yapay zeka ve teknolojilerinin toplum için olumlu bir etkisi olduğunu düşünürken %31,7'si ne olumlu ne de olumsuz bulduğunu, %29,2'si ise olumsuz bulduğunu belirtti. Olumsuz etkileri olacağını belirten katılımcıların %43,3'ü veri güvenliği ve mahremiyet, %26,3'ü yanıltıcı içerikler, %19,7'si ise yapay zekanın iş kayıplarına sebep olacağını belirtti.

▶ Grafik 7. Yapay zeka teknolojilerinin toplum için genel etkisi sizce nasıldır?

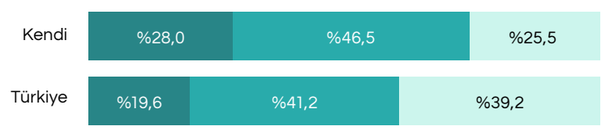
2.2 Ekonomi

Katılımcıların %19,6'sı Türkiye ekonomisinin, %28'i ise kendi ekonomisinin iyileşeceğini düşündüğünü belirtti.

Haziran ayında katılımcıların %19,'sı Türkiye ekonomisinin iyileşeceğini düşündüğünü belirtirken %41,2'si değişmeyeceğini, %39,2'si kötüleşeceğini öngördü. Kendi ekonomik durumunu değerlendiren katılımcıların %28'i iyileşeceği, %46,5'i değişmeyeceği, %25,5'i kötüleşeceği öngörüsünde bulundu. Geçen ay ise katılımcıların %20,3'ü Türkiye ekonomisinin, %29,7'si ise kendi ekonomik durumunun iyi yönde değişeceğini umduğunu belirtmişti.

▶ Grafik 8. Kendi ekonomik durumunuzun ve Türkiye ekonomisinin yakın dönemde ne yönde değişeceğini düşünmektesiniz?

- İyileşecek
- Değişmeyecek
- Kötüleşecek

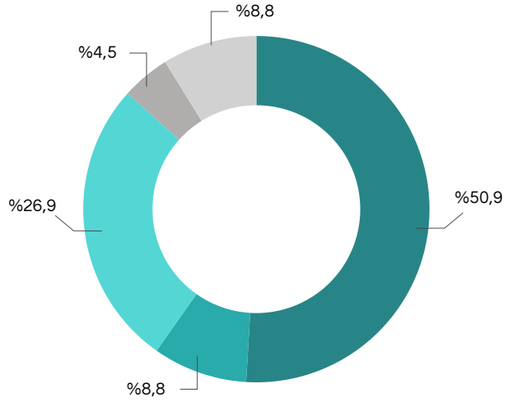

Katılımcıların %26,9'u kredi kartı borcunun asgari tutarını ödeyebildiğini belirtti.

Kredi kartı kullananların %50,9'u aylık kredi kartı borcunun tamamını, %26,9'u ise borcun asgari tutarını ödeyebildiğini belirtti. %8,8'i asgari tutar ile borcun tamamı arasında bir miktarda, %4,5'i asgariden az miktarda ödeme yapabildiğini belirtirken, %8,8'i ise kredi kartı borcunu hiç ödeyemediğini ifade etti. Alt sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların %28,8'i kredi kartı borcunun asgari tutarını ödeyebildiğini belirtirken %11,9'u hiç ödeyemediğini belirtti.

▶ Grafik 9. Haziran ayında kredi kartı ekstrenizin ne kadarını ödediniz?

- Tamamını ödedim
- Asgariyle tamamı arası bir tutar ödedim
- Asgari tutarı ödedim
- Asgari tutardan az ödedim
- Hiç ödemedim

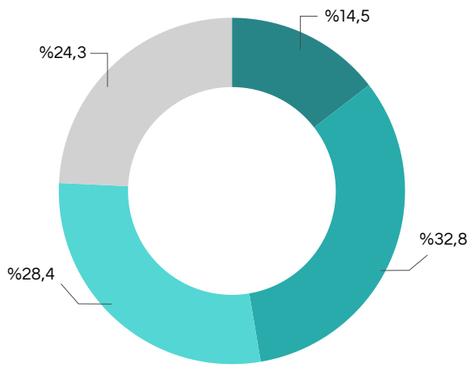

Haziran ayında katılımcıların %52,7'si geçinmekte zorlandığını belirtti.

Katılımcıların %14,5'i rahatlıkla geçinip birikim yapabildiğini, %32,8'i geçinebildiğini fakat kenara para ayırmadığını, %28,4'ü bazı ek harcamalardan kısarak ay sonunu zor getirdiğini, %24,3'ü ise geçinemediğini ve bazı ödeme ve temel ihtiyaçlarını karşılayamadığını belirtti.

▶ Grafik 10. Geçen ayı düşündüğünüzde ekonomik anlamda geçinebildiniz mi?

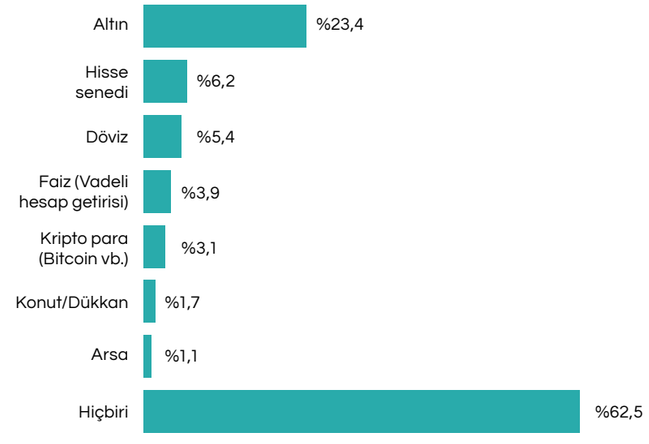
- Rahatlıkla geçindik ve kenara para ayırabildik
- Geçindik fakat kenara para ayıramadık
- Bazı ek harcamaları kısarak ay sonunu zor getirdik
- Geçinemedik, bazı ödeme ve temel ihtiyaçları karşılayamadık

Katılımcıların yatırım tercihlerinde ilk sırada altın yer aldı.

Birikim yapabildiğini belirten katılımcıların %23,4'ü altına, %6,2'si hisse senedine, %5,4'ü dövize, %3,9'u faize, %3,1'i kripto paraya, %1,7'si konut ya da dükkana ve %1,1'i ise arsaya yatırım yaptığını belirtti.

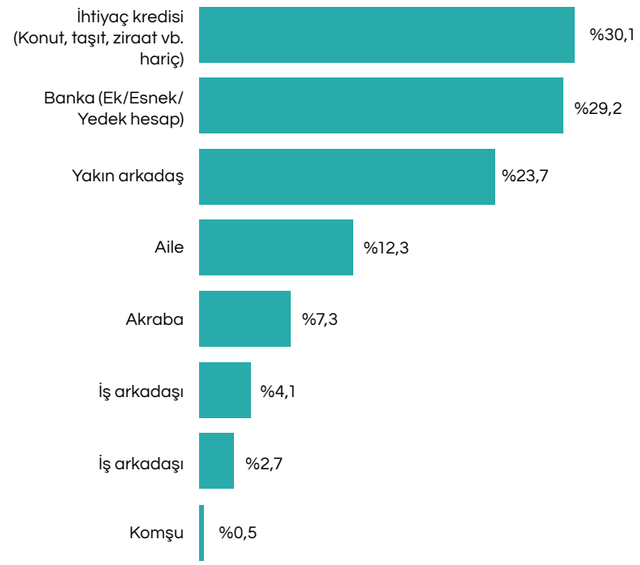
▶ Grafik 11. Haziran ayında aşağıdaki yatırım araçlarından hangilerine yatırım yaptınız?

Katılımcıların %29,2'si kurumdan veya bir tanıdığından borç aldığını belirtti.

Katılımcıların %29,2'si Haziran 2025 döneminde birinden veya bir kurumdan borç, avans, veresiye alışveriş, yeni ihtiyaç kredisi veya banka ek hesabından ödünç para aldığını belirtti. Borç aldığını belirten katılımcıların %30'u bankadan ihtiyaç kredisinden, %29,1'i bankaların esnek hesap hizmetinden, %23,6'sı ise yakın arkadaşından borç aldığını belirtti.

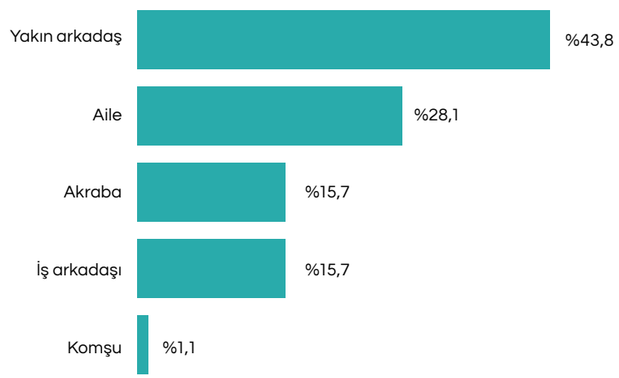
▶ Grafik 12. Kimlerden borç aldınız?

Katılımcıların %11,9'u borç verdiğini belirtti.

Katılımcıların %11,9'u Haziran 2025 döneminde borç verdiğini belirtirken %88,1'i borç vermediğini belirtti. Borç verenlerin %43,3'ü yakın arkadaşına, %27,8'i ailesine borç verdiğini belirtti.

▶ Grafik 13. Kimlere borç verdiniz?

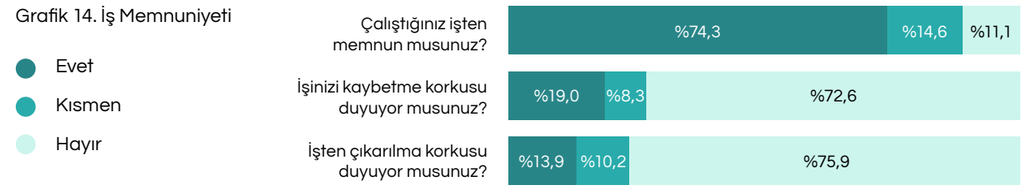

2.3 Sosyal Yaşam

Çalışanların %74,3'ü çalıştığı işten memnun olduğunu belirtti.

Katılımcıların %74,3'ü çalıştığı işten memnun olduğunu, %14,6'sı kısmen memnun olduğunu, %11,1'i memnun olmadığını belirtti. Kendi işinde çalışan katılımcıların %19'u işini kaybetme korkusu duyduğunu, %8,3'ü kısmen korku duyduğunu, %72,6'sı ise işini kaybetme korkusu duymadığını belirtti. Maaşlı çalışan katılımcıların %13,9'u işten çıkarılma korkusunu duyduğunu, %10,2'si kısmen korku duyduğunu, %75,9'u ise işten çıkarılma korkusu duymadığını ifade etti.

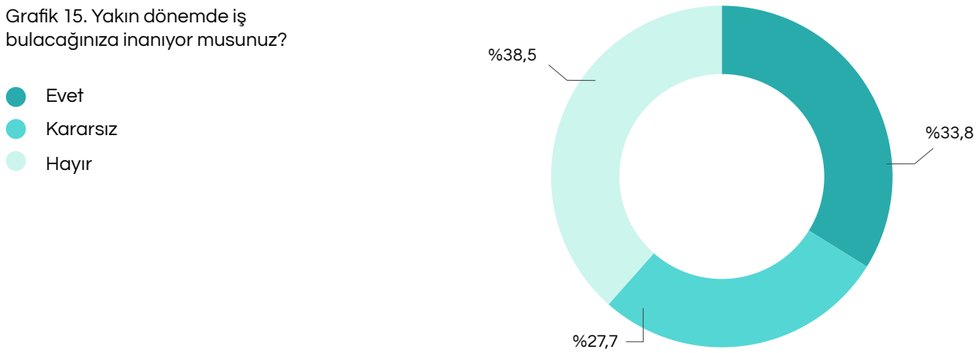
▶ Grafik 14. İş Memnuniyeti

Katılımcıların %33,8'İ yakın zamanda iş bulabileceğini düşündüğünü belirtti.

Soru öğrencilere ve iş arayan ama bulamadığını belirtenlere sorulmuştur. Katılımcıların %33,8'i yakın zamanda iş bulacağına inanırken, %38,5'i inanmadığını, %27,7'si ise kararsız olduğunu belirtti. Öğrencilerin %33,3'ü yakın zamanda iş bulabileceğini düşünürken, iş arayıp bulamayan katılımcıların %29'u yakın dönemde iş bulabileceğini belirtti.

▶ Grafik 15. Yakın dönemde iş bulacağınıza inanıyor musunuz?

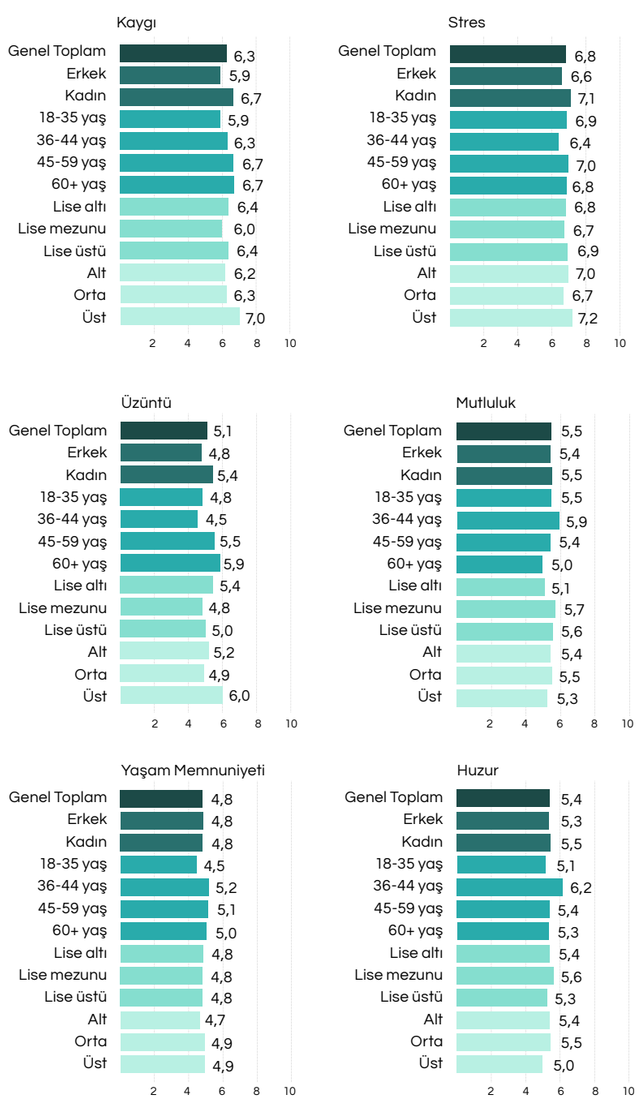

İstanbulluların stres seviyesi 6,8; mutluluk seviyesi 5,5 olarak ölçüldü.

Katılımcılara Haziran ayındaki duygu halleri soruldu ve 10 üzerinden değerlendirmeleri istendi. İstanbulluların ortalama stres seviyesi 6,8 olarak ölçülürken, kaygı seviyesi 6,3 olarak ölçüldü. Haziran ayındaki yaşam memnuniyeti 4,8 olurken, mutluluk seviyesi ise 5,5 olarak ölçüldü. Mayıs ayına göre katılımcıların stres seviyesinin 0,6 puan arttığı görüldü. Üst sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların kaygı puanı 7 stres puanı 7,2 olarak ölçüldü. Kadınların kaygı/stres puanlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu görüldü.

▶ Grafik 16. Duygu Hali

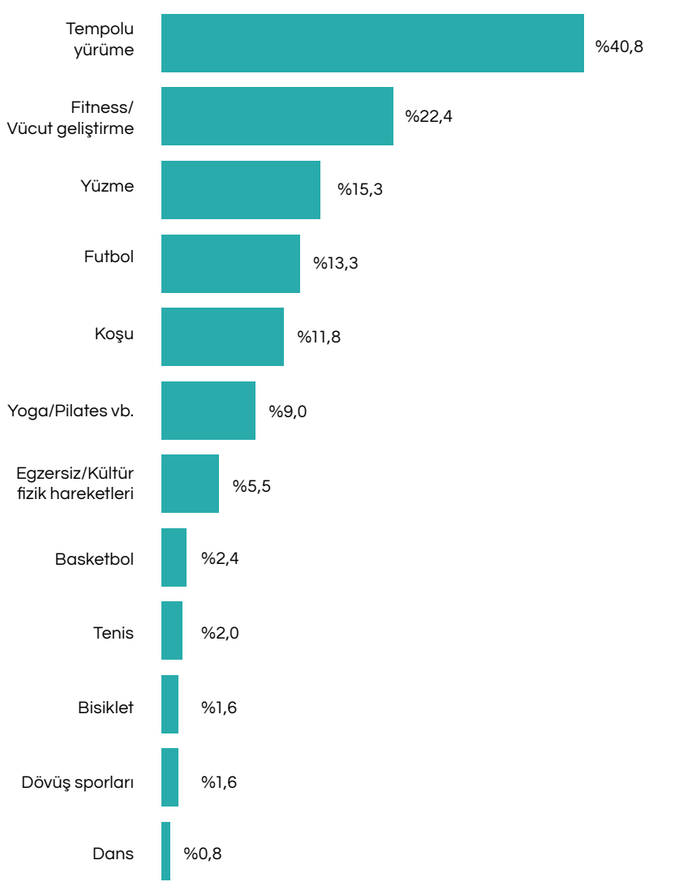
- Genel Toplam
- Cinsiyet
- Yaş Grubu
- Eğitim Durumu
- SES

Katılımcıların %34'ü haziran ayında düzenli spor yaptığını belirtti.

Spor yapan katılımcıların %40,8'i tempolu yürüme, %22,4'ü fitness, %15,3'ü yüzme, %13,3'ü futbol, %11,8'i koşu, %9,0'ı yoga/pilates vb. %5,5'i egzersiz/kültür fizik hareketleri, %2,4'ü basketbol, %2,0'ı tenis, %1,6'sı ise bisiklet sporu yaptığını belirtti.

▶ Grafik 17. Haziran ayında düzenli olarak hangi spor aktivitelerini yaptınız?

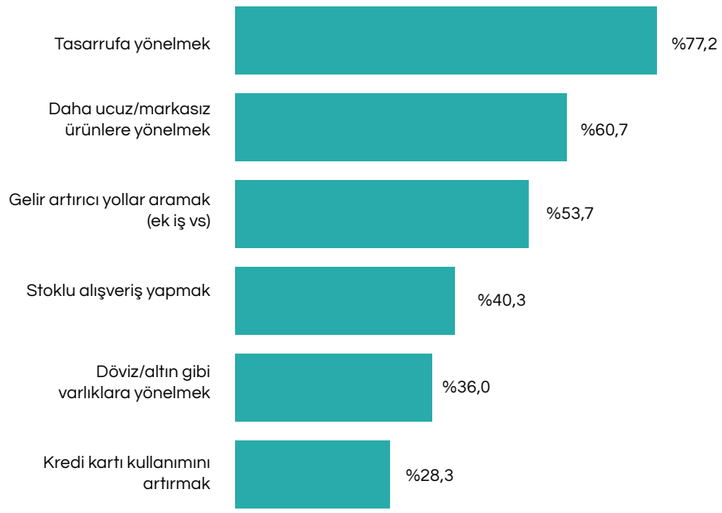

2.4 Tüketim Alışkanlıkları

Katılımcıların %77,2'si tasarrufa yönelerek gelir ve harcama dengesini korumaya çalıştığını belirtti.

Katılımcıların %60,7'si daha ucuz ürünlere yöneldiğini, %53,7'si gelir artırıcı yollar aradığını, %40,3'ü stoklu alışveriş yaptığını, %36,0'ı döviz/altın gibi varlıklara yöneldiğini, %28,3'ü ise kredi kartı kullanımını arttırdığını belirtti.

▶ Grafik 18. Gelir ve harcama dengenizi korumak adına aşağıdakilerden hangilerine yöneliyorsunuz?

Gündem Araştırmaları Metodolojisi

Bu araştırma kapsamında Bilgisayar Destekli Telefon Anketi (CATI) yöntemi kullanılarak 750 kişi ile görüşülmüştür. Katılımcılar, eğitim, meslek ve gelir düzeyine bağlı olarak 8 kategoriyi içeren sosyoekonomik statü (SES) düzeyinden üst (A+, A), üst-orta (B+, B), alt-orta (C+, C) ve alt (D ve E) statülerine göre belirlenmiştir.

Araştırmaya katılanların %49,5'ini kadın, %50,5'ini erkek katılımcılar oluşturmuştur. Katılımcıların %43,9'unu 18-35 yaş aralığındaki, %16,7'sini 36-44 yaş aralığındaki, %27,1'ini 45-59 yaş aralığındaki kişiler, %12,5'ini ise 60 yaş ve üzeri kişiler oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılanların, %30,9'u lise altı, %28'i lise, %41,1'i lise üstü eğitim seviyesine sahip olduğunu belirtmiştir.

3.

Bölüm

Tematik Dosya

Hayat Tarzı ve Değerler Araştırması

3.1 Uzman Görüşü

İstanbul'da Hayat Tarzı ve Değerler Araştırması

İstanbul ilimizde, telefonla görüşme yöntemiyle (CAPI) ve 750 kişilik bir örnekleme uygulanan araştırmanın bulguları, büyük ölçüde daha önceki benzer araştırmaların bulgularıyla örtüşmektedir. Tüm veri toplama yönetemlerinin (yüzyüze görüşmeler, telefon, internet, web panelleri, vb.) avantaj ve dezavantajları araştırmacılar tarafından bilinmektedir. Adreste ve yüzyüze görüşmelere kıyasla daha az maliyetli ve daha hızlı sonuç veren telefon anketlerinin başlıca dezavantajları ise, örneklem çerçevesi oluşturmanın güçlüğü ve hattâ bazı durumlarda imkânsızlığı ve cevap alabilme oranlarının düşüklüğüdür. Aşağıda yorumlamaya çalışacağım araştırmada da, anketi tamamlama oranı yüzde 10'un biraz üzerinde gerçekleşmiştir.[1]

Bu kısa metodolojik uyarıdan sonra, araştırma sorularının önemli bir kısmının 1981 yılından bu yana belli aralıklarla gerçekleştirien Avrupa Değerler Araştırmaları (EVS) ve Dünya Değerler Araştırmaları'nda da (WVS) kullanılan sorular olduğunu görüyoruz. Türkiye ise Dünya Değerler Araştırmaları'na 1990 yılında dahil olmuş ve o tarihten sonra yapılan bütün güncellemelere katılmıştır. Bu araştırmaların tüm verileri (Türkiye ve katılan diğer bütün ülkeler için) kamuya açık olup, www.worldvaluessurvey.org adresinden indirilebilir.

İPA araştırması, çeşitli *sosyolojik* kurumlara duyulan güven sorularıyla başlamaktadır ve bulgular hem Türkiye Değerler Araştırmaları, hem de -belki daha önemlisi- geleneksel toplumların değerleri ile uyum göstermektedir.

Aile, gelişmiş/gelişmekte olan, geleneksel/modern, zengin/yoksul tüm toplumlarda insanların en çok güven duydukları sosyolojik kurumların başında gelmektedir ve İPA araştırmasında da bu bulgu İstanbul için bir kez daha teyid edilmiştir. Türkiye'de ve hemen her toplumda, güven konusunda aile ile yarışamaz.

Aileye duyulan güven oranlarına yaklaşamasa da, akraba, komşu, arkadaş gibi kümelere ve tabii dine, yüksek sayılabilecek oranlarda güven duyulduğu görülüyor. İlk bakışta, %40'larda, %50'lerde kalan güven oranlarının yüksel olmadığı düşünülebilir ama, unutmamak gerekir ki Türkiye, dünyada insanların birbirlerine olan güveninin (kişiler arası güven/interpersonal trust) en düşük olduğu ülkelerden biridir.

Öte yandan, çalışma, sanat, kültür gibi kurumlara duyulan güven konusunda verilen cevaplarda, toplumsal arzulanırlık etkisinin (social desirability effect) rolünün olduğunu düşünüyorum.

Demokrasi kültürünün ölçülmesinde kullanılan değişkenlerden biri olan özgürlük-güvenlik tercihi, beklenilebileceği gibi, güvenlikten yana olmuştur. Demografik grupların hiç birinde, özgürlüğün güvenliğin önüne geçememesi kayda değer bir bulgudur.

Kadın-erkek eşitliği ile ilgili değerler açısından Türkiye hiçbir zaman bir Kuzey ya da Batı Avrupa ülkesi değildi. Örneğin, bazı koşullarda kadının kocasından dayak yemeği hak ettiğini savunan, küçük de olsa bir azınlık her zaman var oldu. Ancak, bunun yanında, üniversite eğitiminin erkekler kadar kızların da hakkı olduğu görüşü büyük bir çoğunluk tarafından hep dile getirildi. İPA araştırmasında üniversite eğitiminde cinsiyet eşitliğine inanç daha da belirgin bir şekilde gözlemleniyor. Bu konuda İstanbul'u Türkiye'den biraz daha farklı kılan, kadınların yöneticiliği ile ilgili görüşler olmuş. Nitekim, erkeklerin daha iyi yönetici olduğu görüşüne katılanların oranı sadece beşte bir civarında kalıyor.

Özetlemek gerekirse, İstanbul verileri, Türkiye genelinden çok büyük bir farklılık göstermemekle birlikte, post-materyalist değerlere biraz daha yakın duruyor. Uluslararası bir karşılaştırma yapmak gerekirse de, MENA bölgesi toplumlarıyla Batı toplumları arasında bir yerlerde, belki bir miktar Ortodoks Avrupa değerlerine yakın bir yurttaş grubu ile karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz.

Prof. Dr. Yılmaz Esmer

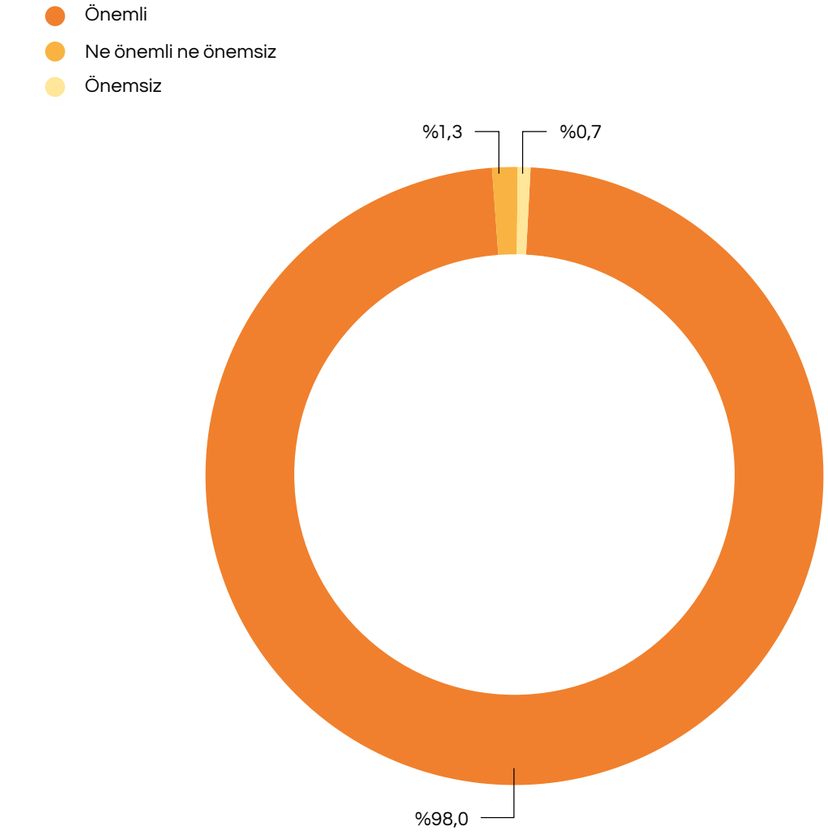
[1] Yüksek red oranlarının olumsuz sonuçları için bknz. Bailey, M. A. 2024. Polling at a Crossroads: Re-thinking Modern Survey Research. Cambridge University Press.

3.2 Hayatta Önem Verilen Değerler

Aile kavramına yüksek oranda önem verildiği görüldü.

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%98) aile kavramını hayatlarında önemli bulduğunu belirtti. "Önemli değil" diyenlerin oranı yalnızca %0,7 gibi çok düşük bir seviyedeyken, %1,3'lük kısım "ne önemli ne önemli değildir" ifadesini kullandı. Katılımcıların yaş, eğitim ve cinsiyet gibi demografik özelliklerine göre sonuçlarda farklılık gözlenmedi.

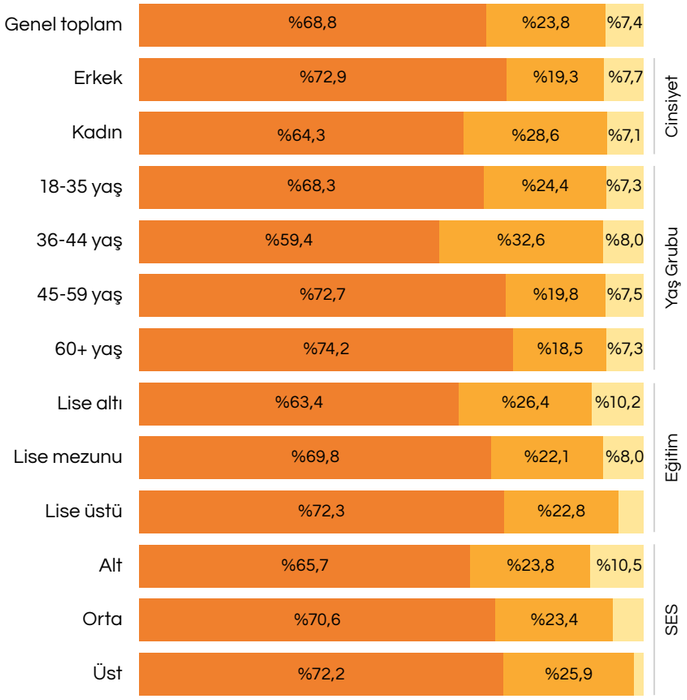
▶ Grafik 1. Ailenin hayatınızdaki önemi nedir?

Arkadaşlık önemli bir değer olarak öne çıktı.

Katılımcıların çoğu (%68,8) arkadaşlığın kendi hayatları için önemli olduğunu belirtti. Önemsiz görenlerin oranı %7,4 ile düşük seyretti. Yaş gruplarına göre bakıldığında, arkadaşlığa en az önem veren katılımcıların 36-44 yaş arasında olduğu görüldü. Erkekler arkadaşlarına daha fazla önem verdi. Eğitim seviyesi ve sosyoekonomik statü arttıkça arkadaşlığa verilen önem de arttı.

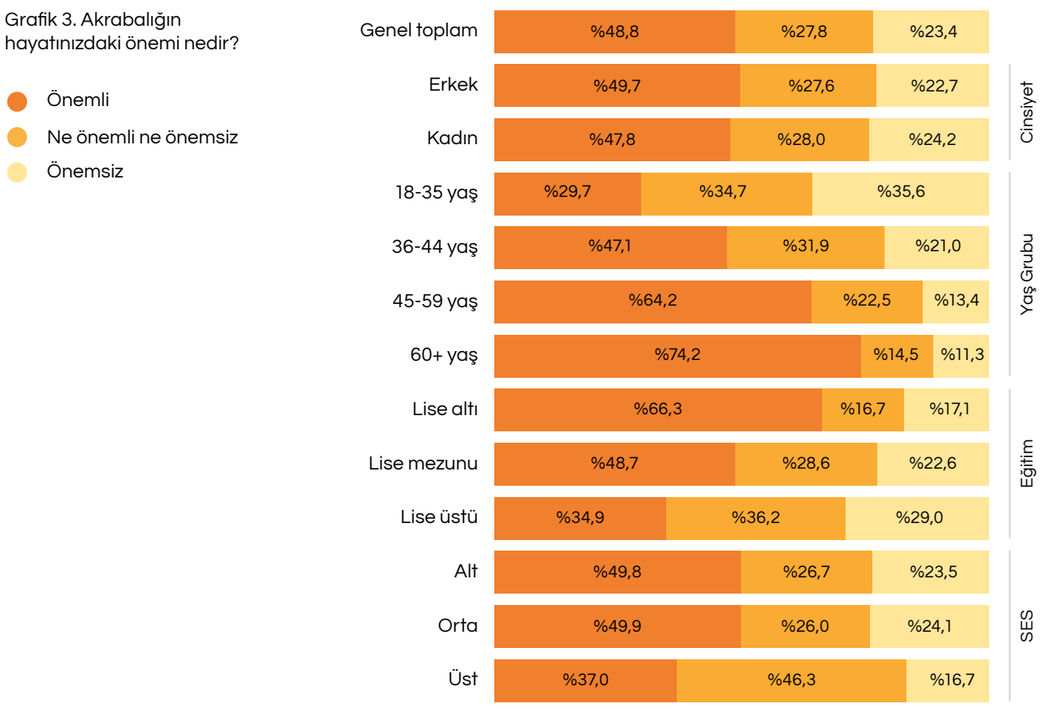
▶ Grafik 2. Arkadaşlığın hayatınızdaki önemi nedir?

Akrabalık ilişkileri hayatta önemli bir yer tuttu.

Katılımcıların %48,8'i akrabalık ilişkilerine önem verdiğini, %23,4'ü ise önem vermediğini ifade etti. %27,8'lik kesim akrabalık ilişkilerinin hayatında ne önemli ne de önemsiz olduğunu belirtti. Eğitim seviyesi arttıkça ve yaş azaldıkçaakrabalığa verilen önem düştü. Cinsiyetler arasında ise fark görülmedi.

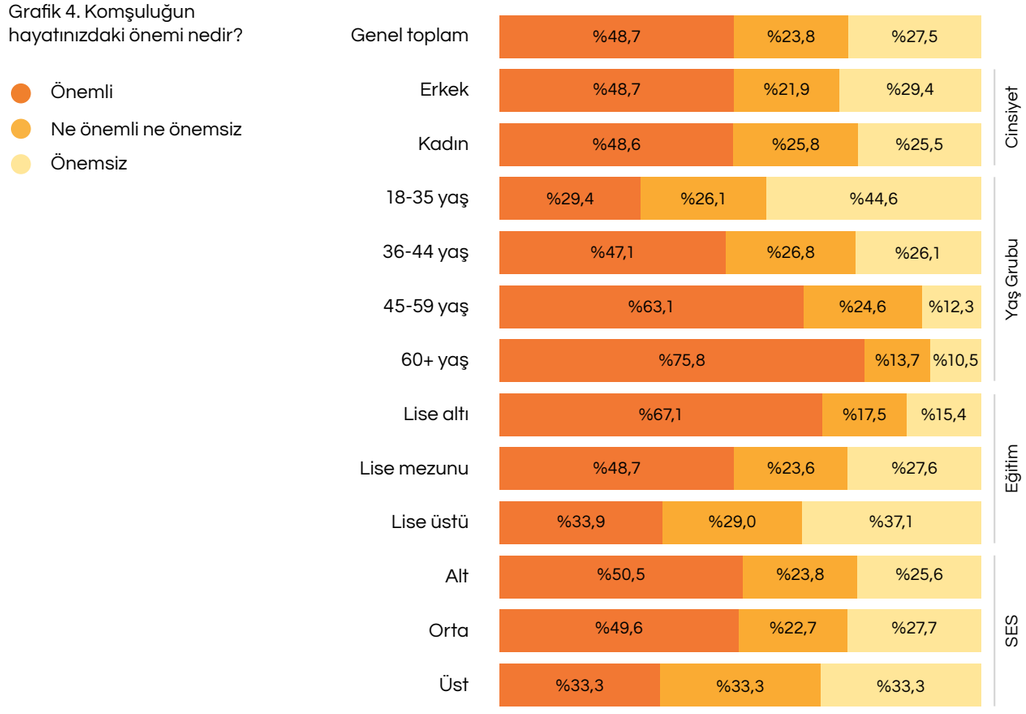
▶ Grafik 3. Akrabalığın hayatınızdaki önemi nedir?

Komşuluk ilişkileri katılımcılar için değer taşıdı.

Katılımcıların %48,7'si komşuluğun hayatında önemli bir yeri olduğunu belirtti. Sosyoekonomik statü arttıkça komşuluğa verilen değer azaldı, yaş arttıkça ise komşuluğa verilen değer arttı. Cinsiyetler arasında bir fark görülmedi.

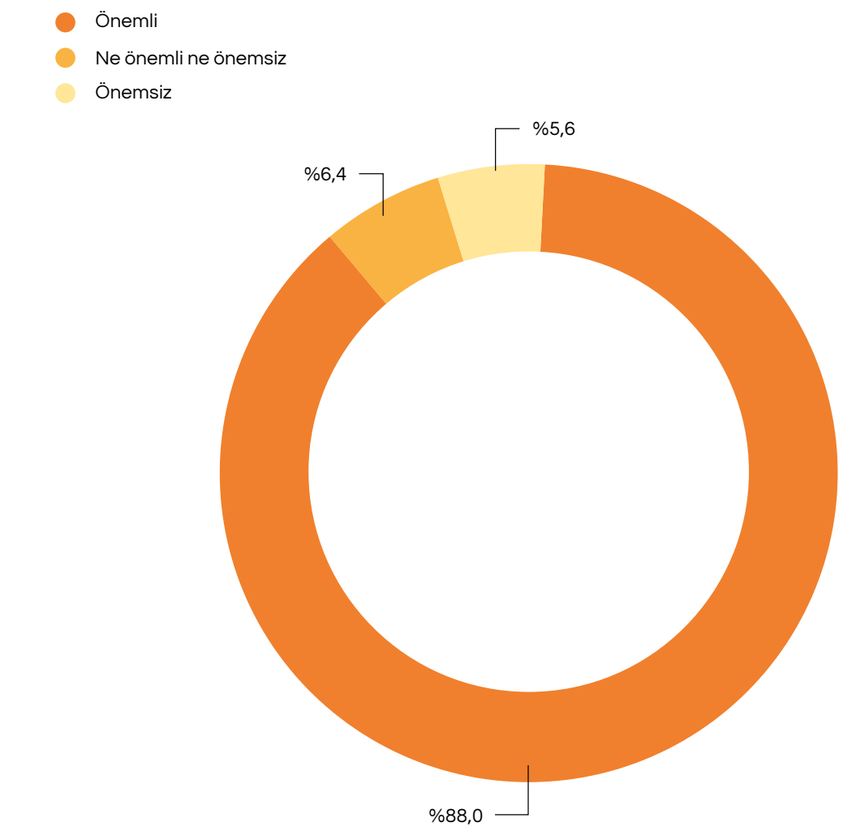
▶ Grafik 4. Komşuluğun hayatınızdaki önemi nedir?

Eğitimin hayatta önemli bir yeri olduğu vurgulandı.

Katılımcıların %88'i eğitimin hayatında önemli bir yeri olduğunu belirtti. Kadınlar erkeklere göre daha fazla eğitime önem verdi. Eğitime en fazla önem veren grup, %92 ile 45-59 yaş arası oldu.

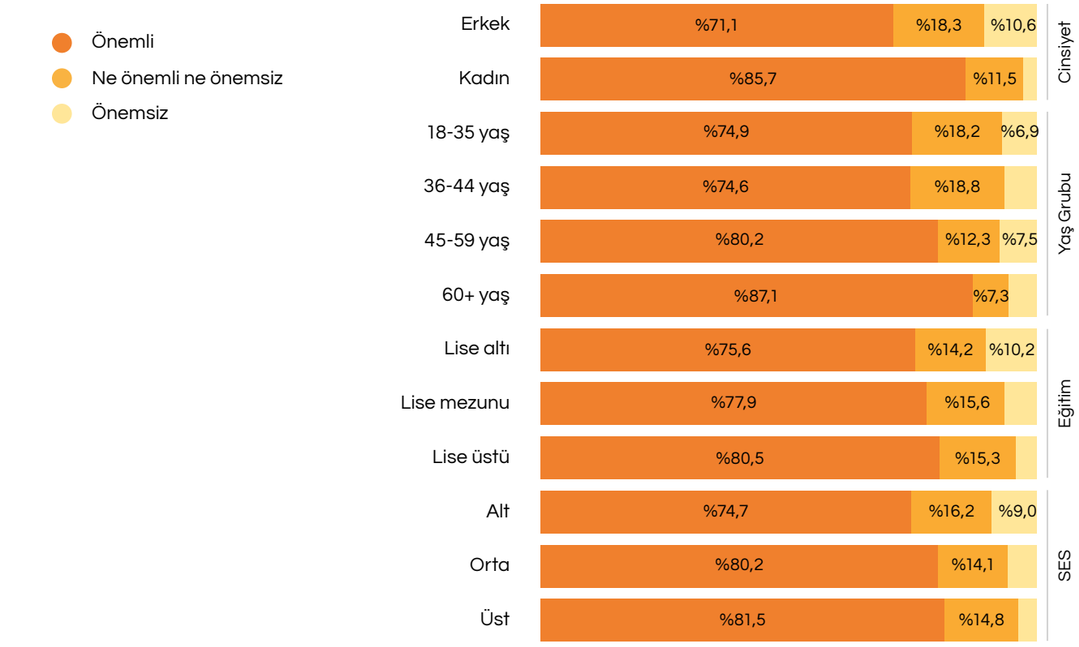
▶ Grafik 5. Eğitimin hayatınızdaki önemi nedir?

Kültür ve sanatın hayattaki önemi kabul edildi.

Katılımcıların %78,2'si kültür ve sanatın hayatında önemli olduğunu belirtti. Eğitim ve sosyoekonomik seviye arttıkça kültür ve sanata önem verenlerin oranı arttı. Kadınlar kültür ve sanata daha fazla önem verdi.

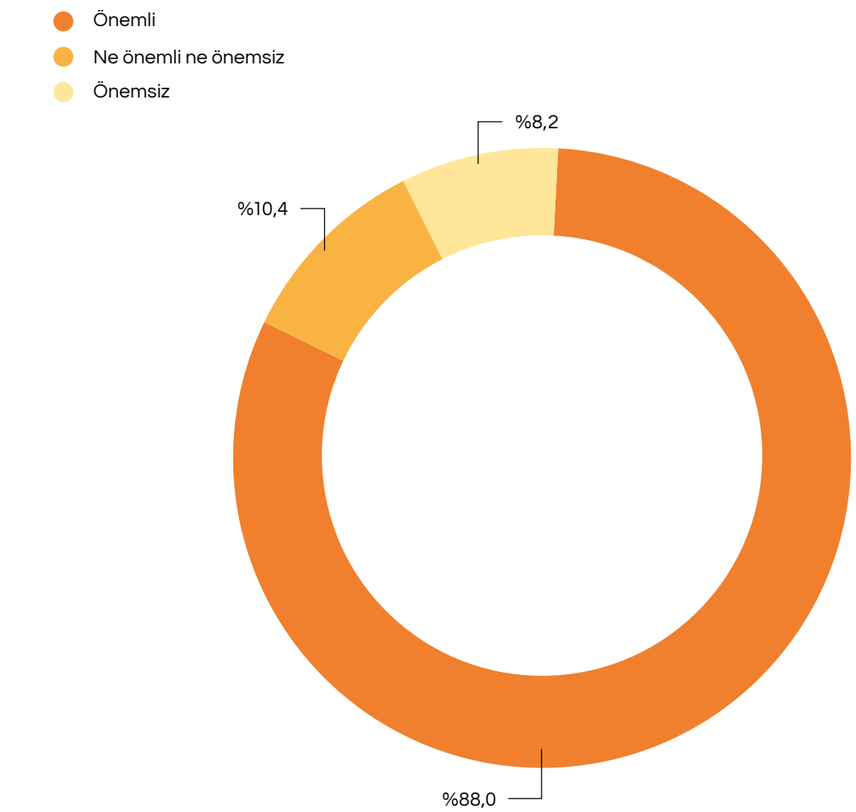
▶ Grafik 6. Kültür sanatın hayatınızdaki önemi nedir?

İş hayatının katılımcılar için önemi büyük oldu.

Katılımcıların %81,4'ü işin hayatında önemli bir yeri olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviyeye göre bakıldığında, orta seviyedeki katılımcılar işe diğer gruplara göre daha fazla önem verdi. Kadınlar erkeklere göre iş hayatına daha fazla önem verdi.

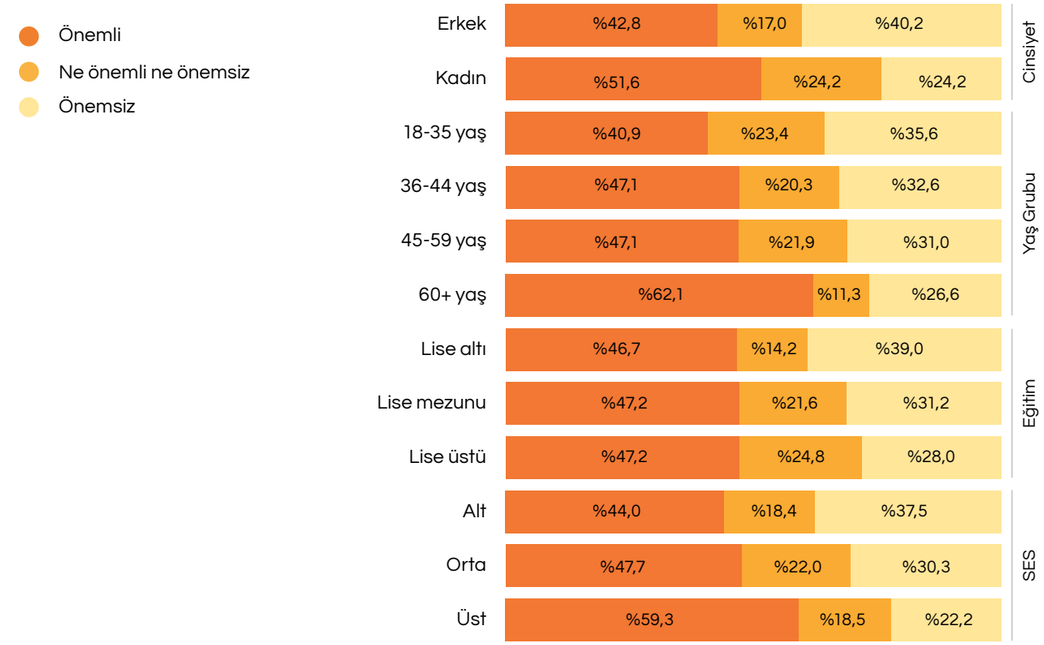
▶ Grafik 7. İş yaşamının hayatınızdaki önemi nedir?

Siyasetin hayattaki yeri değişkenlik gösterdi.

Katılımcıların %47,1'i siyasetin hayatında önemli bir yere sahip olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça siyaseti önemli görenlerin oranı arttı. 65 yaş ve üzeri katılımcıların %62,1'i siyasetin hayatında önemi olduğunu belirtti.

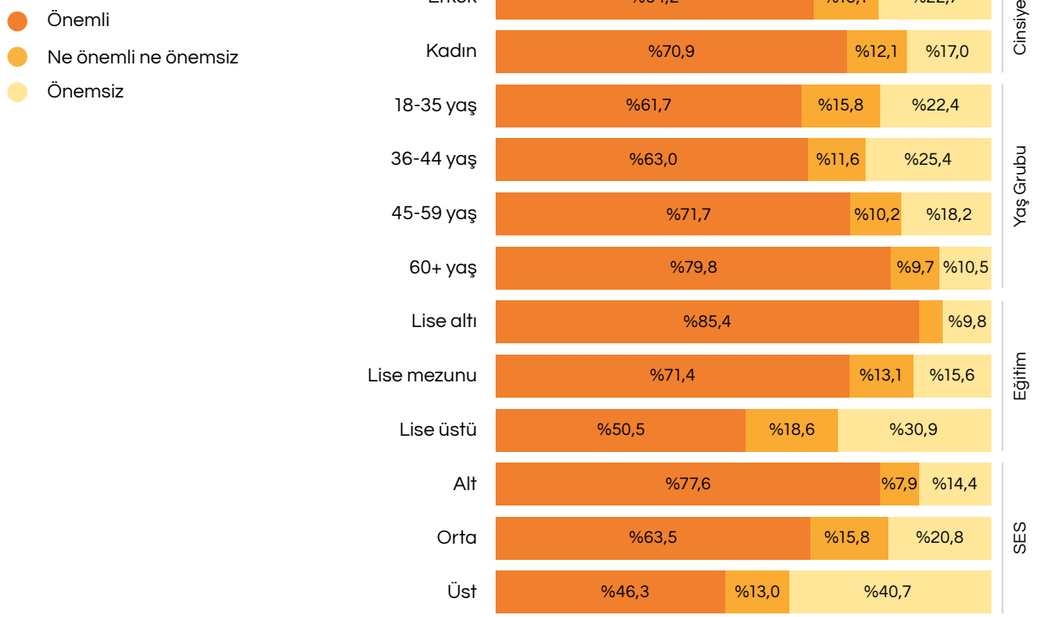
▶ Grafik 8. Siyasetin hayatınızdaki önemi nedir?

Dine verilen önem demografik faktörlere göre değişti.

Katılımcıların %67,4'ü dinin hayatında önemli olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça ve yaş azaldıkça dine verilen önem azaldı.

▶ Grafik 9. Dinin hayatınızdaki önemi nedir?

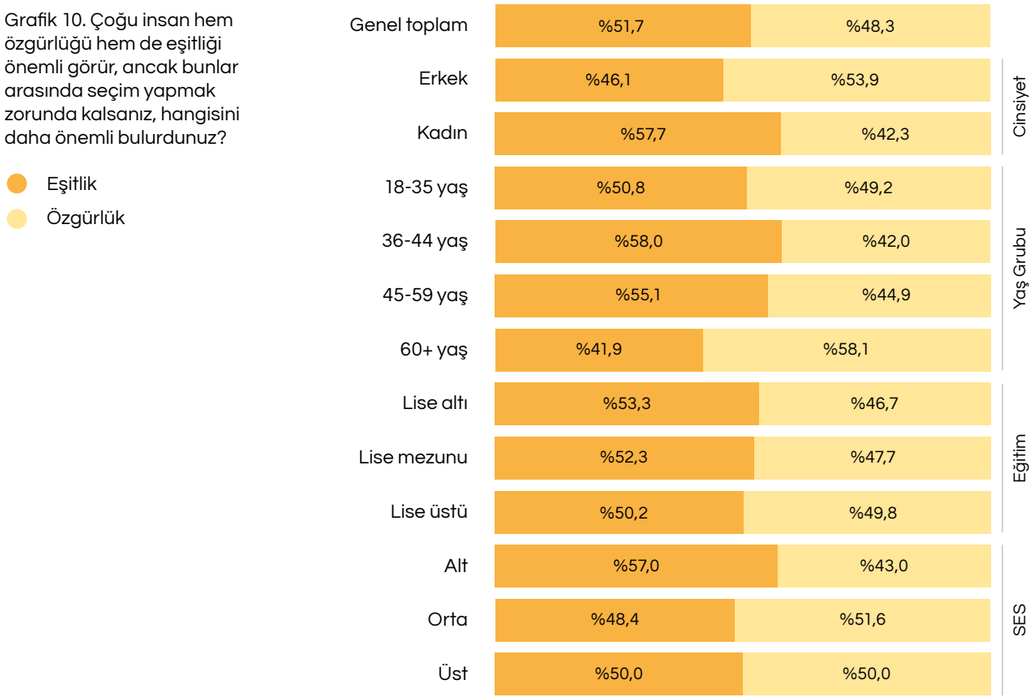

3.3 Değer Öncelikleri ve Tutumlar

Eşitlik, özgürlüğe tercih edilen bir değer oldu.

Katılımcıların hayatlarında özgürlük ve eşitlik arasında seçim yapmaları istendiğinde, %51,7'si eşitliği tercih ettiğini belirtti. Sosyoekonomik durum ve eğitim seviyesi arttıkça özgürlüğü tercih edenlerin oranı arttı. Erkekler daha çok özgürlüğü, kadınlar ise eşitliği tercih etti.

▶ Grafik 10. Çoğu insan hem özgürlüğü hem de eşitliği önemli görür, ancak bunlar arasında seçim yapmak zorunda kalsanız, hangisini daha önemli bulurdunuz?

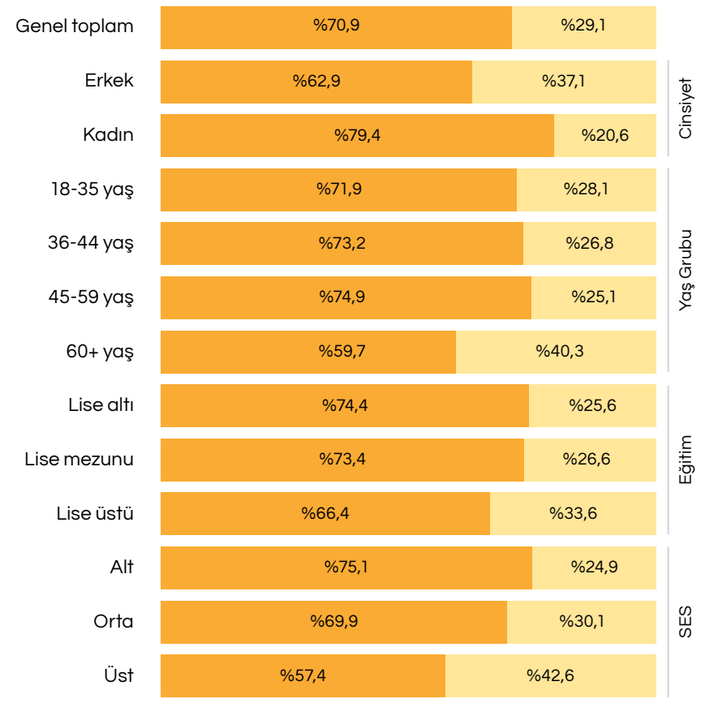

Güvenlik algısı özgürlüğe baskın çıktı.

Katılımcıların özgürlük ve güvenlik arasında güvenliği tercih ettiği belirtildi. %70,9'u güvenliği tercih ettiğini belirtirken, kadınlar güvenliği daha fazla önemli gördü; sosyoekonomik seviye arttıkça özgürlüğü tercih edenlerin oranı arttı.

▶ Grafik 11. Çoğu insan hem özgürlüğü hem de güvenliği önemli görür, ancak ikisi arasında seçim yapmak zorunda kalsanız, hangisini daha önemli bulurdunuz?

- Güvenlik
- Özgürlük

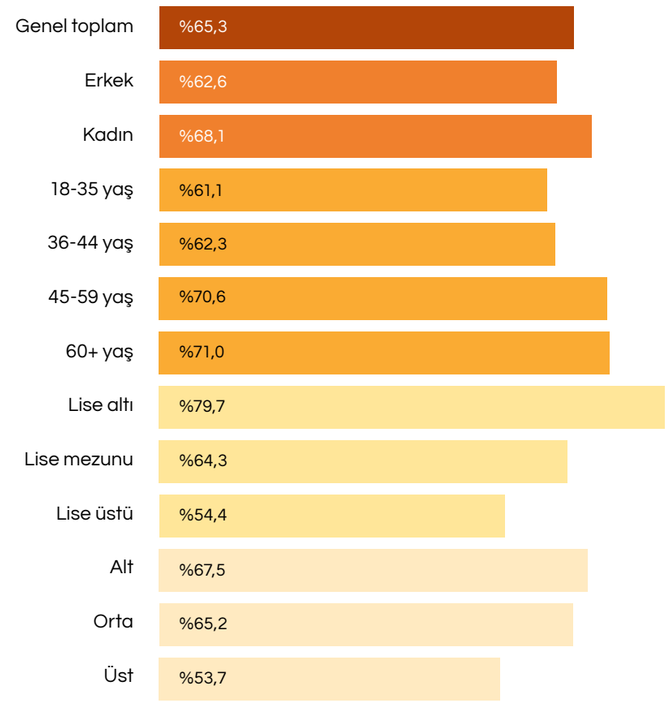

Adalet inancı katılımcılar arasında yaygın oldu.

Katılımcıların %65,3'ü iyi insanların sonunda hak ettiklerini bulacaklarına inandığını belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça bu ifadeye katılanların oranı düştü, yaş grubu arttıkça ise yükseldi. Kadınların bu ifadeye katılımı erkeklere göre daha yüksekti.

▶ Grafik 12. "İyi insanlar sonunda hak ettiklerini bulur" ifadesine katılma oranı

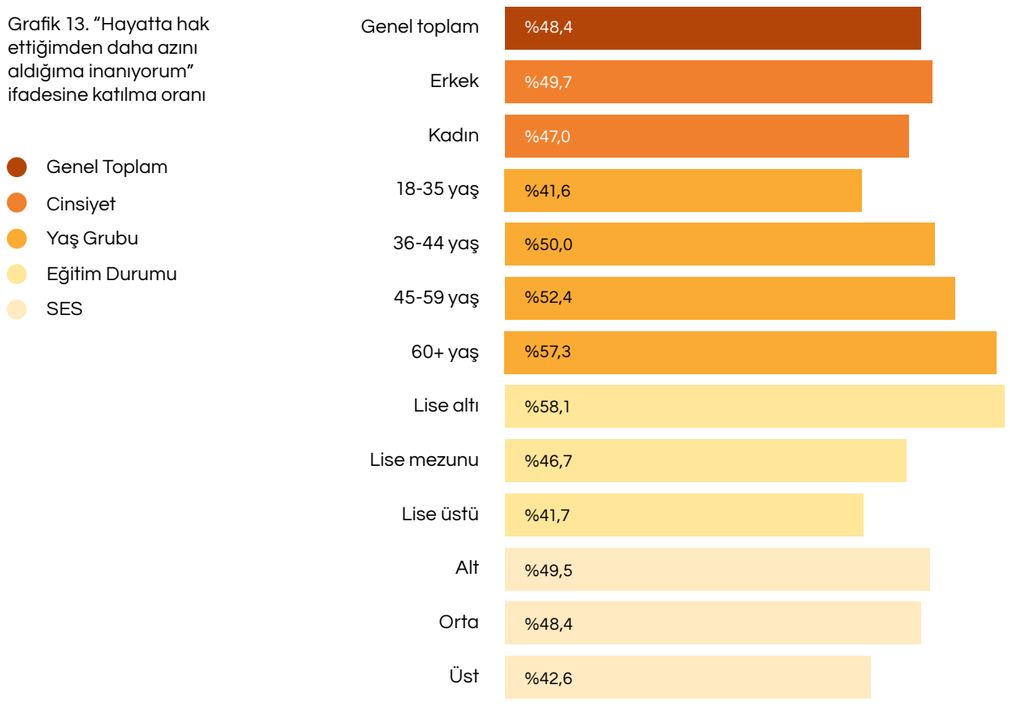
- Genel Toplam
- Cinsiyet
- Yaş Grubu
- Eğitim Durumu
- SES

Hayattan alınan pay konusunda farklı algılar mevcut oldu

Katılımcıların yarısı hayatta hak ettiğinden daha azını aldığını belirtti. Sosyoekonomik seviye düştükçe ve katılımcıların yaşı arttıkça hayatta hak ettiğinden daha azını aldığını düşünenlerin oranı arttı. Cinsiyetler arasında bir fark görülmedi.

▶ Grafik 13. "Hayatta hak ettiğimden daha azını aldığıma inanıyorum" ifadesine katılma oranı

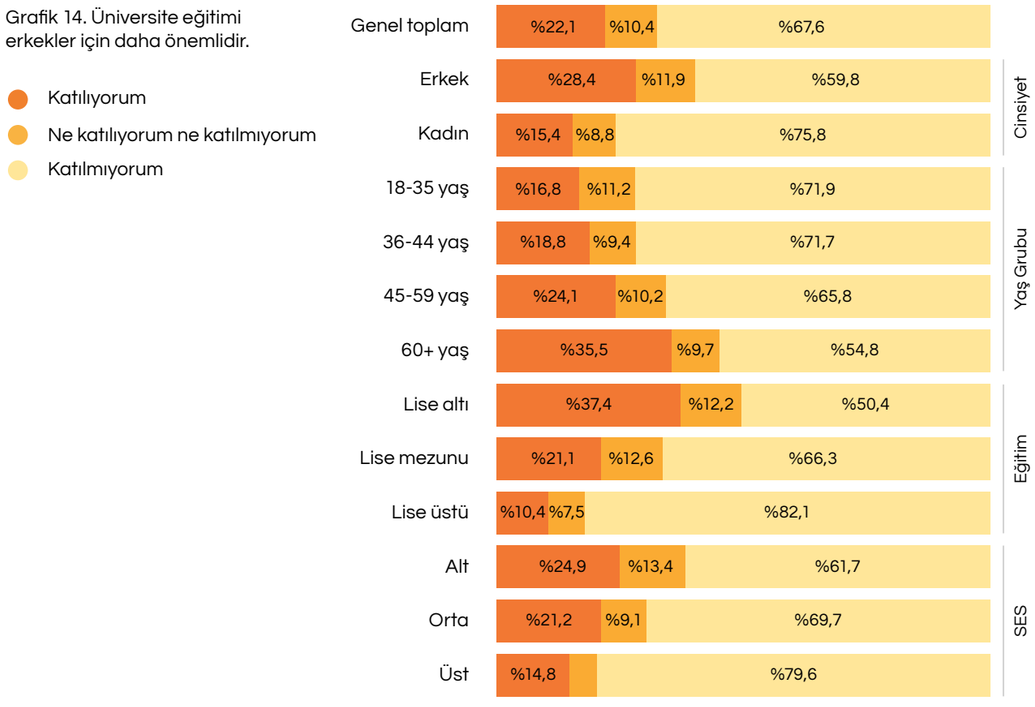

3.4 Toplumsal Cinsiyet Algıları

Üniversite eğitiminde cinsiyet önemine farklı bakışlar ortaya çıktı.

Her 5 katılımcıdan 1'i üniversite eğitiminin erkekler için daha önemli olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça bu görüşe katılanların oranı düşerken, erkeklerden bu ifadeye katıldığını belirtenlerin oranı daha yüksekti.

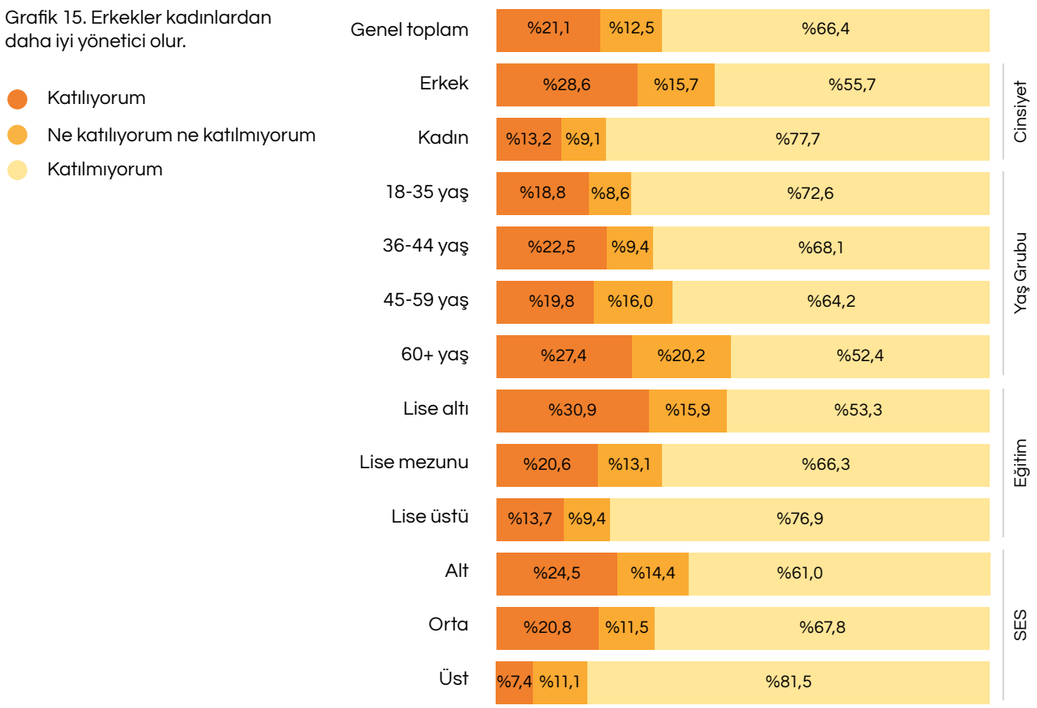
▶ Grafik 14. Üniversite eğitimi erkekler için daha önemlidir.

Yönetici pozisyonunda cinsiyet algısı değişkenlik gösterdi.

Her 5 katılımcıdan 1'i erkeklerin kadınlardan daha iyi yönetici olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça erkeklerin daha iyi yönetici olabileceğini düşünenlerin oranı düştü. Erkeklerin %28,6'sı erkeklerin daha iyi yönetici olduğunu belirtti.

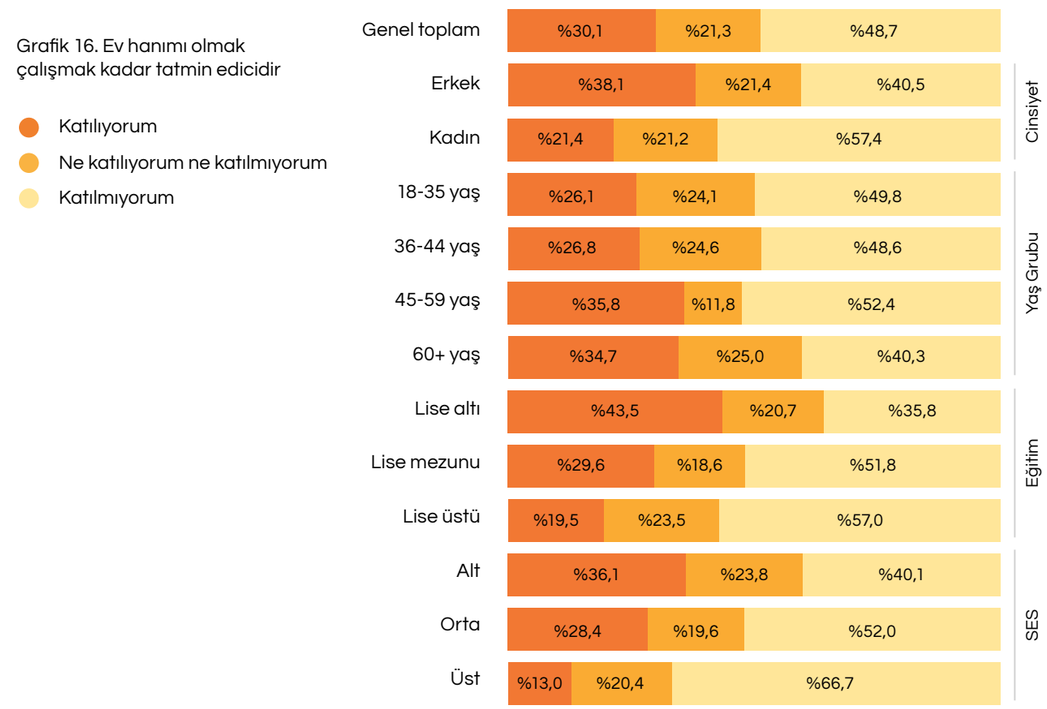
▶ Grafik 15. Erkekler kadınlardan daha iyi yönetici olur.

Ev kadınlığının tatmin ediciliği tartışıldı.

Her 3 katılımcıdan 1'i ev kadını olmanın çalışmak kadar tatmin edici olduğunu belirtti. Kadınların %21,4'ü ev kadını olmanın çalışmak kadar tatmin edici olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça ev kadınlığını tatmin edici bulanların oranı düştü.

▶ Grafik 16. Ev hanımı olmak çalışmak kadar tatmin edicidir

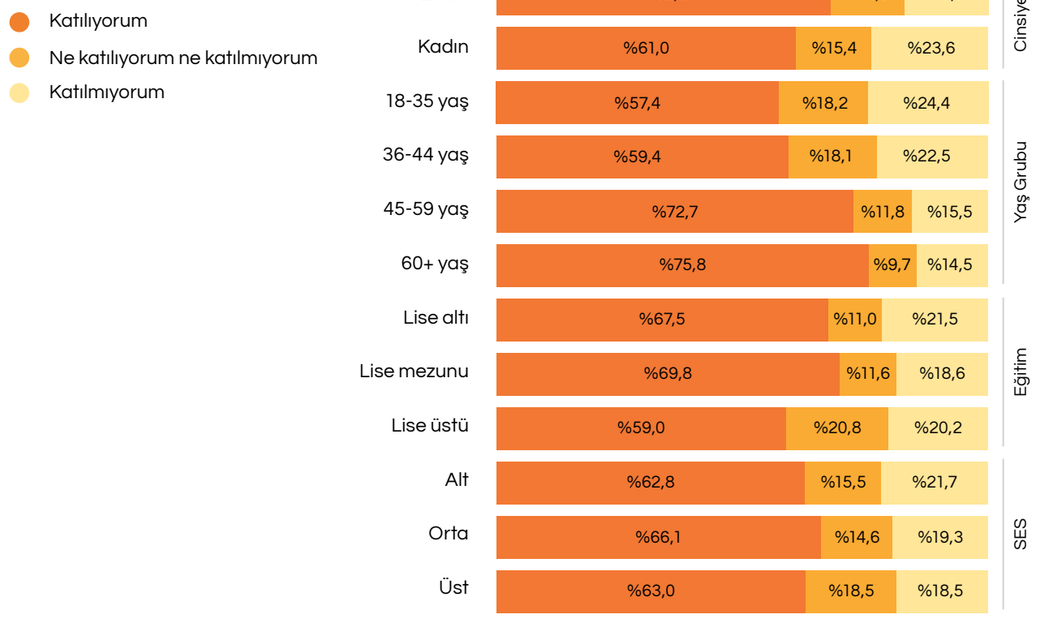

3.5 Çalışma Hayatına Bakış

Çalışmak topluma karşı bir görev olarak algılandı.

Katılımcıların %64,6'sı çalışmayı topluma karşı bir görev olarak gördüğünü belirtti. Yaş arttıkça çalışmayı görev olarak görenlerin oranı arttı. Orta sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların %66,1'i çalışmayı topluma karşı bir görev olarak gördüğünü belirtti.

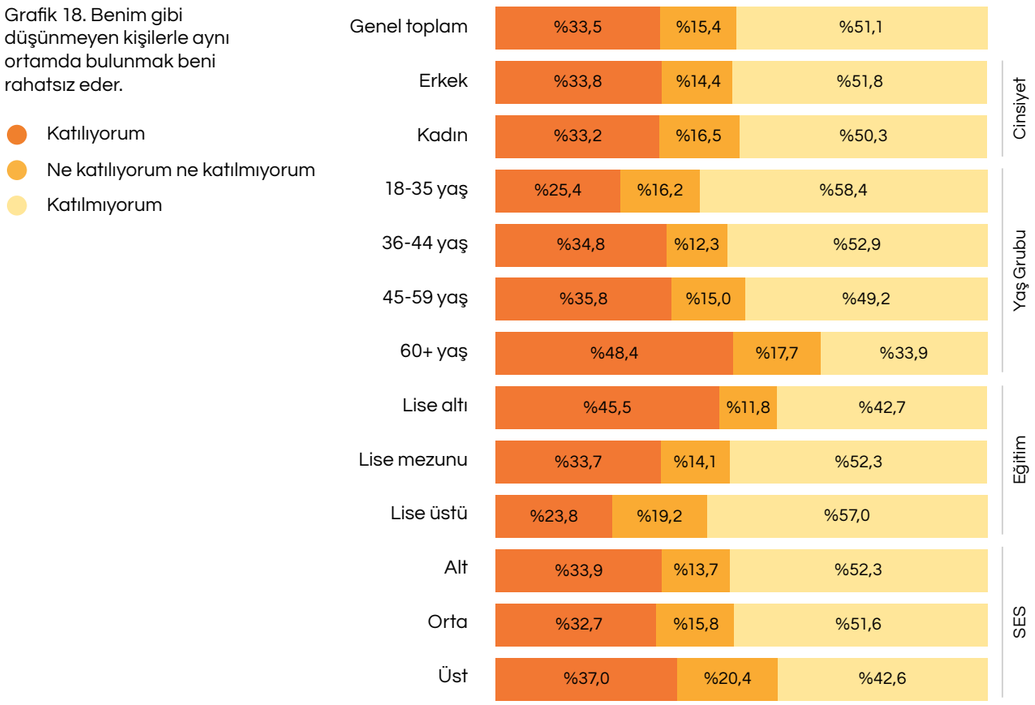
▶ Grafik 17. Çalışmak topluma karşı bir görevdir.

Farklı ortamlarda bulunmaktan duyulan rahatsızlık belirginleşti.

Katılımcıların %33,5'i kendisi gibi düşünmeyen kişilerle aynı ortamda bulunmaktan rahatsız olduğunu belirtti. Yaş grubuna göre verilen cevaplar incelendiğinde; 18-35 yaş grubuna sahip katılımcıların %25,4'ü kendisi gibi düşünmeyen kişilerle aynı ortamda bulunmaktan rahatsız olduğunu, 36-44 yaş grubu arasında yer alan katılımcıların %34,8'i, 45-59 yaş grubu arası katılımcıların %35,8'i ve 60+ yaş ve üzeri katılımcıların ise %48,4'ü kendisi gibi düşünmeyen kişilerle aynı ortamda bulunmaktan rahatsız olduğunu belirtti.

▶ Grafik 18. Benim gibi düşünmeyen kişilerle aynı ortamda bulunmak beni rahatsız eder.

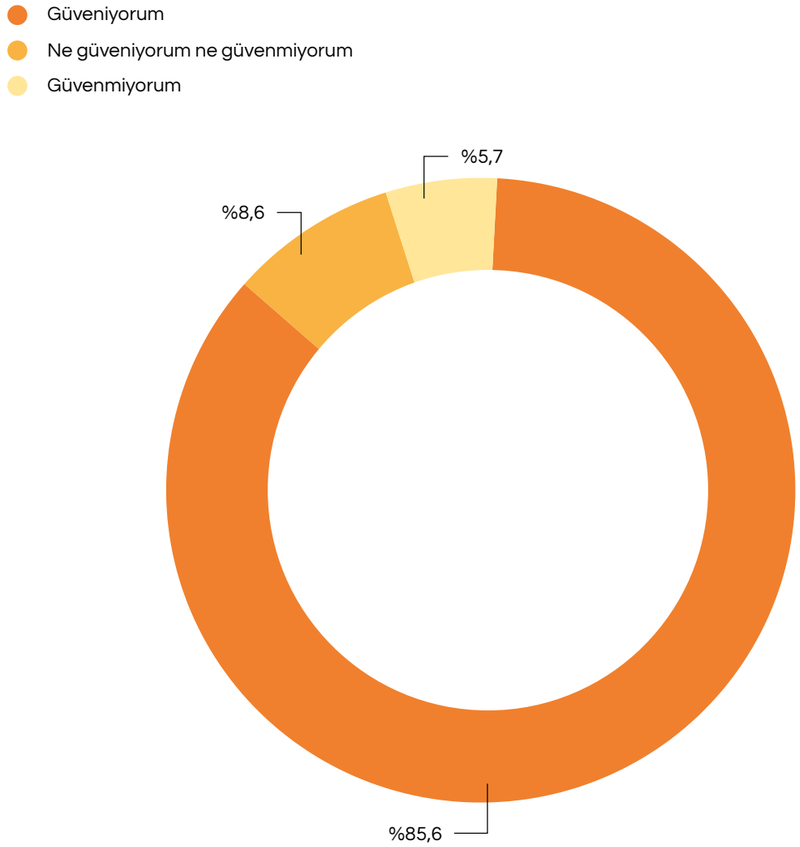

3.6 Güven

Aileye güven yüksek oranda seyretti

Katılımcıların %85,6'sı ailesine güvendiğini belirtti. Tüm demografik gruplarda aileye güvenin yüksek oranlarda olduğu görüldü. Yaş grubuna göre aileye en yüksek güvenin %88,1 ile 18-35 yaş grubu arasında yer alan katılımcılarda olduğu gözlemlendi. Eğitim seviyesine göre ise aileye en yüksek güvenin %88,3 ile lise üstü eğitim seviyesine sahip katılımcılarda olduğu görüldü. Cinsiyete göre incelendiğinde ise, kadın katılımcıların erkek katılımcılara kıyasla aileye duydukları güvenin daha yüksek olduğu görüldü.

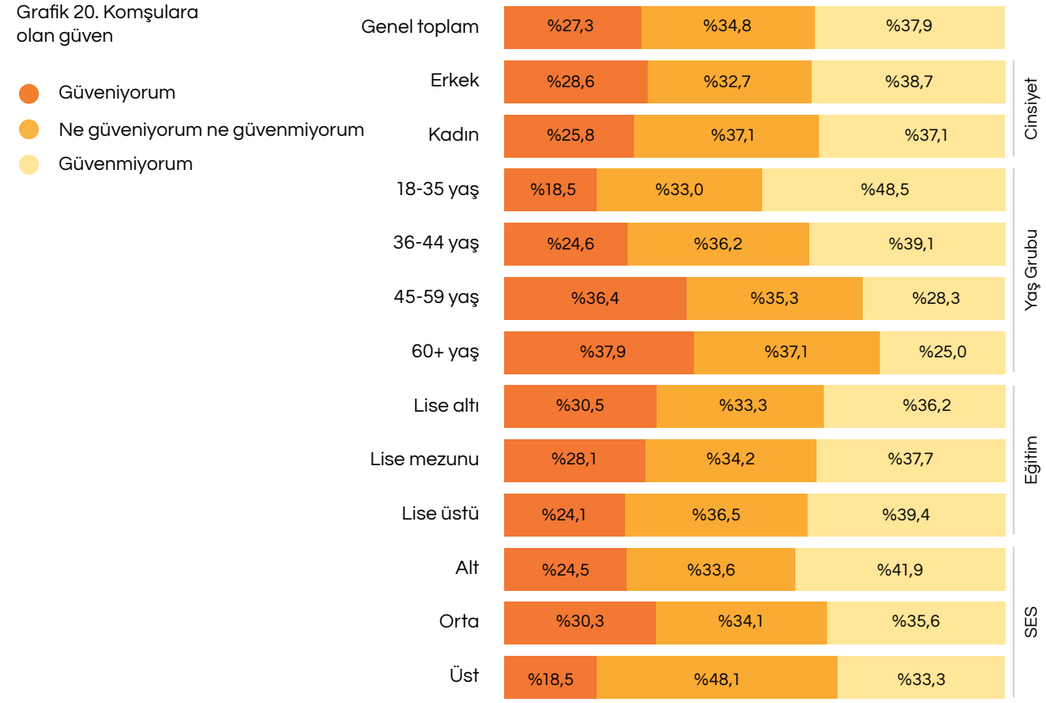
▶ Grafik 19. Aileye olan güven

Komşulara duyulan güven düşük kaldı

Katılımcıların %27,3'ü komşularına güvendiğini belirtti. Üst sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların %18,5'i komşularına güvendiğini belirtirken, orta sosyoekonomik seviyeye ait katılımcılarda bu oranın %30,3 olduğu görüldü. Yaş arttıkça komşulara duyulan güven de arttı.

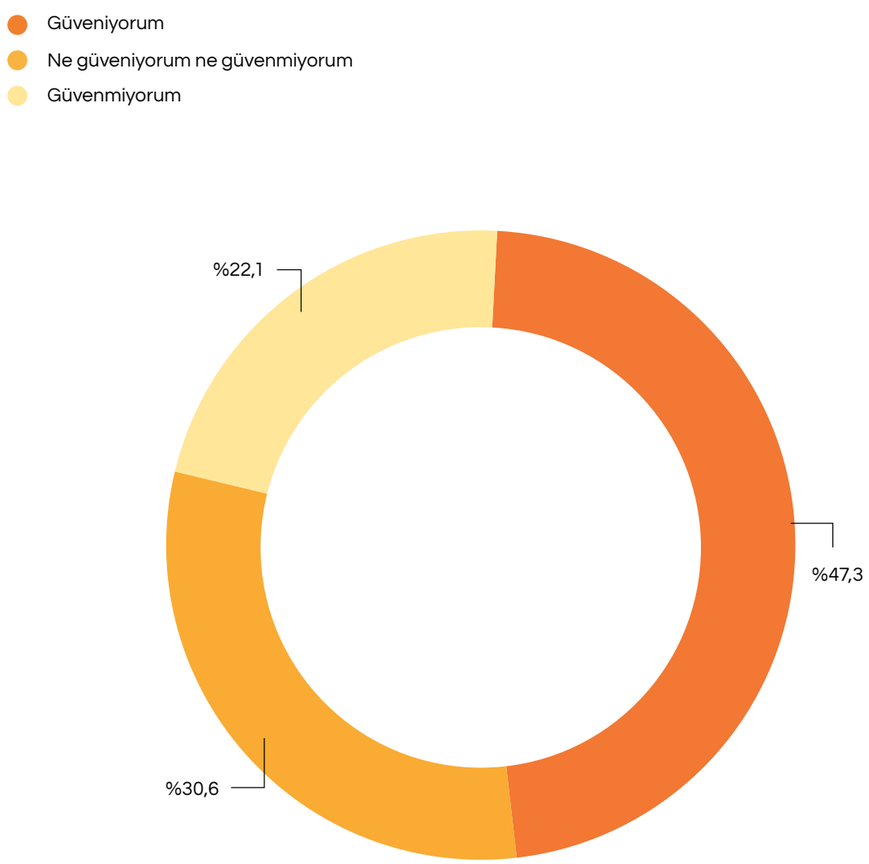
▶ Grafik 20. Komşulara olan güven

Tanıdık kişilere güvenme oranı ortalamanın altında kaldı

Katılımcıların %47,3'ü tanıdığı insanlara güvendiğini belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça tanıdığı insanlara güvendiğini belirten katılımcıların oranı arttı.

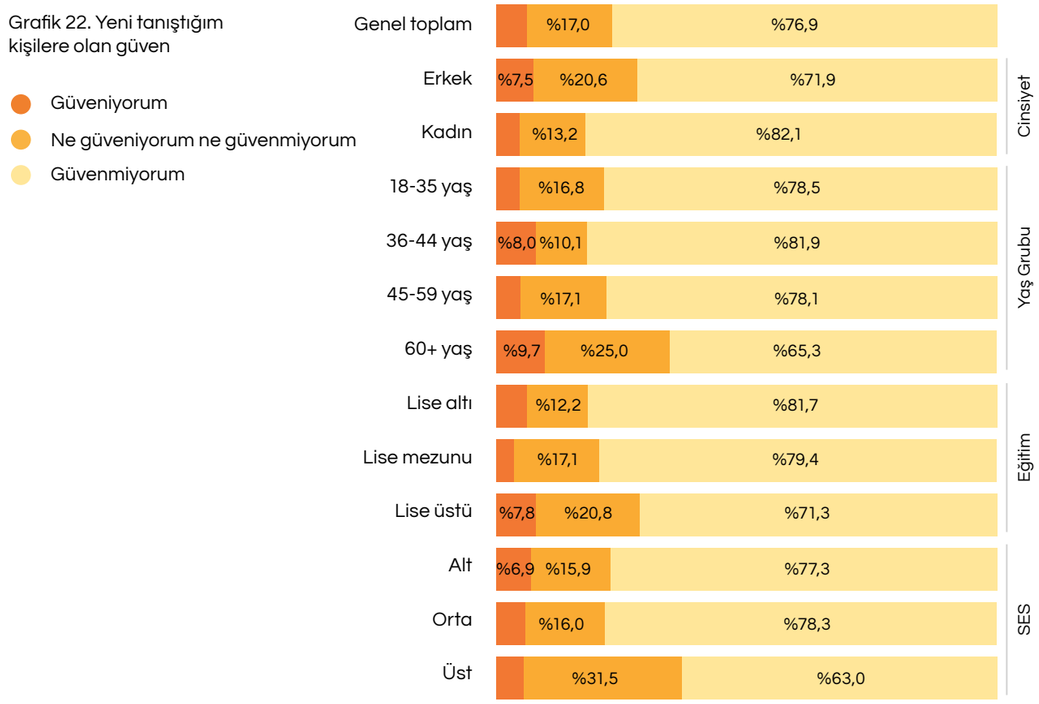
▶ Grafik 21. Tanıdığım insanlara olan güven

Yeni tanışılan kişilere güven düşük

Katılımcıların %76,9'u yeni tanıdığı insanlara güven duymadığını belirtti. Kadınların %82,1'i yeni tanıdığı insanlara güven duymadığını belirtirken, yaş gruplarına göre bakıldığında en güvensiz grubun %81,9 ile 36-44 yaş arası olduğu görüldü.

▶ Grafik 22. Yeni tanıştığım kişilere olan güven

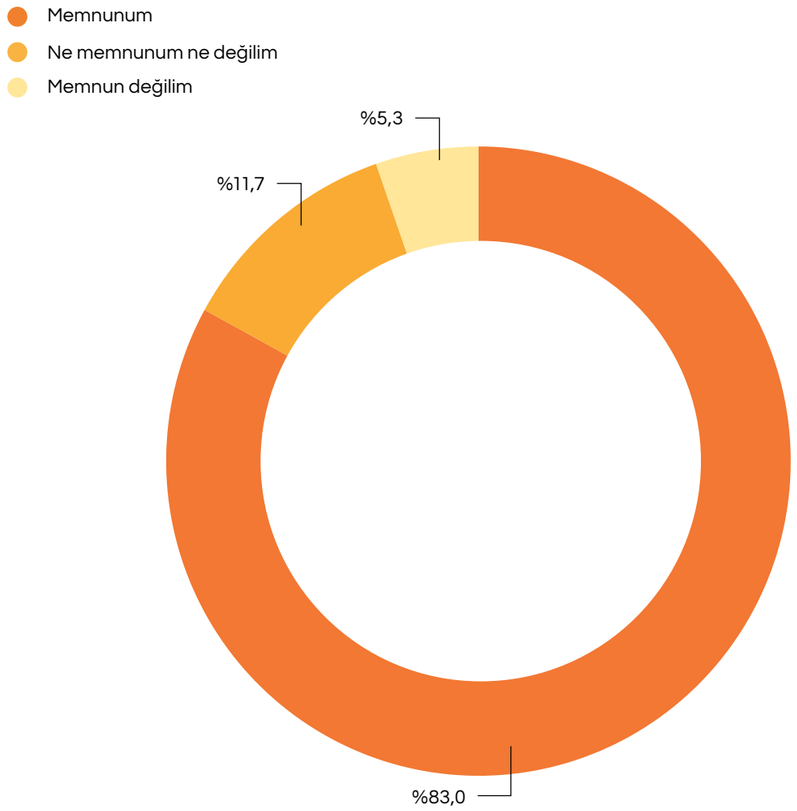

3.7 Yaşam Memnuniyeti

Aile içi ilişkilerden memnuniyet yüksek seviyede seyretti

Katılımcıların %83'ü aile içi ilişkilerinden memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça katılımcıların aile içi ilişkilerinden memnuniyetleri arttı. Erkeklerin aile içi ilişkilerden memnuniyetleri daha fazlaydı.

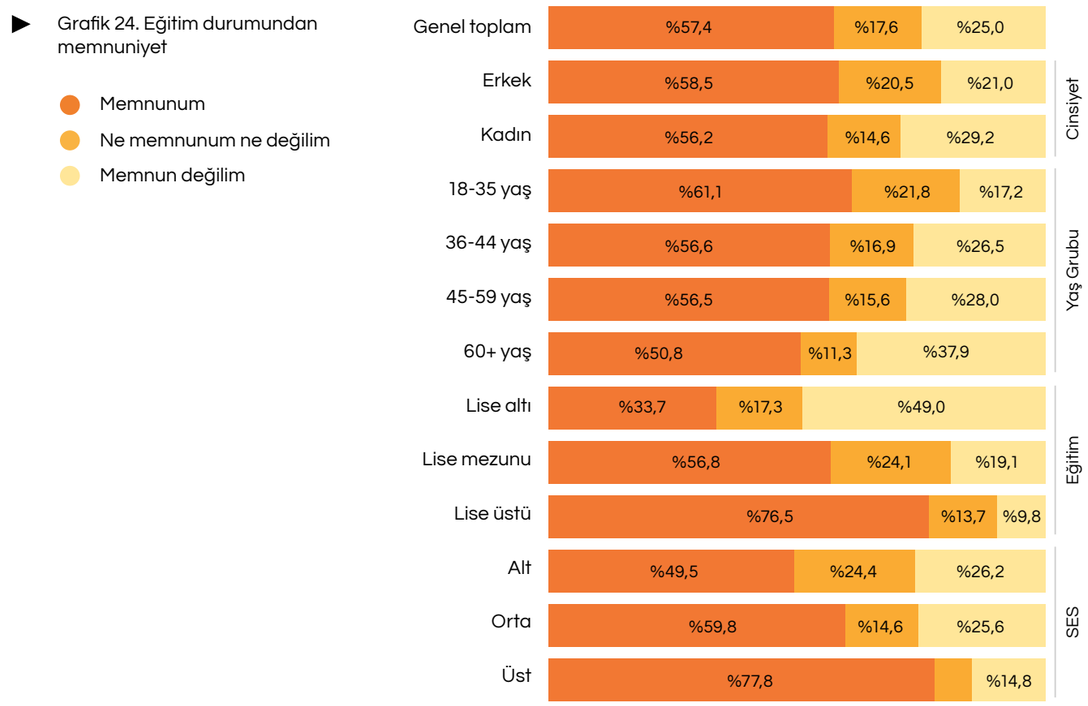
▶ Grafik 23. Aile içi ilişkilerden memnuniyet

Eğitim durumundan memnuniyet oranları değişkenlik gösterdi

Katılımcıların %57,4'ü eğitim durumundan memnun olduğunu belirtti. Alt sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların %49,5'i, orta seviyedekilerin %59,8'i, üst seviyedeki katılımcıların ise %77,8'i eğitim durumundan memnun olduğunu belirtti. Yaş arttıkça eğitim durumundan memnun olanların oranı düştü. Cinsiyetler arasında bir fark görülmedi.

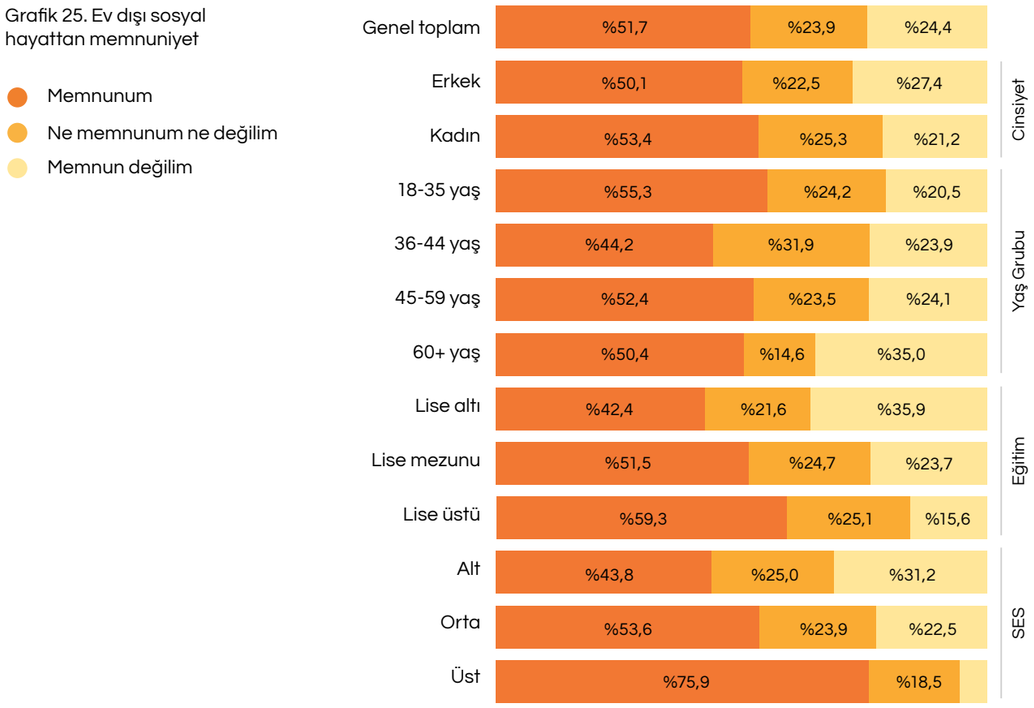
▶ Grafik 24. Eğitim durumundan memnuniyet

Ev dışındaki sosyal hayattan memnuniyet farklılaştı

Katılımcıların %51,7'si ev dışındaki sosyal hayatından memnun olduğunu belirtti. Alt sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların %43,8'i, orta seviyedeki katılımcıların %53,6'sı, üst seviyedekilerin ise %75,9'u ev dışındaki sosyal hayatından memnun olduğunu belirtti.

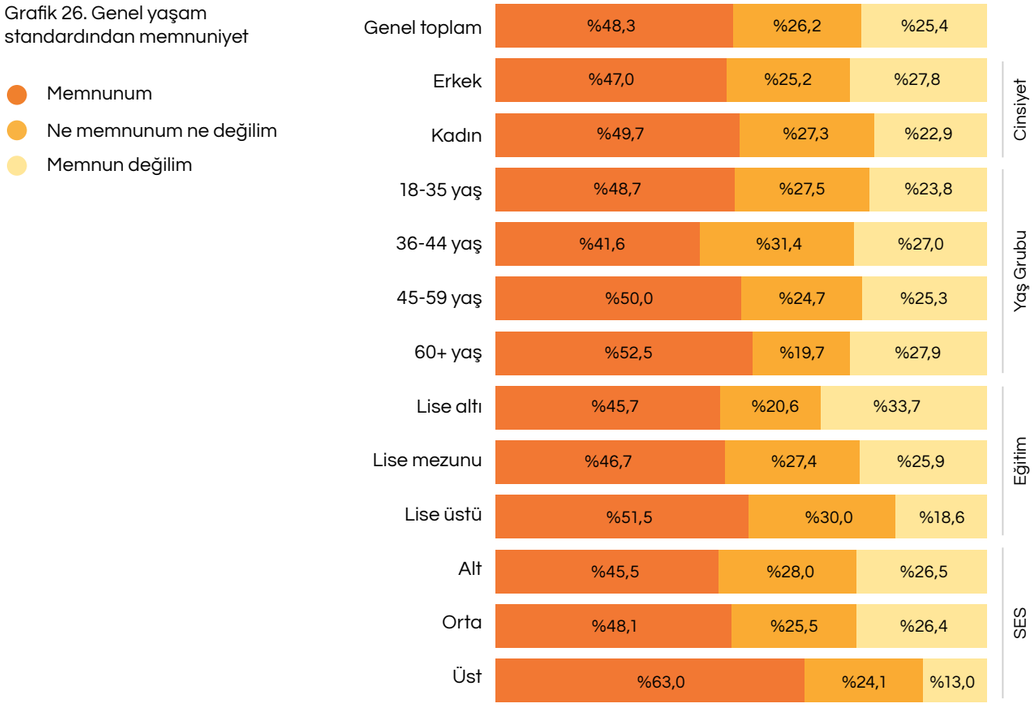
▶ Grafik 25. Ev dışı sosyal hayattan memnuniyet

Genel yaşam standardından memnuniyet oranları ortalamanın altında kaldı

Katılımcıların %48,3'ü genel yaşam standardından memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça genel yaşam standardından memnun olanların oranı arttı. En düşük genel yaşam standardına sahip katılımcıların 36-44 yaş aralığında olduğu görüldü.

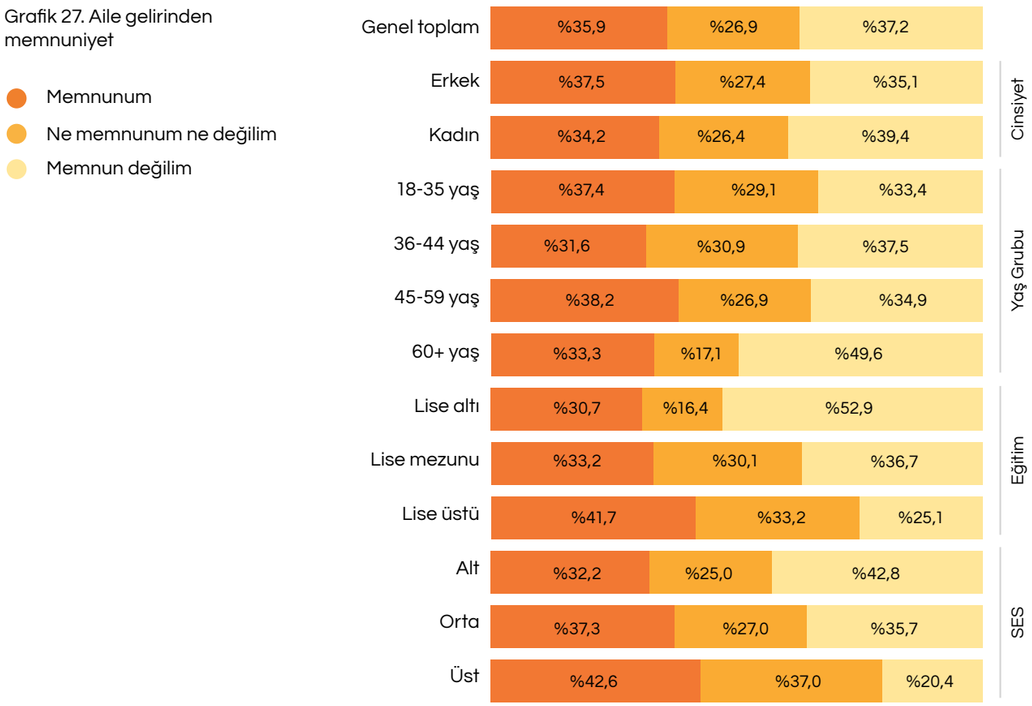
▶ Grafik 26. Genel yaşam standardından memnuniyet

Aile gelirinden memnuniyet düşük kaldı

Katılımcıların %35,9'u ailesinin gelirinden memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça ailesinin gelirinden memnun olanların oranı arttı.

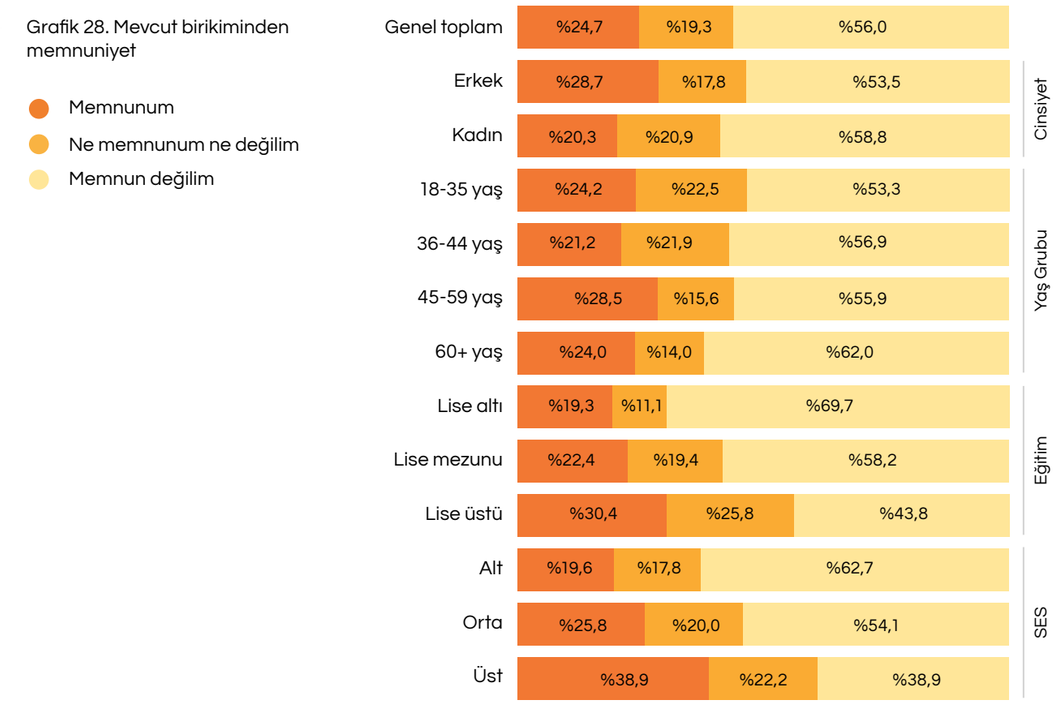
▶ Grafik 27. Aile gelirinden memnuniyet

Mevcut birikimlerden memnuniyet çok düşük seviyelerde kaldı

Katılımcıların %24,7'si mevcut birikimlerinden memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça mevcut birikimlerinden memnun olanların oranı arttı. Erkeklerin %28,7'si, kadınların ise %20,3'ü mevcut birikimlerinden memnun olduğunu belirtti.

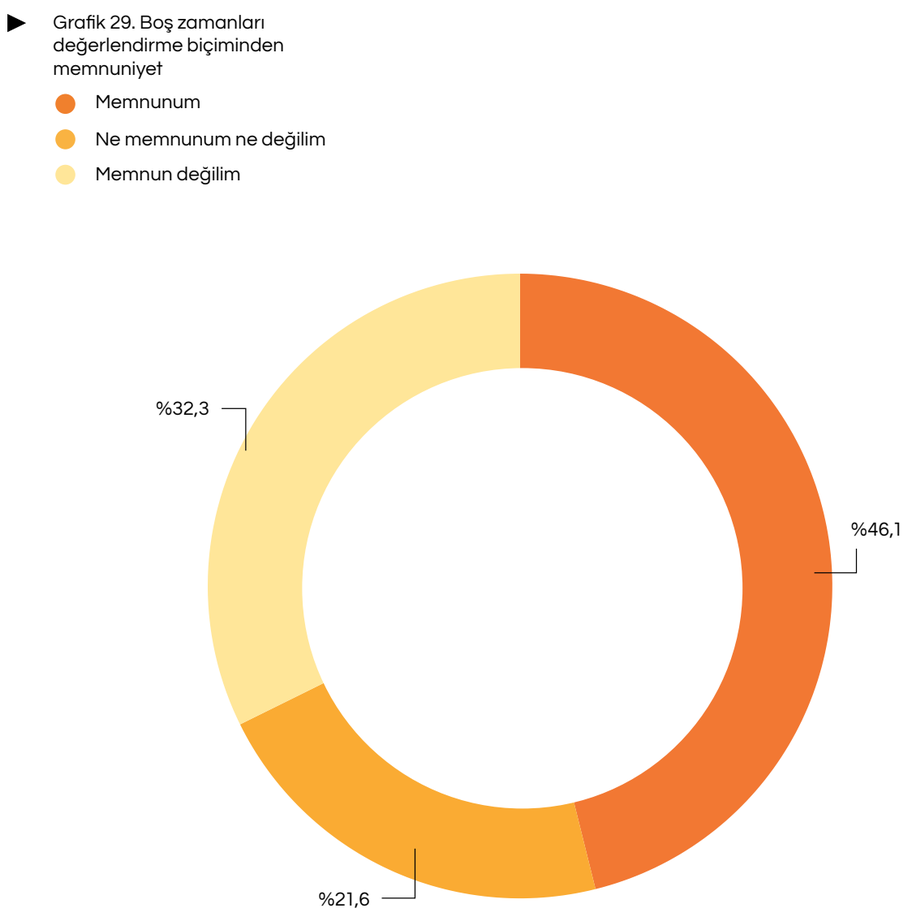
▶ Grafik 28. Mevcut birikiminden memnuniyet

Boş zaman değerlendirme biçiminden memnuniyet ortalamada seyretti

Katılımcıların %46,1'i boş zamanlarını değerlendirme biçiminden memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye ve yaş arttıkça boş zamanlarını değerlendirme biçiminden memnun olanların oranı arttı.

▶ Grafik 29. Boş zamanları değerlendirme biçiminden memnuniyet

Konut durumundan memnuniyet yarıdan fazla oldu

Katılımcıların %52'si konutlarından memnun olduğunu belirtti. Alt sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların %44,9'u, üst sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların %66,7'si konut durumundan memnun olduğunu belirtti.

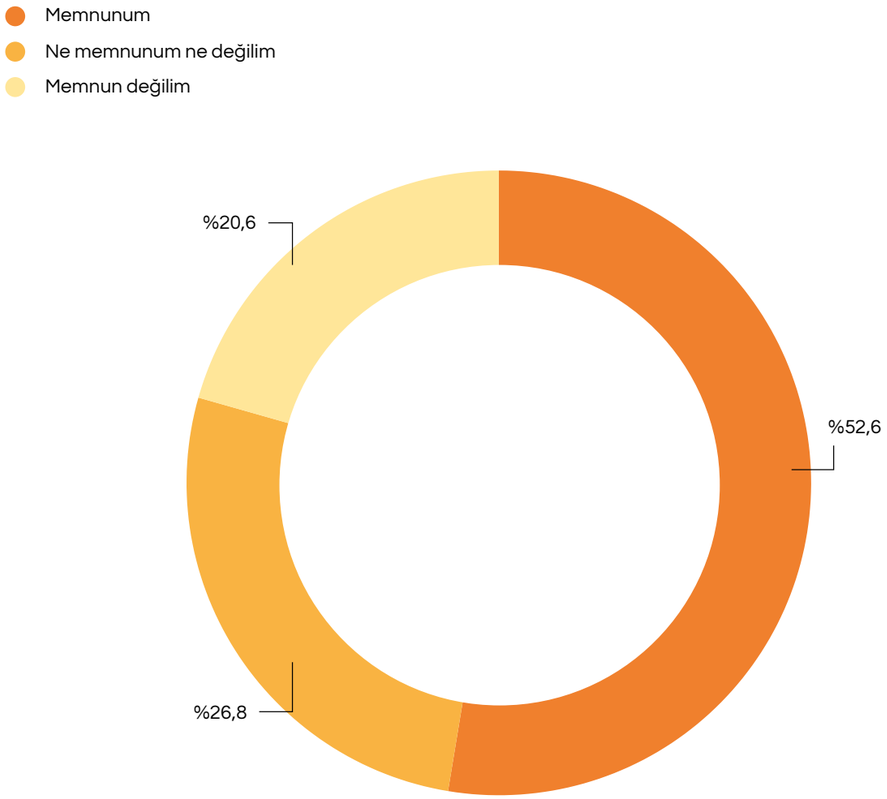
▶ Grafik 30. Konut durumundan memnuniyet

Çalışanların iş memnuniyeti orta seviyede kaldı

Çalışan katılımcıların %52,6'sı çalıştığı işten memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça çalıştığı işten memnun olanların oranı arttı.

▶ Grafik 31. Çalışma hayatından memnuniyet

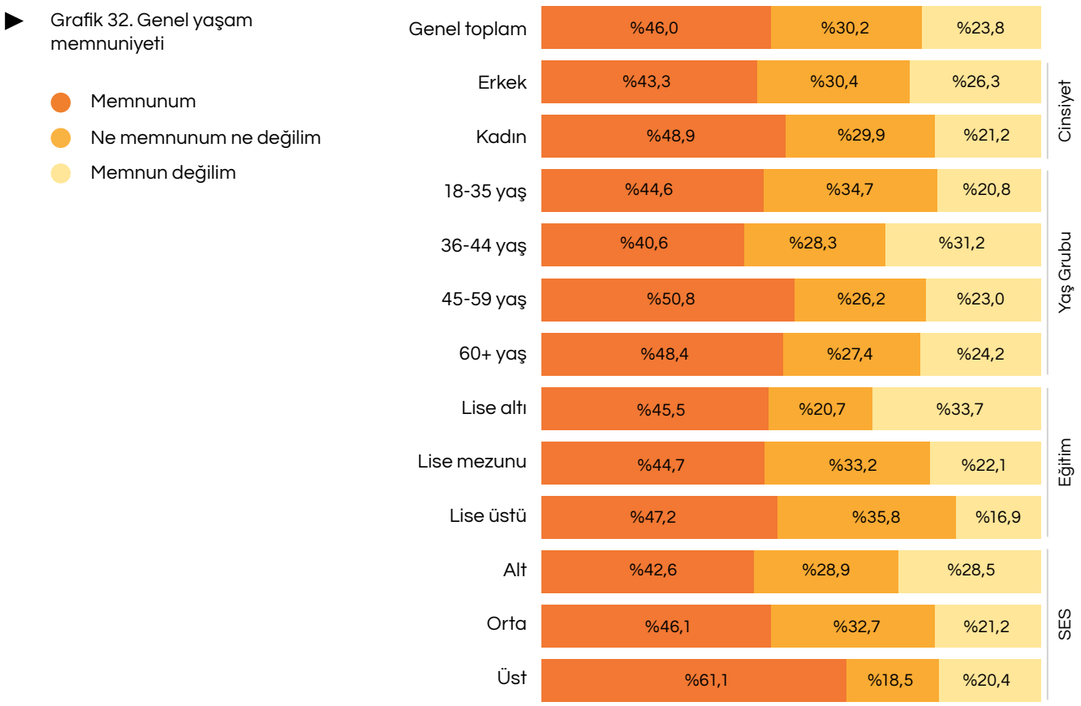

* Çalıştığını belirtenlerin yanıtları gösterilmektedir.

Genel yaşam memnuniyeti ortalamanın altında seyretti

Katılımcıların %46'sı genel olarak yaşamından memnun olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça genel olarak yaşamından memnun olanların oranı arttı. En yüksek memnuniyete sahip olan yaş grubu %50,8 ile 45-59 yaş arası katılımcılar oldu. Kadınların %48,9'u, erkeklerin ise %43,3'ü genel olarak yaşamından memnun olduğunu belirtti.

▶ Grafik 32. Genel yaşam memnuniyeti

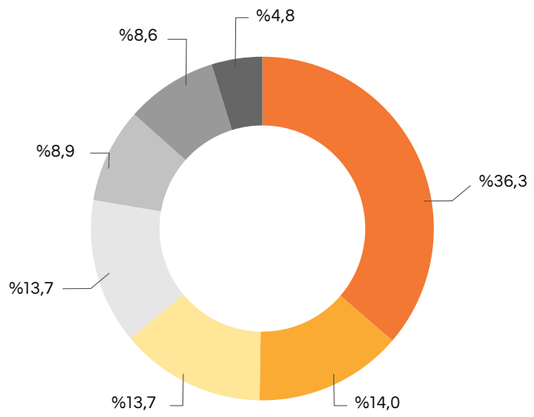

3.8 Komşuluk İlişkileri

Komşuluk ilişkileri yüzeysel kaldı

Katılımcıların %36,3'ü komşularıyla olan ilişki düzeyini ayaküstü sohbet edecek bir tanışıklık olarak tanımladı. Sosyoekonomik seviye arttıkça komşuluk ilişkilerindeki yakınlık düzeyi azaldı.

▶ Grafik 33. Yakın komşularınızın genelini düşündüğünüzde hangisi ilişki düzeyinizi en iyi şekilde tanımlar?

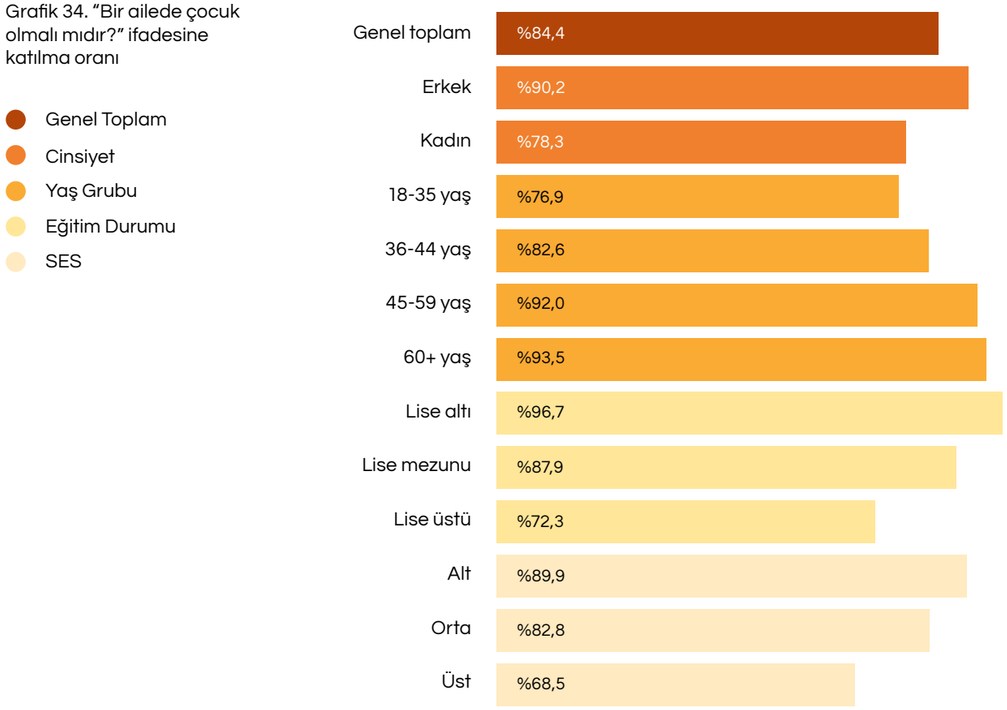

3.9 Aile ve Çocuk Algıları

Ailede çocuk olması gerekliliği yüksek oranda desteklendi

Katılımcıların %84,4'ü ailede çocuğun olması gerektiğini belirtti. Üst sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların %68,5'i, alt sosyoekonomik seviyedeki katılımcıların %89,9'u ailede çocuk olması gerektiğini belirtti. Yaş arttıkça ailede çocuk olması gerektiğini belirtenlerin oranı arttı. Erkeklerin %90,2'si, kadınların ise %78,3'ü ailede çocuk olması gerektiğini belirtti. Katılımcılar ailede iki çocuğun olması gerektiğini belirtti, kadınlar ve sosyoekonomik statüsü yüksek katılımcılar daha az çocuk olması gerektiğini belirtti.

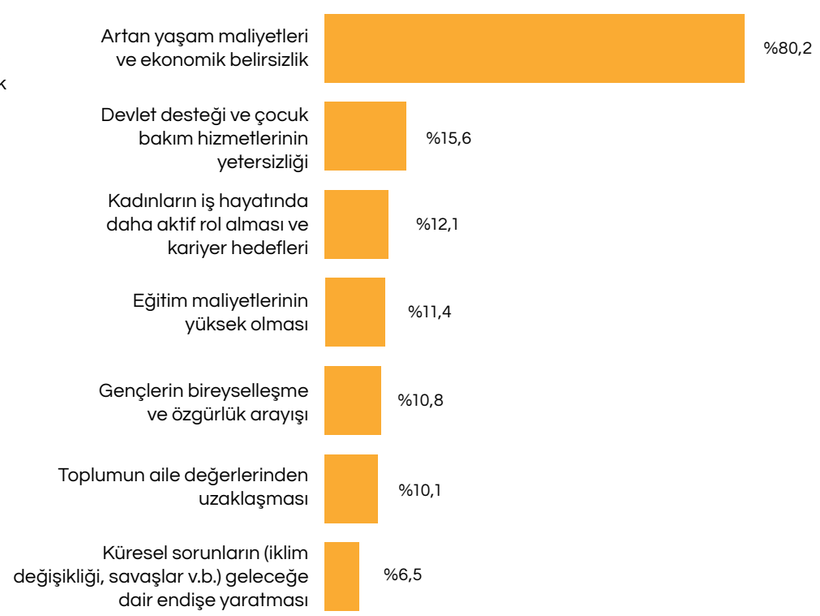
▶ Grafik 34. "Bir ailede çocuk olmalı mıdır?" ifadesine katılma oranı

Artan yaşam maliyetleri az çocuk sahibi olma sebebi olarak görüldü

Katılımcılara göre günümüzde insanların daha az çocuğa sahip olmak istemesinin ardında artan yaşam maliyetleri ve ekonomik belirsizlikler yattığı belirtildi. Katılımcıların %80,2'si artan yaşam maliyetleri ve ekonomik belirsizliklerin günümüzde ailelerin daha az çocuk sahibi olmasına sebep olduğunu belirtirken, %12,1'i kadınların iş hayatında aktif olarak rol almasının sebepler arasında yer aldığını belirtti.

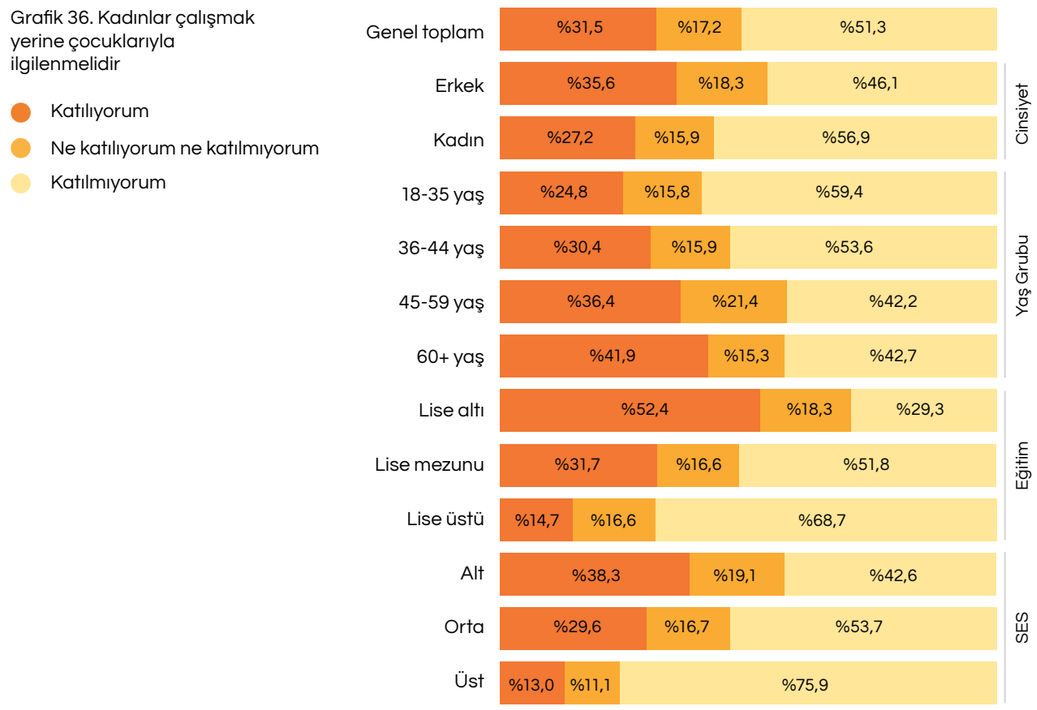
▶ Grafik 35. Sizce günümüzde insanların daha az çocuk sahibi olmak istemesinin temel nedeni nedir?

Kadınların rolü konusunda geleneksel görüşler mevcut oldu

Katılımcıların %31,5'i kadınların çalışmak yerine çocuklarıyla ilgilenmesi gerektiğini belirtti. Erkeklerin %35,6'sı, kadınların ise %27,2'si bu görüşte olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça bu görüşe katılanların oranı düştü, yaş arttıkça ise bu görüştekilerin oranı yükseldi.

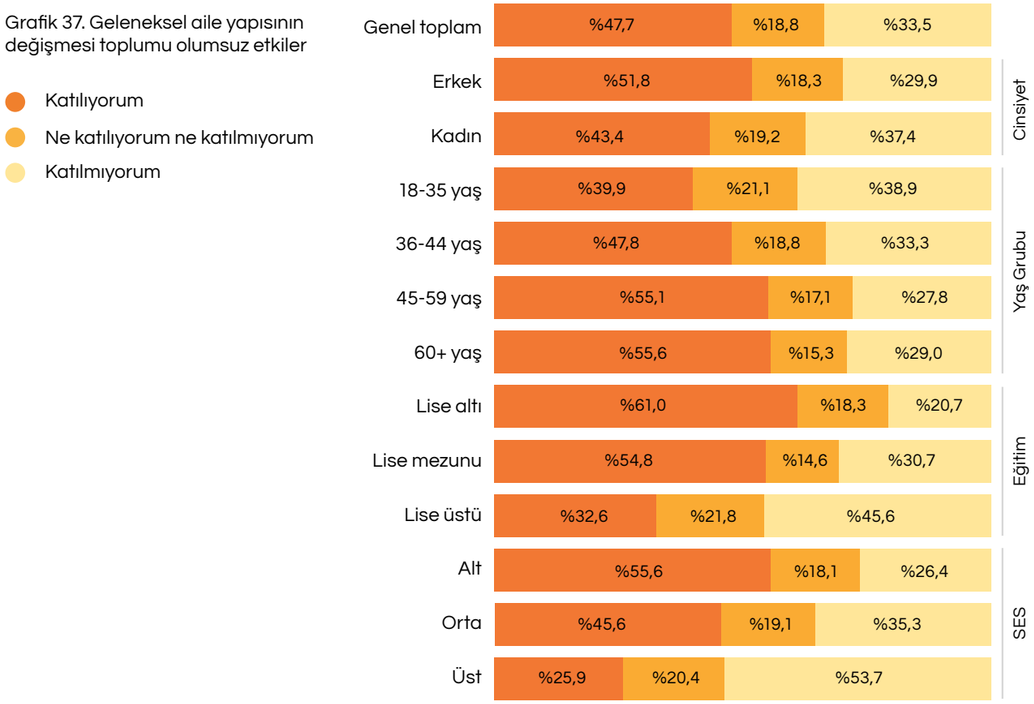
▶ Grafik 36. Kadınlar çalışmak yerine çocuklarıyla ilgilenmelidir

Geleneksel aile yapısının değişimi olumsuz algılandı

Katılımcıların %47,7'si geleneksel aile yapısının değişmesinin toplumu olumsuz etkilediğini belirtti. Erkeklerin %51,8'i, kadınların %43,4'ü, üst sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların ise %25,9'u geleneksel aile yapısının değişmesinin toplumu olumsuz etkilediğini belirtti.

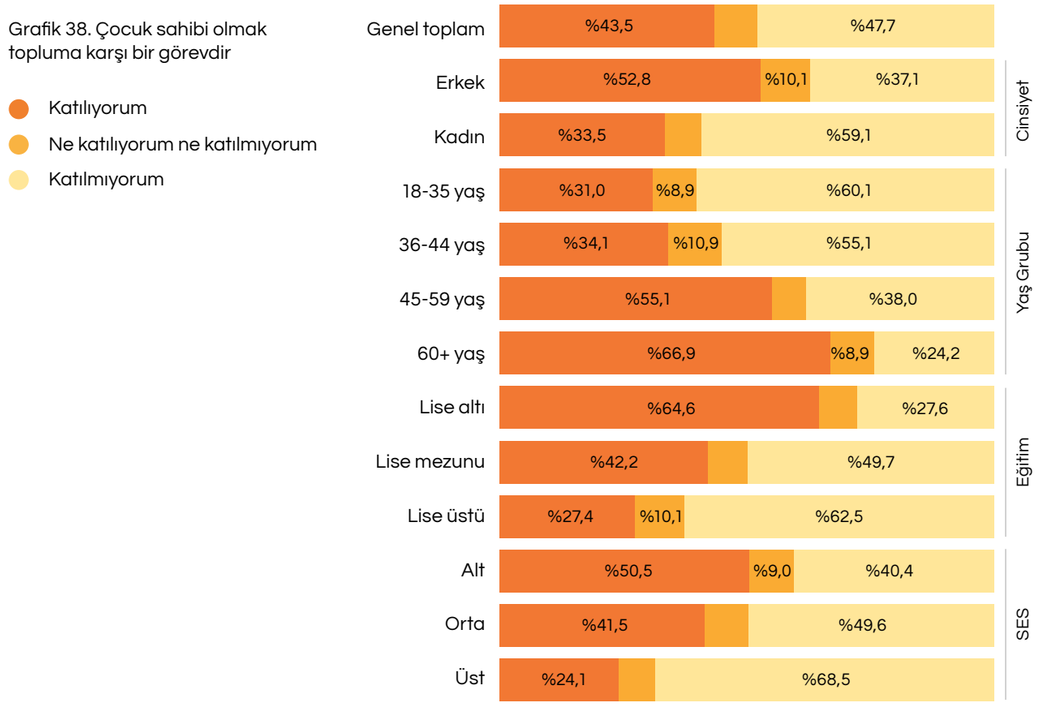
▶ Grafik 37. Geleneksel aile yapısının değişmesi toplumu olumsuz etkiler

Çocuk sahibi olmak toplumsal bir görev olarak görüldü

Katılımcıların %43,5'i çocuk sahibi olmayı topluma karşı bir görev olarak gördüğünü belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça ve yaş azaldıkça bu görüşe katıldığını belirten katılımcıların oranı düştü. Erkeklerin %52,8'i çocuk sahibi olmayı topluma karşı bir görev olarak gördüğünü belirtirken, kadınlarda bu oranın %33,5 olduğu görüldü.

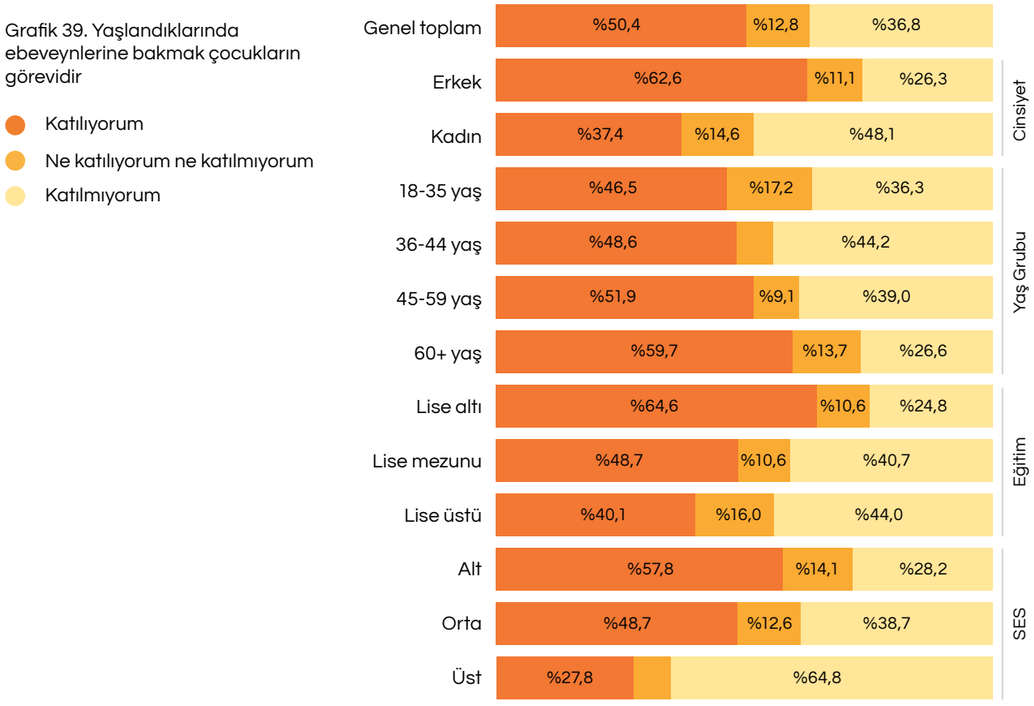
▶ Grafik 38. Çocuk sahibi olmak topluma karşı bir görevdir

Yaşlı ebeveynlere bakma sorumluluğu çocukların üzerinde görüldü

Katılımcıların %50,4'ü yaşlandıklarında ebeveynlerine bakmayı çocukların görevi olarak gördüğünü belirtti. Katılımcıların yaşı arttıkça bu görüşe katılanların oranı arttı. Erkeklerin %62,6'sı, kadınların ise %37,4'ü bu görüşe katıldığını belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça bu görüşe katıldığını belirten katılımcıların oranı düştü.

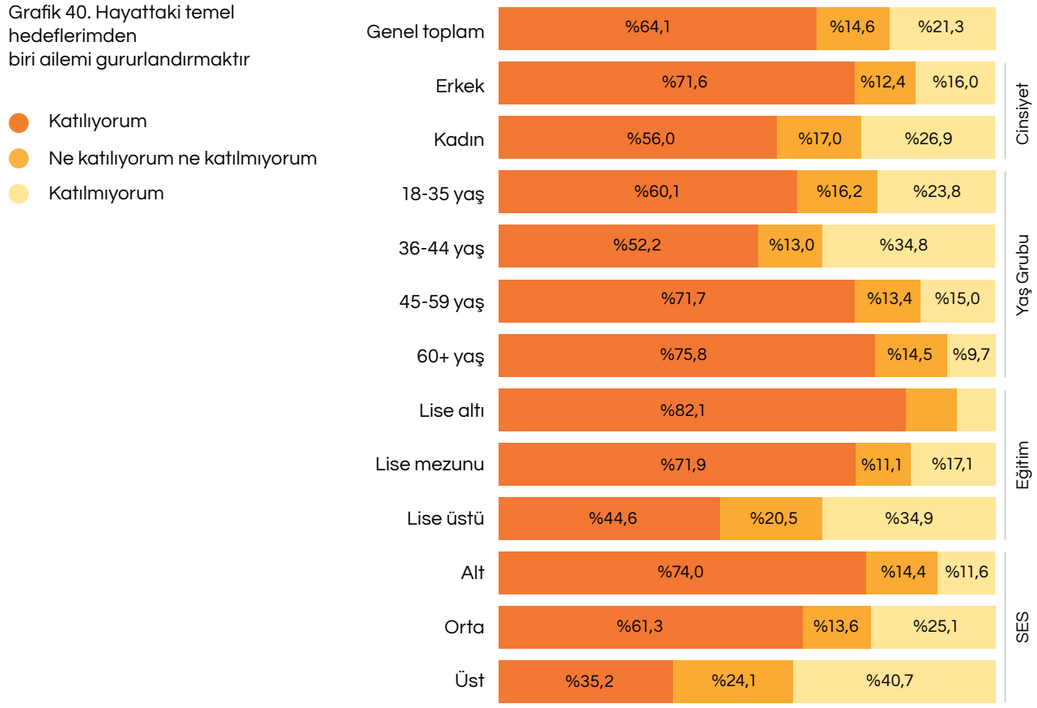
▶ Grafik 39. Yaşlandıklarında ebeveynlerine bakmak çocukların görevidir

Katılımcıların %64,1'i hayattaki temel hedeflerinden birini ailesini gururlandırmak olarak görüyor.

Erkeklerin %71,6'sı kadınların ise %56'sı bu görüşe sahip olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça bu görüşe katıldığını belirten katılımcıların oranında düşüş görüldü.

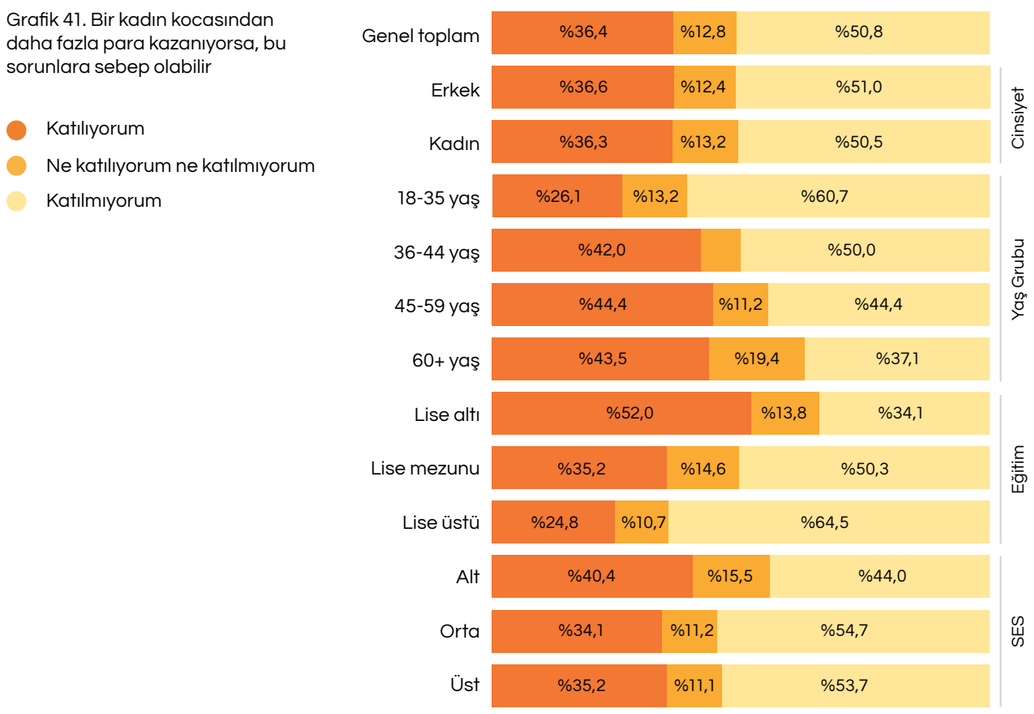
▶ Grafik 40. Hayattaki temel hedeflerimden biri ailemi gururlandırmaktır

Kadının fazla kazanması sorun yaratabilir algısı mevcut oldu

Katılımcıların %36,4'ü kadının erkekten fazla kazanmasının sorunlara sebep olabileceğini belirtti. Cinsiyetler arasında fark görülmedi. %26,1'le 18-35 yaş arası gençler ve %24,8'le lise üstü eğitim almış katılımcılar bu görüşe en az katıldığını belirten gruplar oldu.

▶ Grafik 41. Bir kadın kocasından daha fazla para kazanıyorsa, bu sorunlara sebep olabilir

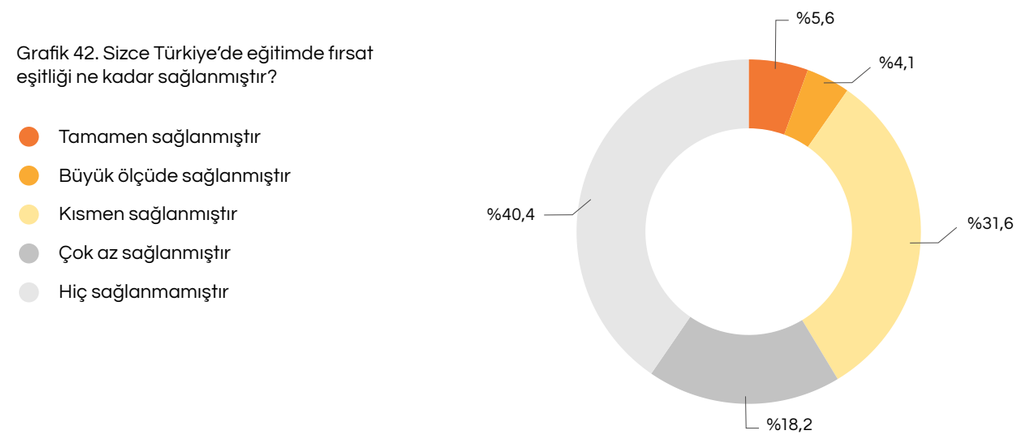

3.10 Fırsat Eşitliği ve Gelecek Beklentileri

Eğitimde fırsat eşitliği algısı çok düşük kaldı

Katılımcıların toplam %9,7'si Türkiye'de eğitimde fırsat eşitliğinin büyük oranda mevcut olduğunu belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça fırsat eşitliğinin sağlandığı görüşünde olanların oranı düştü. Kadınların %7,4'ü, erkeklerin ise %11,9'u eğitimde fırsat eşitliği olduğunu ifade etti.

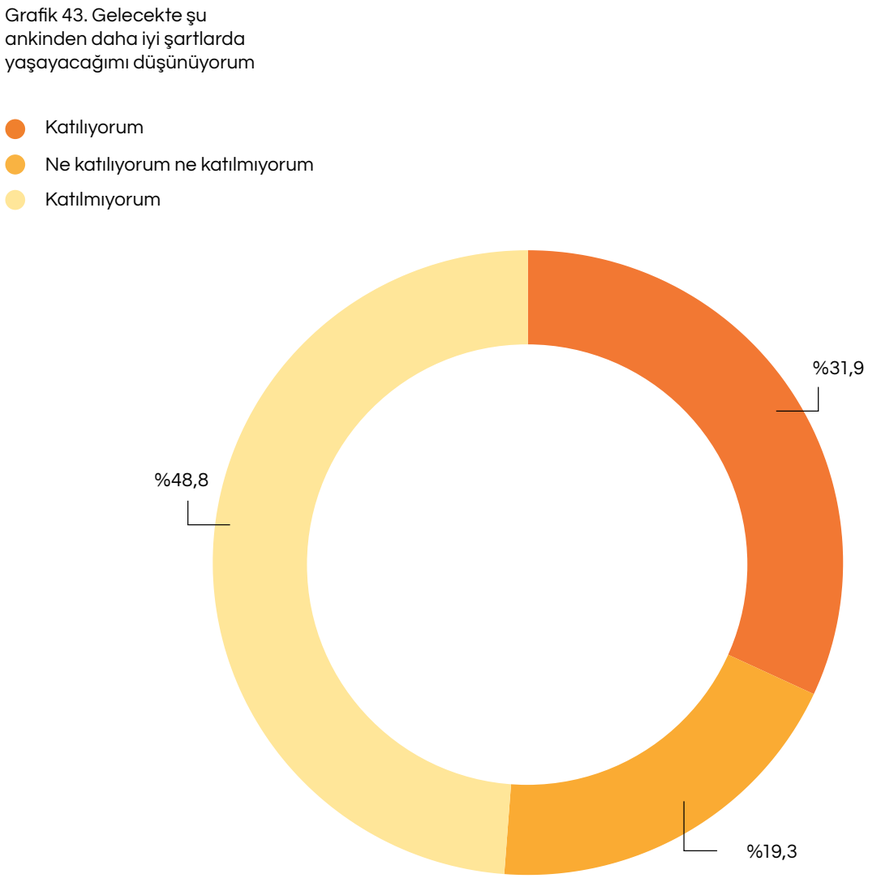
▶ Grafik 42. Sizce Türkiye'de eğitimde fırsat eşitliği ne kadar sağlanmıştır?

Gelecek hakkında iyimserlik oranları düşük seyretti

Katılımcıların %31,9'u gelecekte şu ankinden daha iyi şartlarda yaşayacağını düşündü. Gençlerin %39,3'ü bu ifadeye katılırken, kadınlarda bu oran %33,8, erkeklerde ise %29,9 olarak ölçüldü. Sosyoekonomik seviye düştükçe gelecekte şu ankinden daha iyi şartlarda yaşayacağına ilişkin inancın arttığı görüldü. Geleceğe dair en iyimser grubun, belirtilen ifadeye %39,3 oranında katıldığını söyleyen 18-35 yaş arası gençler olması dikkat çekti.

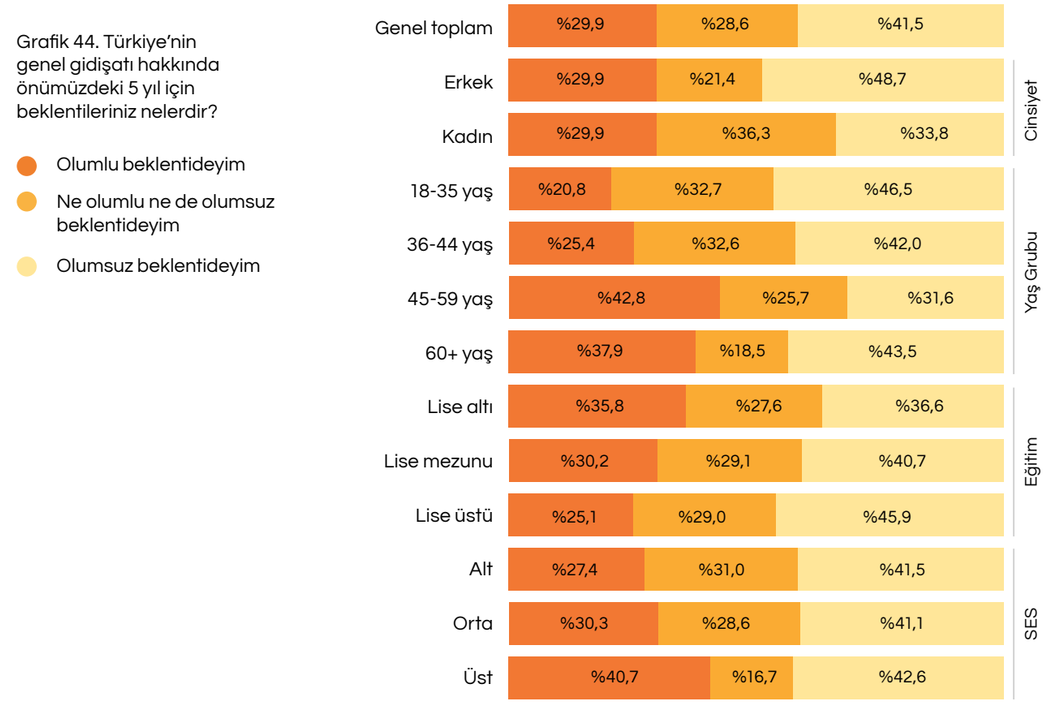
▶ Grafik 43. Gelecekte şu ankinden daha iyi şartlarda yaşayacağımı düşünüyorum

Türkiye'nin gidişatına dair olumsuz beklentiler yüksek oldu

Katılımcıların %41,5'i Türkiye'nin genel gidişatının 5 yıl içerisinde olumsuz yönde olacağını belirtti. Erkeklerin %48,7'si, kadınların ise %33,8'i Türkiye'nin gidişatının 5 yıl içerisinde olumsuz yönde seyredeceği görüşüne sahip oldu. 18-35 yaş arası gençlerin %46,5'i olumsuz yönde ilerleyeceğini ifade etti. Sosyoekonomik seviye yükseldikçe Türkiye'nin gidişatının iyi yönde ilerleyeceğini düşünenlerin oranında artış görüldü.

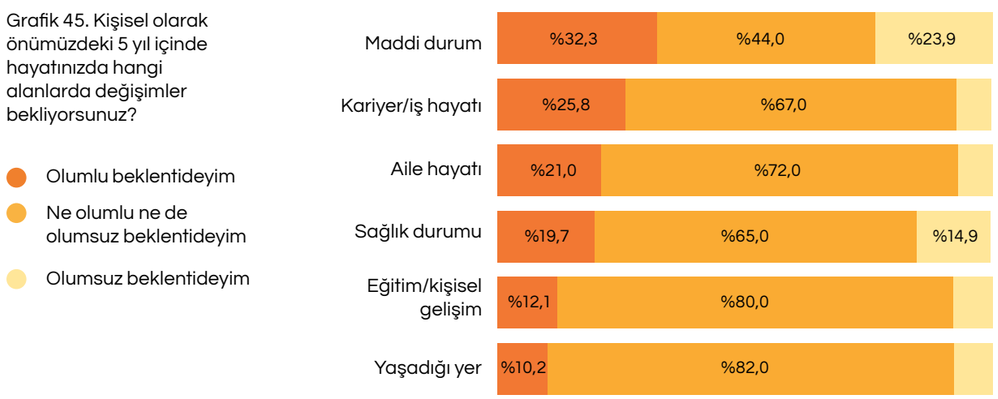
▶ Grafik 44. Türkiye'nin genel gidişatı hakkında önümüzdeki 5 yıl için beklentileriniz nelerdir?

Gelecek beklentileri farklı alanlarda değişkenlik gösterdi

Katılımcıların %32,3'ünün 5 yıl içerisinde maddi durumlarının olumlu yönde değişeceği düşüncesinde olduğu görüldüi. %23,9'u 5 yıl içerisinde maddi anlamda olumsuz yönde değişeceği beklentisinde oldu. %25,8'i iş hayatının olumlu yönde değişeceğini düşünürken, %6,9'u ise olumsuz yönde değişim öngördü. Aile hayatının olumlu yönde ilerleyeceğini belirtenlerin oranı %21 iken, olumsuz yönde değişeceğini belirtenlerin oranı %7,2 oldu. Katılımcıların %19,7'si sağlık durumunun olumlu yönde gideceğini öngörürken, %14,9'u olumsuz yönde ilerleyeceğini belirtti. Katılımcıların %10,2'si yaşadığı yerin olumlu yönde değişeceğini, %8'i ise olumsuz yönde değişeceğini belirtti.

▶ Grafik 45. Kişisel olarak önümüzdeki 5 yıl içinde hayatınızda hangi alanlarda değişimler bekliyorsunuz?

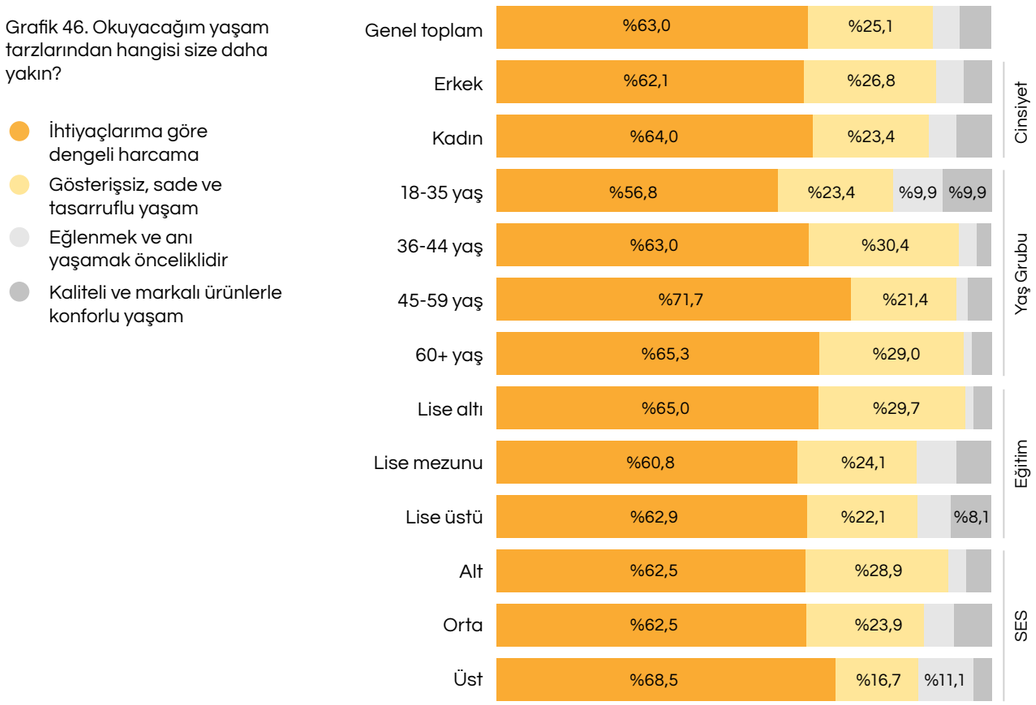

3.11 Yaşam Tarzı ve Ekonomi Algısı

Dengeli harcama yaşam tarzı olarak tanımlandı

Katılımcıların %63'ü yaşam tarzını "ihtiyaçlarına uygun dengeli bir harcama" olarak tanımladı. Tüm demografik gruplarda ihtiyaçlarına uygun dengeli harcama en yüksek orana sahipken, sosyoekonomik seviye arttıkça ve yaş düştükçe eğlenmek ve anı yaşamayı öncelikli görenlerin oranı arttı.

▶ Grafik 46. Okuyacağım yaşam tarzlarından hangisi size daha yakın?

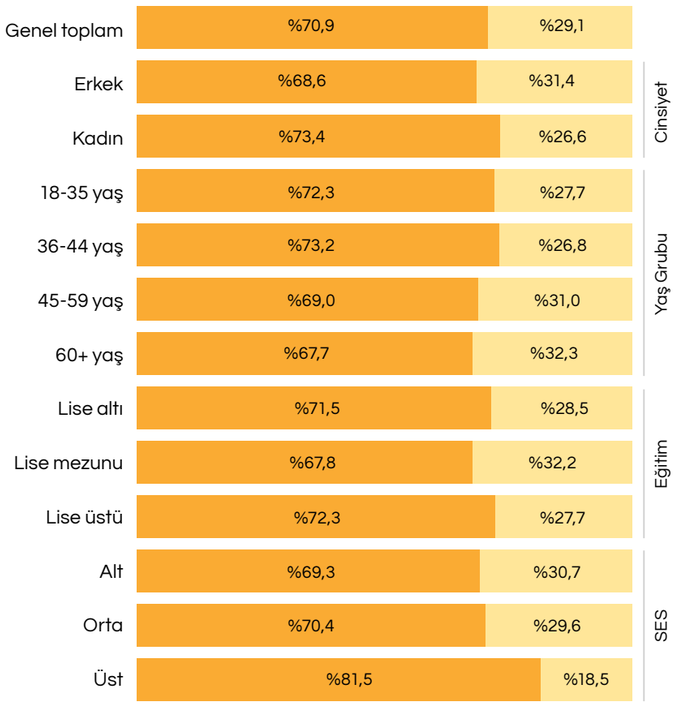

İşletme ve sanayide devlet müdahalesi tercih edildi

Katılımcılar işletme ve sanayide özel sektör hakimiyeti yerine devlet mülkiyetinin fazla olması gerektiğini belirtti. Katılımcıların %70,9'u işletme ve sanayide devlet müdahalesinin artırılması gerektiğini belirtti. Sosyoekonomik seviye arttıkça devlet mülkiyetinin artırılması gerektiğini belirtenlerin oranı arttı.

▶ Grafik 47. "İşletme ve sanayide özel mülkiyet artırılmalı" veya "İşletme ve sanayide devlet mülkiyeti artırılmalı" ifadelerinden hangilerini kendinizi yakın görüyorsunuz?

- İşletme ve sanayide devlet mülkiyeti artırılmalı
- İşletme ve sanayide özel mülkiyet artırılmalı

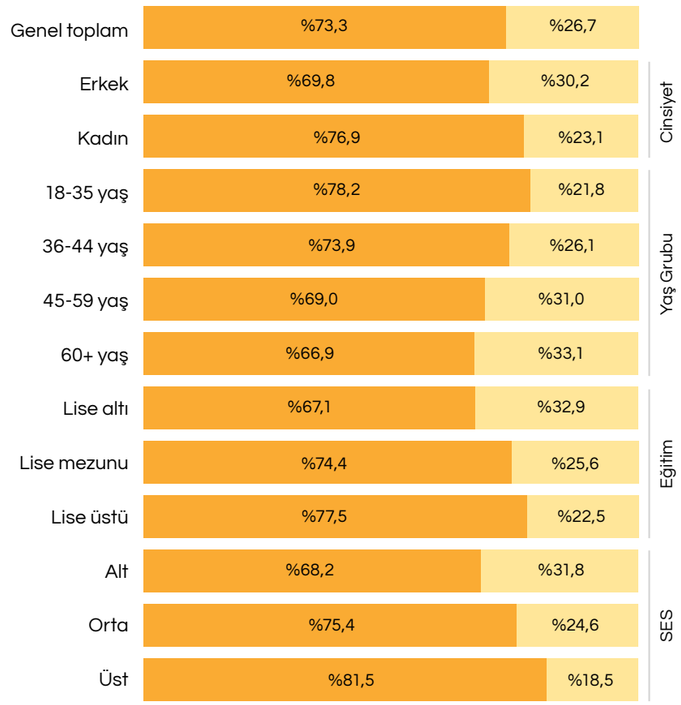

Devletten geçim sorumluluğu konusunda beklentiler yüksek seyretti

Katılımcıların %73,3'ü devletin insanların geçimini sağlamak için daha fazla sorumluluk alması gerektiğini belirtti. Katılımcıların yaşı arttıkça bu ifadeye katılım oranı düştü. Sosyoekonomik seviye arttıkça devletin sorumluluk alması gerektiğini düşünen katılımcıların oranı arttı.

▶ Grafik 48. "Hükümet herkesin geçimini sağlamak için daha fazla sorumluluk almalı" veya "İnsanlar kendi geçimini sağlamak için daha fazla sorumluluk almalı" ifadelerinden hangilerini kendinizi yakın görüyorsunuz?

- Hükümet herkesin geçimini sağlamak için daha fazla sorumluluk almalı
- İnsanlar kendi geçimini sağlamak için daha fazla sorumluluk almalı

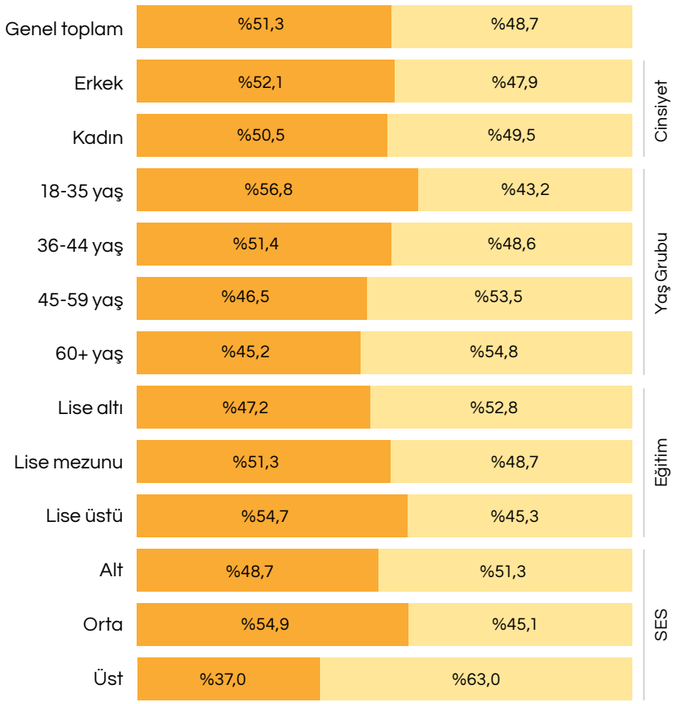

Başarıda şans ve bağlantılar daha önemli görüldü

Katılımcıların %51,3'ü sıkı çalışmaktan ziyade şans ve bağlantılar yoluyla başarının sağlandığını düşündü. 18-35 yaş arası katılımcıların %56,8'i bu ifadeye katıldığını belirtti. Çalışmanın başarıyı getirdiğine dair en kuvvetli görüş, üst sosyoekonomik seviyeye sahip katılımcılardan geldi.

▶ Grafik 49. "Uzun vadede, sıkı çalışma genellikle daha iyi bir hayat getirir" veya "Sıkı çalışma genellikle başarı getirmez. Daha çok şans ve bağlantı meselesidir" ifadelerinden hangilerini kendinizi yakın görüyorsunuz?

- Sıkı çalışma genellikle başarı getirmez. Daha çok şans ve bağlantı meselesidir
- Uzun vadede, sıkı çalışma genellikle daha iyi bir hayat getirir

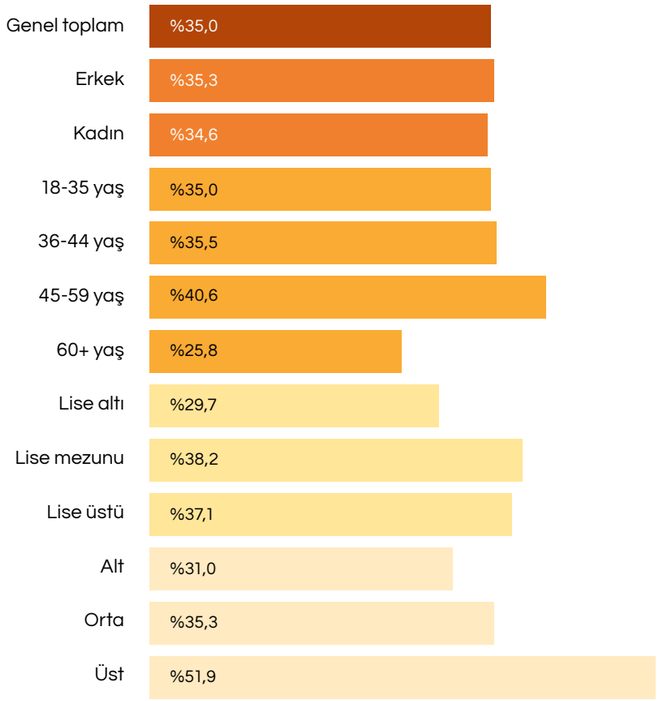
3.12 Evcil Hayvanlara Karşı Tutum

Evcil hayvan sahiplenme durumu çeşitlilik gösterdi

Katılımcıların %35'i evinde evcil hayvan bulunduğunu belirtti. %58,4'ü evinde hayvan olmadığını, %6,6'sı ise evcil hayvan sahiplenmek istediğini belirtti. Üst sosyoekonomik seviyeye ait katılımcıların %51,9'u evinde evcil hayvan olduğunu belirtti.

▶ Grafik 50. Evcil hayvanı olanların oranı

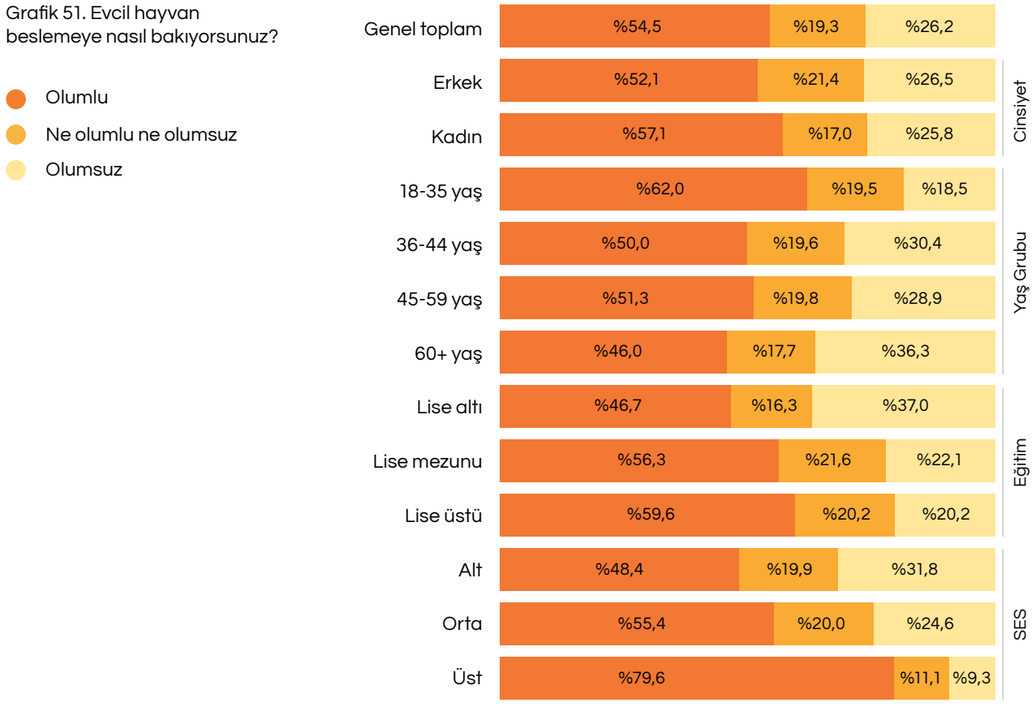
- Genel Toplam
- Cinsiyet
- Yaş Grubu
- Eğitim Durumu
- SES

Evde evcil hayvan beslemeye olumlu yaklaşım yaygın oldu

Katılımcıların %54,5'i evde evcil bir hayvan beslemeye olumlu baktığını belirtti. %19,3'ü kararsızken, %26,2'si ise olumsuz görüş belirtti. En olumlu fikre sahip olan yaş grubu 18-35 yaş arası gençler oldu. Sosyoekonomik seviye arttıkça olumlu görüştekilerin oranı arttı.

▶ Grafik 51. Evcil hayvan beslemeye nasıl bakıyorsunuz?

Tematik Dosya Metodolojisi

Bu araştırma kapsamında Bilgisayar Destekli Telefon Anketi (CATI) yöntemi kullanılarak 752 kişi ile görüşülmüştür. Katılımcılar, eğitim, meslek ve gelir düzeyine bağlı olarak 8 kategoriyi içeren sosyoekonomik statü (SES) düzeyinden üst (A+, A), üst-orta (B+, B), alt-orta (C+, C) ve alt (D ve E) statülerine göre belirlenmiştir.

Araştırmaya katılanların %48,4'ünü kadın, %51,6'sını erkek katılımcılar oluşturmuştur. Katılımcıların %40,3'ünü 18-35 yaş aralığındaki, %18,4'ünü 36-44 yaş aralığındaki, %24,9'unu 45-59 yaş aralığındaki kişiler, %16,5'ini ise 60 yaş ve üzeri kişiler oluşturmaktadır.

İstanbul Barometresi çalışmasına katılanların %9,2'si E, %27,7'si D, %30'u C, %10,3'ü C+, %10,8'i B, %4,8'i B+, %4,8'i A, %2,4'ü ise A+ sosyoekonomik statüdeki mahallede ikamet etmekte olan kişilerden oluşmuştur.

Araştırmaya katılanların, %32,7'si lise altı, %26,5'ini lise, %40,8'i lise üstü eğitim seviyesine sahip olduğunu belirtmiştir.

4.

Bölüm

Sektörel Veriler

4.1 Konut Piyasası

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında 22 bin 103 konut satıldı.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında konut satışları geçen senenin aynı dönemine göre %17,5 artarak 22.103 oldu. Konut satışlarının bir önceki aya göre ise %18,5 arttığı gözlemlendi. Türkiye'de ise Mayıs 2025 döneminde konut satışları geçen senenin aynı dönemine göre %17,6 artış göstererek 130.025 oldu. İstanbul'daki satışların tüm Türkiye'dekiler içindeki payı %17,0 olarak seyretti.

▶ Grafik 1. İstanbul ve Türkiye'de Toplam Konut Satış Miktarı

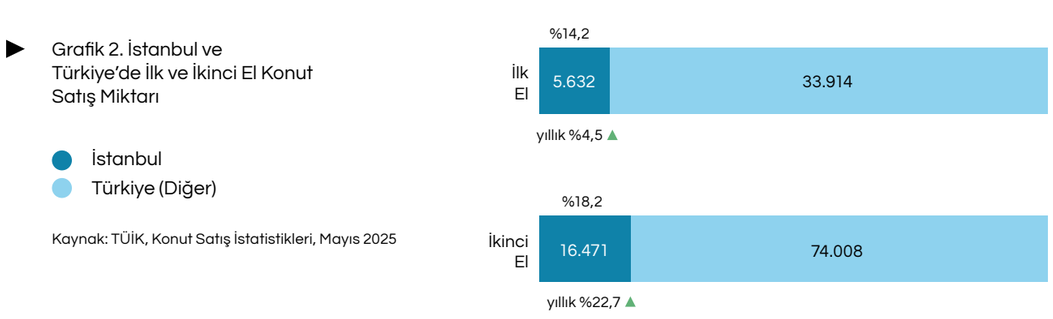

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında 5 bin 632 ilk el, 16 bin 471 ikinci el konut satışı gerçekleşti.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında konut satışlarının 5.632'si ilk el, 16.471'i ise ikinci el olarak gerçekleşti. Geçen yılın aynı dönemine göre İstanbul'da ilk el satışlarda %4,5 oranında, ikinci el satışlarda ise %22,7 oranında artış gözlemlendi. İstanbul'daki ilk el konut satışları tüm Türkiye'deki ilk el satışların %14,2'sine tekabül etti. İstanbul'daki ikinci el satışların ülke genelindeki payı ise %18,2 olarak seyretti.

▶ Grafik 2. İstanbul ve Türkiye'de İlk ve İkinci El Konut Satış Miktarı

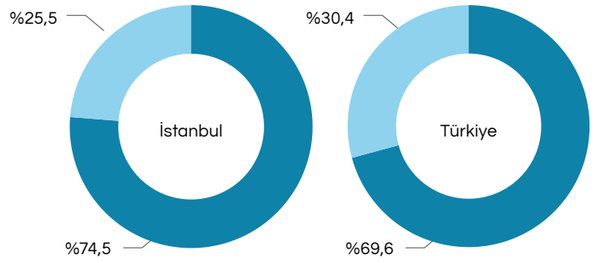

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında konut satışlarının %74,5'i ikinci el oldu.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında konut satışlarının %74,5'i ikinci el, %25,5'i ise ilk el satış olarak gerçekleşti. Türkiye genelinde ise ikinci el satışlarının payı %69,6, ilk el satışların payı ise %30,4 olarak seyretti.

▶ Grafik 3. İstanbul ve Türkiye'de İlk ve İkinci El Konut Satış Dağılımı

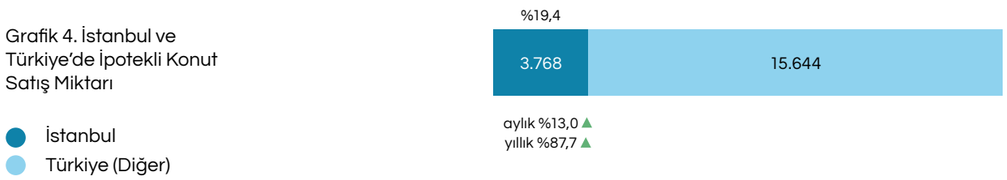

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında 3 bin 768 ipotekli konut satıldı.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında ipotekli konut satışları geçen senenin aynı dönemine göre %87,7 artarak 3.768 olarak gerçekleşti. Bir önceki aya göre ise %13 arttığı görüldü. Türkiye genelinde ise Mayıs 2025 döneminde ipotekli konut satış miktarı 19.412 olarak gerçekleşti. İstanbul'daki ipotekli satışların tüm Türkiye'dekiler içindeki payı %19,4 olarak seyretti.

▶ Grafik 4. İstanbul ve Türkiye'de İpotekli Konut Satış Miktarı

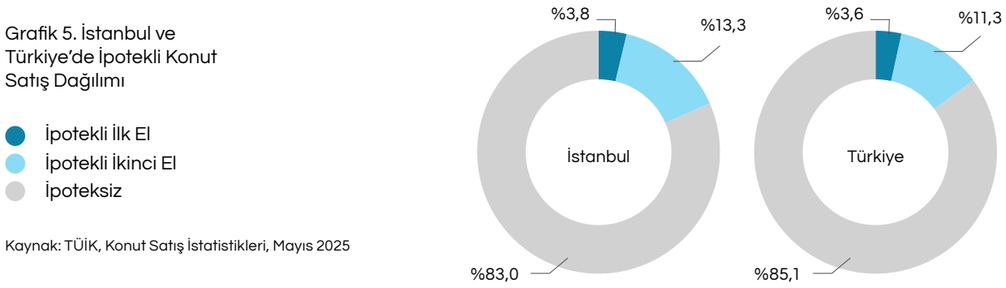

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında konutların %17'si ipotekli olarak satıldı.

2024 yılı Mayıs ayında İstanbul'da yapılan toplam konut satışlarının %10,7'si ipotekli olarak gerçekleşirken 2025 yılının aynı döneminde ipotekli konut satışının payı %17'ye yükseldi. İstanbul'da ipotekli ilk el konut satışları oranı %3,8, ipotekli ikinci el konut satış oranı ise %13,3 oldu. Türkiye'de ise ipotekli ilk el konut satışları oranı %3,6, ipotekli ikinci el konut satış oranı ise %11,3 oldu.

▶ Grafik 5. İstanbul ve Türkiye'de İpotekli Konut Satış Dağılımı

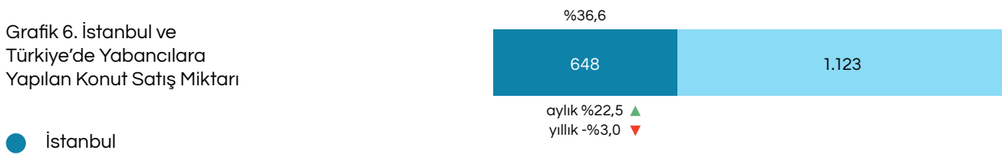

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında yabancılara yapılan konut satışı geçen senenin aynı dönemine göre %3 azaldı.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında yabancılara yapılan konut satışı geçen senenin aynı dönemine göre %3 azalarak 648 oldu. Türkiye'de 2025 yılının Mayıs ayında yabancılara yapılan konut satışı ise 1.771 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarının %36,6'sı İstanbul'da gerçekleşti.

▶ Grafik 6. İstanbul ve Türkiye'de Yabancılara Yapılan Konut Satış Miktarı

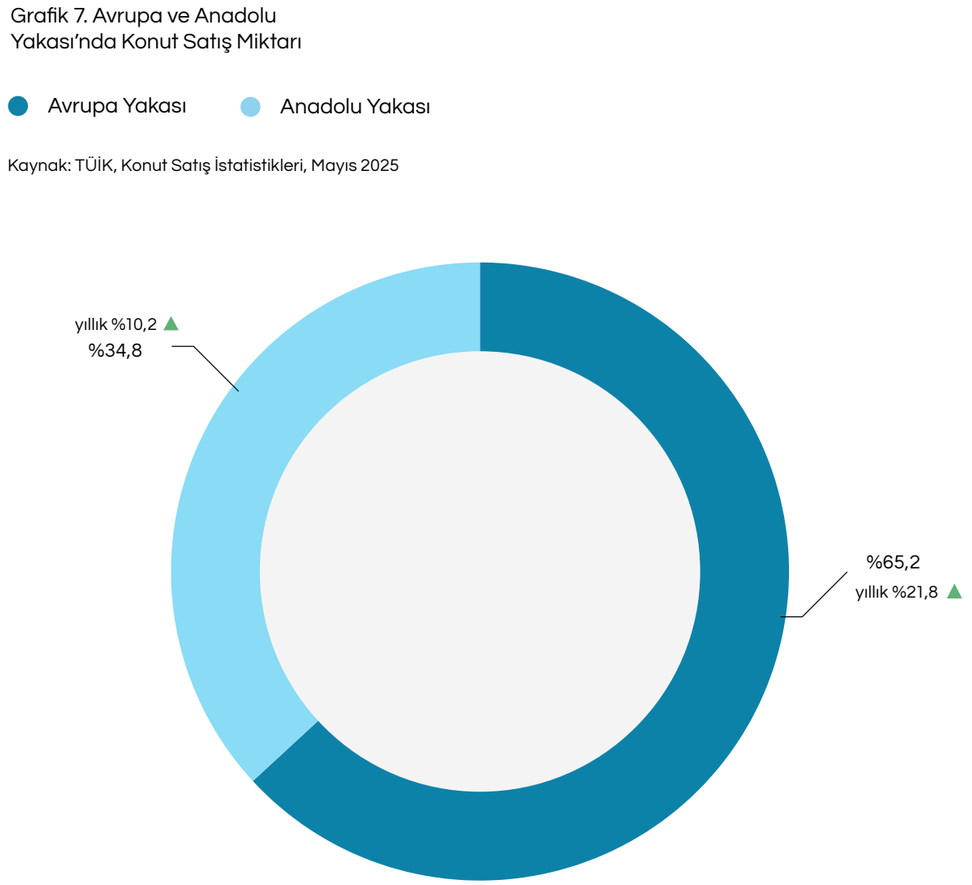

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde konut satışlarının %65,2'si Avrupa Yakası'nda gerçekleşti.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde konut satışlarının %65,2'si Avrupa Yakası'nda, %34,8'i ise Anadolu Yakası'nda gerçekleşti. Avrupa Yakası'nda gerçekleşen konut satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre %21,8 artarken, Anadolu Yakası'nda gerçekleşen konut satışları ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,2 arttı.

▶ Grafik 7. Avrupa ve Anadolu Yakası'nda Konut Satış Miktarı

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

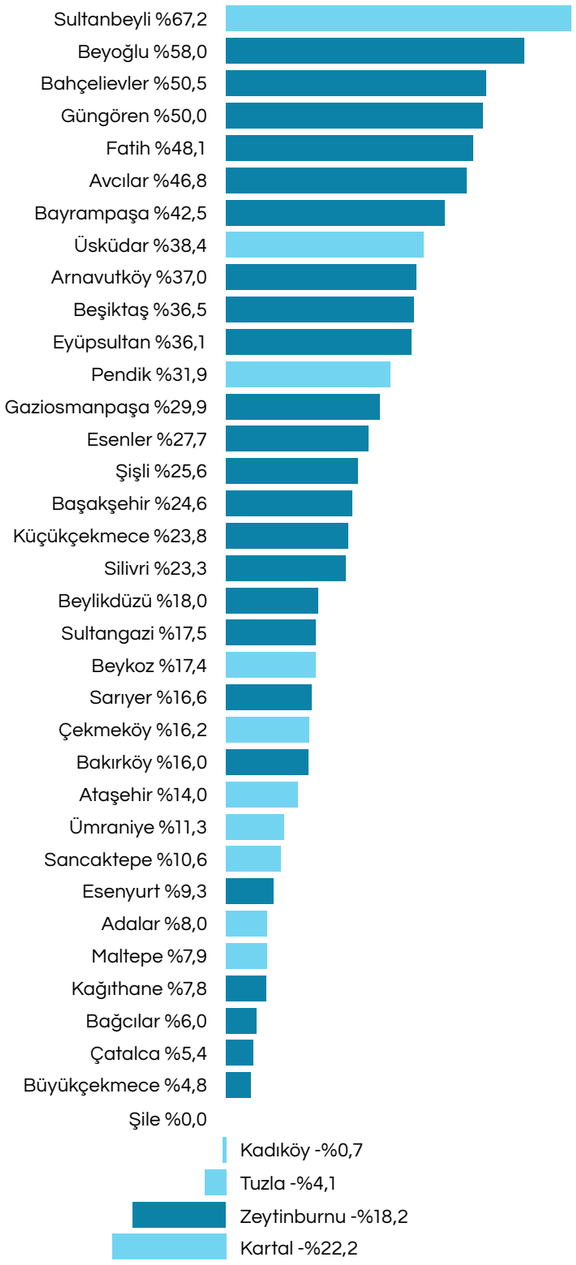
İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde konut satışlarında geçen senenin aynı dönemine göre en yüksek artış gösteren ilçe %67,2 ile Sultanbeyli oldu.

İstanbul'da ilçelere göre konut satışlarına bakıldığında 2025 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek artış %67,2 ile Sultanbeyli ilçesinde gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek azalış ise -%22,2 ile Kartal ilçesinde gerçekleşti.

▶ Grafik 8. İstanbul İlçelerinde Konut Satışı Yıllık Değişim Oranları

Avrupa Yakası
Anadolu Yakası

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

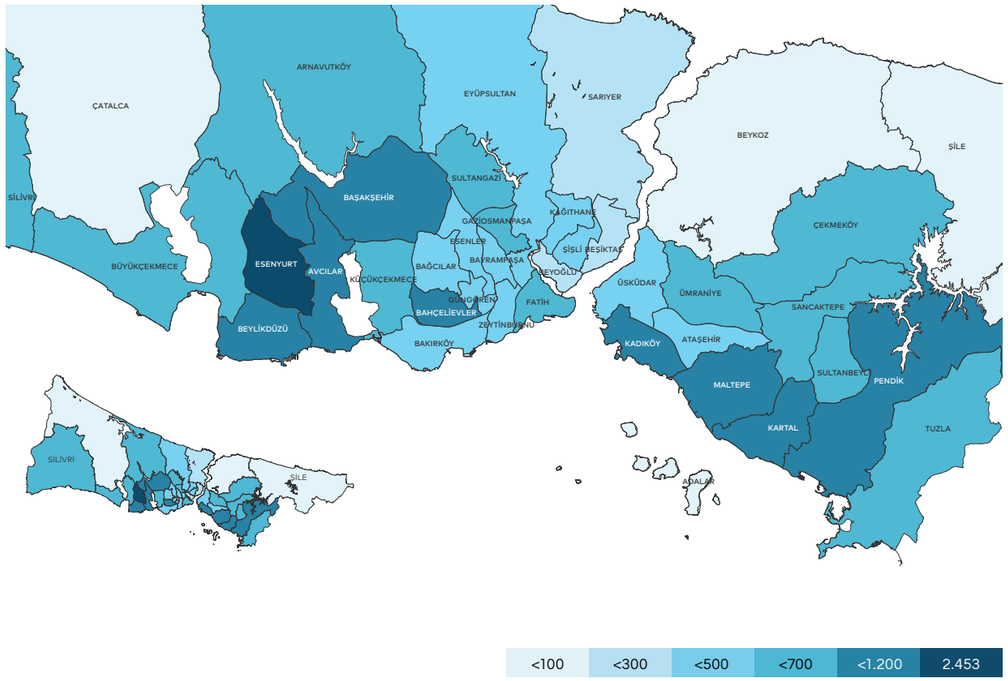

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde en çok konut satışı gerçekleşen ilçe Esenyurt oldu.

İstanbul'da ilçelere göre konut satışlarına bakıldığında 2025 yılı Mayıs ayında Esenyurt 2.453 satışla ilk sırada yer aldı. Esenyurt'u 1.132 satışla Pendik, 1.095 satış ile Başakşehir ve 992 satış ile Bahçelievler takip etti. En az satış ise 27 satış ile Adalar'da gerçekleşti. Adalar'ı 54 satışla Beykoz, 59 satışla Çatalca ve 81 satışla Şile takip etti.

▶ Harita 1. İstanbul İlçelerinde Konut Satış Miktarı

Kaynak: TÜİK, Konut Satış İstatistikleri, Mayıs 2025

4.2 Ulaşım

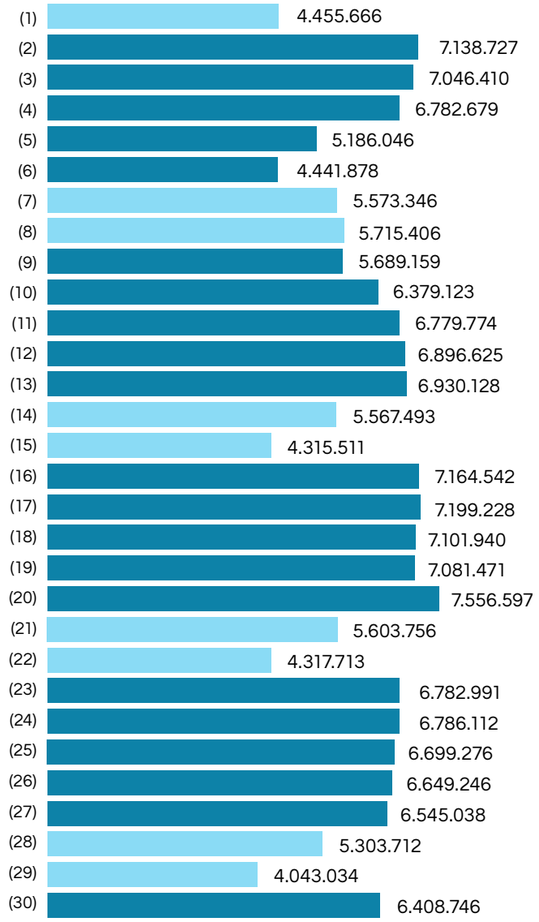
İstanbul'da Haziran 2025 döneminde en çok yolculuk yapılan gün 7.556.597 yolculuk ile 20 Haziran 2025 Cuma günü oldu.

2025 Haziran ayında ayın günlerine göre İstanbul'da toplu ulaşım yolculuk sayısını gösteren grafikte en çok yolculuk yapılan günün 7.556.597 ile 20 Haziran 2025 Cuma günü olduğu görüldü. Hafta içi günlerinde toplu ulaşım kullanımının hafta sonuna kıyasla belirgin şekilde daha yüksek olduğu gözlemlenirken, yolculuk sayıları genellikle hafta içleri zirve değerlere ulaştı. Hafta içleri günlük yolculuk sayısı ortalaması 6.630.749 iken, bu sayının cumartesi günleri 5.512.077'ye; pazar günleri ise 4.569.466'ya gerilediği gözlemlendi. En düşük yolculuk sayısı 4.043.034 ile 29 Haziran 2025 Pazar günü gözlemlendi.

▶ Grafik 1. Ayın Günlerine Göre Toplu Ulaşım Yolculuk Sayısı

Hafta İçi
Hafta Sonu

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

İstanbul'da Haziran 2025 döneminde hafta içi en yüksek ortalama yolculuk sayısı salı günleri görüldü.

Haftanın günleri özelinde bakıldığında, günlük ortalama yolculuk sayısın en yüksek olduğu gün salı oldu. Salı günleri ortalama yolculuk sayısı 6.852.718 olarak gözlemlendi. Hafta içi en düşük ortalama yolculuk sayısı ise 6.368.410 adetle cuma günleri gerçekleşti. Hafta içi günlerinde yapılan yolculukların 2025 Haziran dönemi toplam yolculuk sayısı içindeki payı %75,6 oldu. Hafta sonu gerçekleşen yolculuklar ise 2025 yılı Haziran ayı toplamının %24,4'üne tekabül etti.

▶ Grafik 2. Haftanın Günlerine Göre Toplu Ulaşım Ortalama Yolculuk Sayısı

Hafta içi
Hafta sonu

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

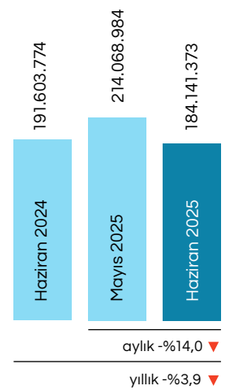

İstanbul'da yapılan toplam yolculuk sayısı 2025 yılının Haziran ayında Mayıs 2025'e göre %14,0 azaldı.

İstanbul'da yapılan toplam yolculuk sayısının Mayıs 2025 döneminde 214.068.984 olduğu görüldü. Haziran 2025 döneminde ise toplam yolculuk sayısı 2025 yılının Mayıs ayına göre %14,0 azalarak 184.141.373 oldu. Haziran 2025 döneminde yapılan toplam yolculuk sayısı geçen senenin aynı dönemine göre ise %3,9 azaldı. 2025 yılı Mayıs ayında ortalama günlük yolculuk sayısının 6.138.046 olduğu görüldü.

▶ Grafik 3. Toplu Ulaşım Yolculuk Sayısının Aylık ve Yıllık Değişimi

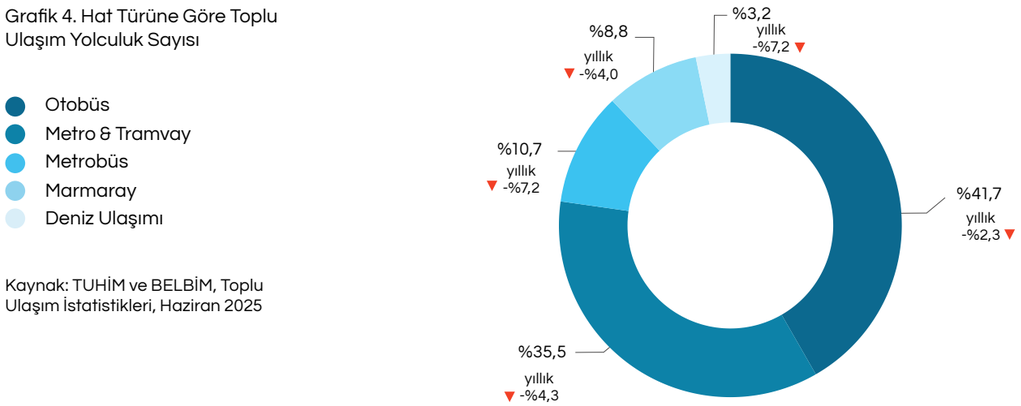
Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

2025 yılı Haziran ayında İstanbul'da en yoğun kullanılan toplu ulaşım hat türleri otobüs ile metro & tramvay oldu.

İstanbul'daki toplu ulaşım yolculukları ulaşım hattının türü açısından değerlendirildiğinde en yüksek payın %41,7'lik oranla otobüs kategorisine ait olduğu görüldü. Otobüs hat türünü, %35,5 ile metro & tramvay, %10,7 ile Metrobüs, %8,8 ile Marmaray ve %3,2 ile deniz ulaşımı izledi. Yolculuk sayılarındaki yıllık bazda değişim oranlarına bakıldığında tüm ulaşım türlerinde negatif yönde bir değişim gözlemlendi. En yüksek yıllık düşüşler -%7,2 ile Metrobüs ve deniz ulaşımı, en az yıllık düşüş ise -%2,3 ile otobüs ulaşım tipindeki yolculuklarda gözlemlendi.

▶ Grafik 4. Hat Türüne Göre Toplu Ulaşım Yolculuk Sayısı

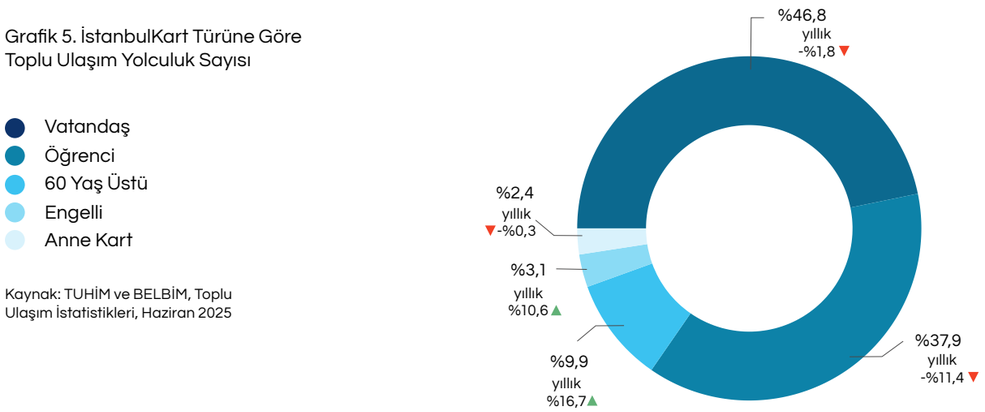

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

Haziran 2025 döneminde 60 yaş üstü yolculuk sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %16,7 arttı.

İstanbul'da 2025 yılı Haziran ayı toplu ulaşım yolculukları kullanılan İstanbulKart türü açısından değerlendirildiğinde en yüksek payın %46,8'lik oranla vatandaş kategorisine ait olduğu görüldü. Vatandaş kart türünü, %37,9 ile öğrenci, %9,9 ile 60 yaş üstü, %3,1 ile engelli ve %2,4 ile Anne Kart izledi. Öğrenci kart tipi yolculuk sayılarındaki yıllık değişim oranı -%11,4 olarak hesaplandı. Yıllık değişim oranı vatandaş tipi yolculuklarda da -%1,8'lik oranla negatif yönde seyretti. 60 yaş üstü yolculuklarda %16,7, engelli kart kullanımında ise %3,1'lik oranda yıllık artış gerçekleşti.

▶ Grafik 5. İstanbulKart Türüne Göre Toplu Ulaşım Yolculuk Sayısı

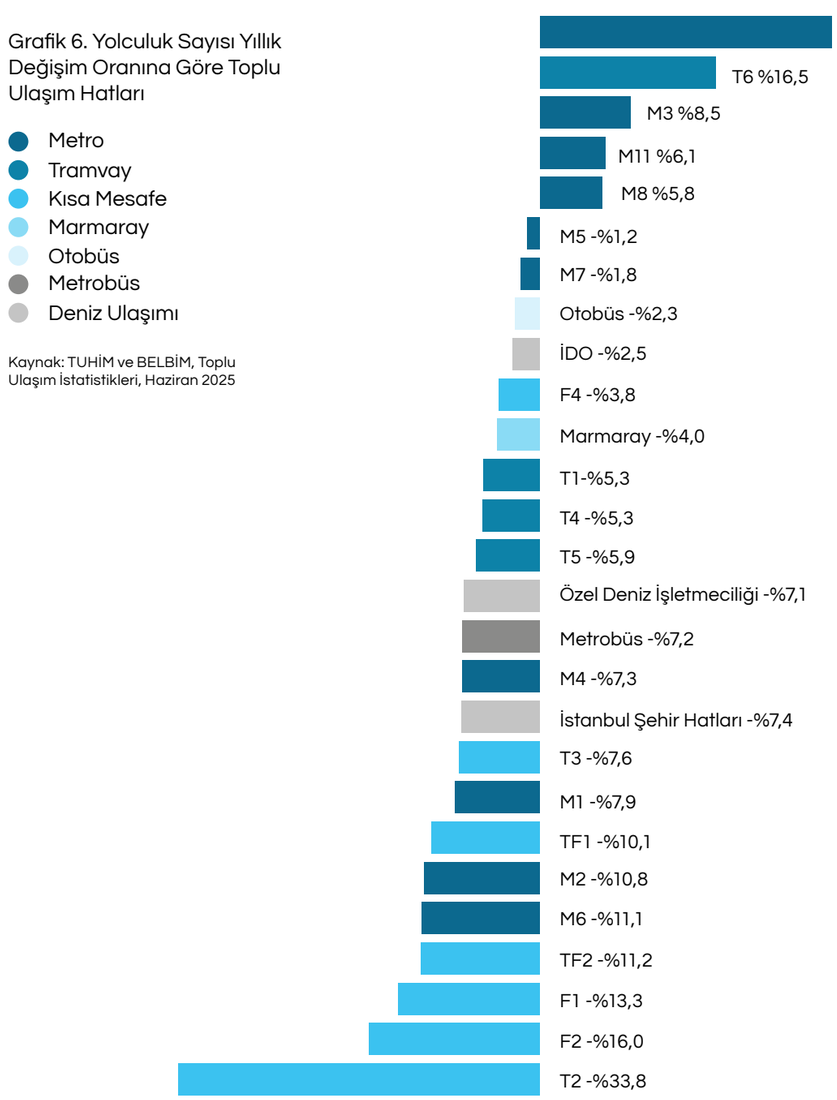

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

M9 Ataköy-Olimpiyat metro hattı yolculuk sayısında 2025 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre %27,4 oranında artış gözlemlendi.

Toplu ulaşım hatlarında göre Haziran 2024-Haziran 2025 dönemi yolculuk sayısı değişimine bakıldığında, en büyük yıllık düşüş -%33,8 oranla Taksim-Tünel nostaljik tramvay hattında gerçekleşti. T2 Taksim-Tünel hattını -%16,0'lık düşüşle F2 Beyoğlu-Karaköy Tünel hattı takip etti. İstanbul Şehir Hatları'yla yapılan yolculuklar yıllık bazda -%7,4, İDO'yla yapılan yolculuklar ise yıllık bazda -%2,5 oranında değişim gösterdi. Yolculuk sayısında en yüksek artış, M9 Ataköy-Olimpiyat metro hattında %27,4'lük oranla gerçekleşti.

▶ Grafik 6. Yolculuk Sayısı Yıllık Değişim Oranına Göre Toplu Ulaşım Hatları

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

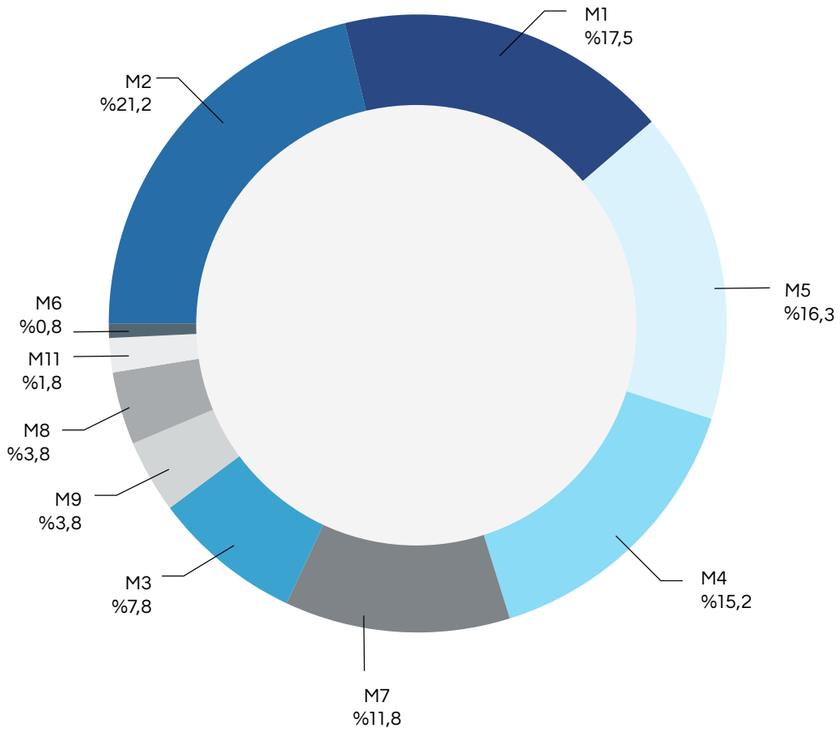
2025 yılı Haziran ayında Yenikapı kalkışlı M2 ve M1 hatları en çok yolculuk yapılan metro hatları oldu.

Metro hatlarında Haziran 2025 dönemi yolculuk sayıları incelendiğinde M2 Yenikapı-Hacıosman hattı %21,2'lik payla ilk sırada yer aldı. Onu %17,5'lik payla M1 Yenikapı-Atatürk Havalimanı / Kirazlı hattı ve %16,3'le M5 Üsküdar-Samandıra hattı izledi.

▶ Grafik 7. Hatta Göre Metro Yolculuk Sayısı Dağılımı

- M1 Yenikapı-Atatürk Havalimanı/Kirazlı
- M2 Yenikapı-Hacıosman
- M3 Bakırköy-Kayaşehir
- M4 Kadıköy-Sabiha Gökçen Havalimanı
- M5 Üsküdar-Samandıra
- M6 Levent-Hisarüstü
- M7 Yıldız-Mahmutbey
- M8 Bostancı-Parseller
- M9 Ataköy-Olimpiyat
- M11 Gayrettepe-İstanbul Havalimanı

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

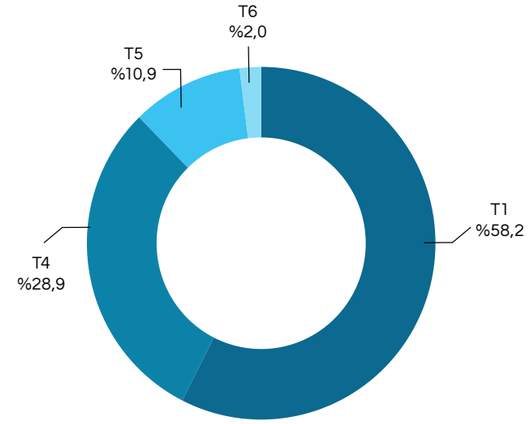
2025 yılı Haziran ayında T1 Kabataş-Bağcılar en çok yolculuk yapılan tramvay hattı oldu.

Tramvay hatlarında Haziran 2025 dönemi yolculuk sayıları incelendiğinde T1 Kabataş-Bağcılar hattı %58,2'lik payla ilk sırada yer aldı. Onu %28,9'luk payla T4 Topkapı-Mescid-i Selam hattı ve %10,9 ile T5 Eminönü-Alibeyköy hattı izledi. Yakın zaman önce açılan T6 Sirkeci-Kazlıçeşme hattıyla yapılan yolculukların oranı %2'de kaldı.

▶ Grafik 8. Hatta Göre Tramvay Yolculuk Sayısı Dağılımı

- T1 Kabataş-Bağcılar
- T4 Topkapı-Mescid-i Selam
- T5 Eminönü-Alibeyköy
- T6 Sirkeci-Kazlıçeşme

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

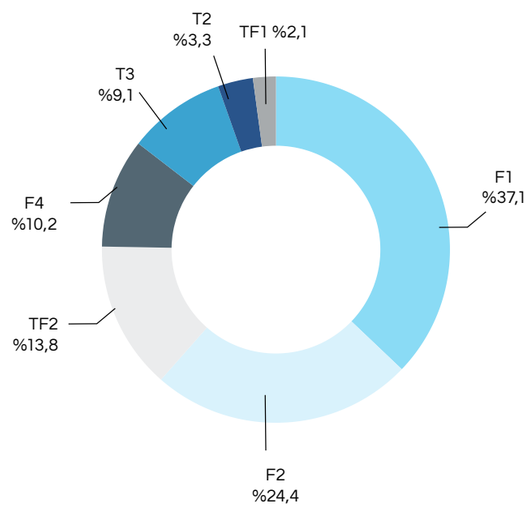
2025 yılı Haziran ayında F1 Taksim-Kabataş füniküler hattı, kısa mesafede hizmet veren hatlar arasında en çok yolculuk yapılan oldu.

Kısa mesafede hizmet veren hatlar kapsamında, iki durak arası hizmet veren füniküler ve teleferik hatları ile Kadıköy ve Beyoğlu'nda dar bir alanda hizmet veren nostaljik tramvay hatları incelenmiştir. Haziran 2025 döneminde bu hatlardan en yoğun kullanılanı %37,1'lik yolculuk payıyla F1 Taksim-Kabataş füniküler hattı oldu. Onu %24,4'lük payla F2 Karaköy-Beyoğlu Tünel hattı ve %13,8 ile TF2 Eyüp-Piyer Loti teleferik hattı izledi.

▶ Grafik 9. Hatta Göre Kısa Mesafede Faaliyet Gösteren Araçlarda Yolculuk Sayısı Dağılımı

- T2 Taksim-Tünel Nostaljik Tramvay
- T3 Kadıköy-Moda
- F1 Taksim-Kabataş Fünikiler
- F2 Karaköy-Beyoğlu Tünel
- F4 Rumeli Hisarüstü-Aşiyan
- TF1 Maçka-Taşkışla
- TF2 Eyüp-Piyer Loti

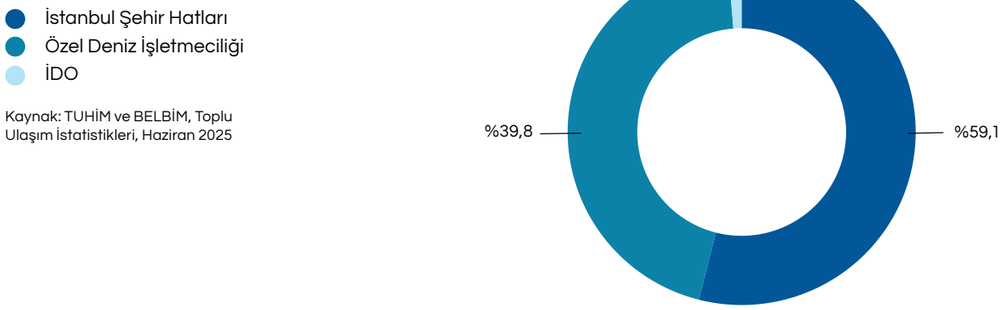
Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

2025 yılı Haziran ayında İstanbul Şehir Hatları'yla yapılan yolculuklar, tüm deniz ulaşımı yolculukları arasında ilk sırada yer aldı.

Deniz ulaşımı yolculukları işletmesine göre gruplanarak 3 başlıkta incelenmiştir. Haziran 2025 döneminde İstanbul Şehir Hatları'yla yapılan yolculuklar %59,1'lik payla ilk sırada yer aldı. Onu %39,8'lik oranla Özel Deniz İşletmeciliği yolculukları izlerken, İDO'yla yapılan yolculuklar %1,2'de kaldı.

▶ Grafik 10. İşletmesine Göre Deniz Ulaşımı Yolculuk Sayısı

Kaynak: TUHİM ve BELBİM, Toplu Ulaşım İstatistikleri, Haziran 2025

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında trafiğe kayıtlı toplam motorlu kara taşıtı sayısı 6.001.627 oldu.

İstanbul'da 2025 yılının Mayıs ayında trafiğe kayıtlı toplam motorlu kara taşıtı sayısı önceki aya göre %0,6, geçen yılın aynı dönemine göre ise %7,1 artışla 6.001.627 oldu. Türkiye genelinde ise Mayıs 2025 döneminde trafiğe kayıtlı toplam motorlu kara taşıtı sayısı 32.182.121 oldu. İstanbul'daki taşıtların tüm Türkiye'dekiler içindeki payı %18,6 seviyesinde gerçekleşti.

▶ Grafik 11. İstanbul ve Türkiye'de Toplam Motorlu Kara Taşıtı Sayısı

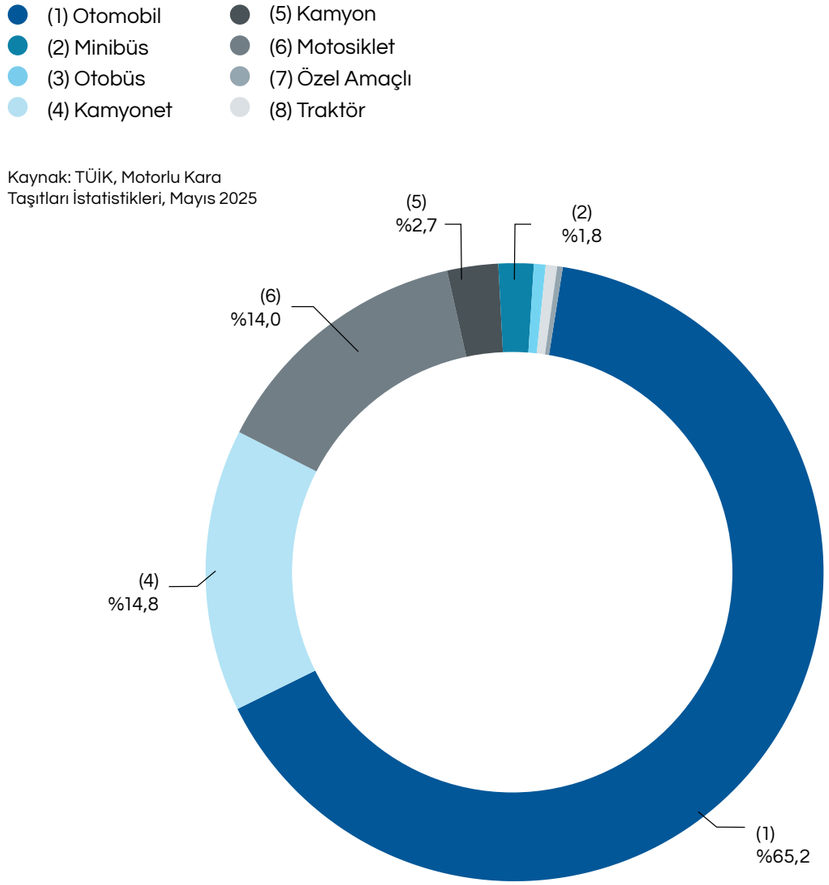

Kaynak: TÜİK, Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri, Mayıs 2025

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında trafiğe kayıtlı toplam otomobil sayısı 3 milyon 913 bin oldu.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde trafiğe kayıtlı toplam otomobil sayısı 3 milyon 913 bine ulaştı. Otomobiller, %65,2'lik oranla İstanbul'da en çok bulunan motorlu kara taşıtı oldu. Minibüs sayısı 110 bin olurken; motosiklet sayısı 840 bin 348'e yükselerek 2017 yılından beri en yüksek sayıda seyretti.

▶ Grafik 12. Türüne Göre İstanbul'da Motorlu Kara Taşıtı Dağılımı

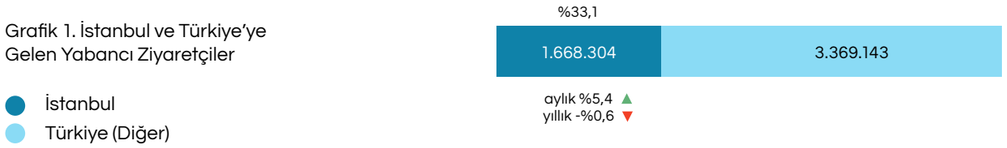
Kaynak: TÜİK, Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri, Mayıs 2025

4.3 Turizm

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'a 1 milyon 668 bin 304 yabancı ziyaretçi geldi.

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı dönemine göre %0,6 azaldı, bir önceki aya göre ise %5,4 artarak 1.668.304 oldu. Türkiye'ye gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısı ise geçen senenin aynı dönemine göre %1,8 azalarak 5.037.447 oldu. Mayıs ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin tüm Türkiye'ye gelenler içindeki payı %33,1 oldu.

▶ Grafik 1. İstanbul ve Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçiler

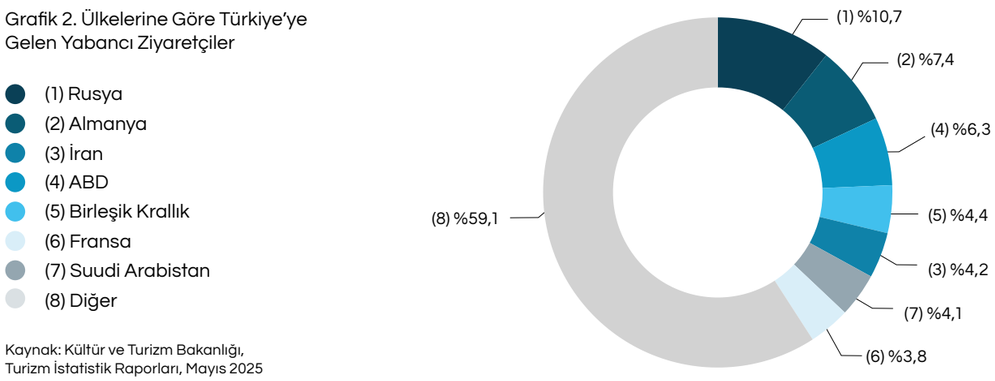

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistik Raporları, Mayıs 2025

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler arasında Ruslar ilk sırada yer aldı.

2025 yılı Mayıs ayı istatistiklerine göre İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler arasında 177.946 kişiyle Ruslar ilk sırada yer aldı. Rusya'yı sırasıyla 123.157 ziyaretçiyle Almanya ve 104.835 ziyaretçiyle ABD vatandaşları takip etti. İlk 7 sırada bulunan ülke vatandaşları İstanbul'a gelen tüm yabancı ziyaretçilerin %40,9'una tekabül etti.

▶ Grafik 2. Ülkelerine Göre Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçiler

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistik Raporları, Mayıs 2025

2025 yılının Mayıs ayında İstanbul'a 914 bin 235 vatandaş giriş yaptı.

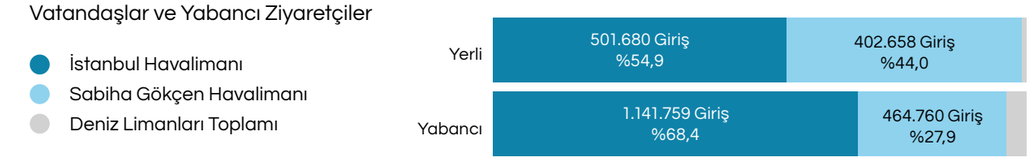
2025 yılının Mayıs ayında İstanbul'a giriş yapan vatandaş sayısı geçen senenin aynı dönemine göre %18,9 artarak 914.235 oldu.

Geçen senenin aynı dönemine göre İstanbul'a giriş yapan yabancı ziyaretçiler arasında hava yolunu tercih edenler %2,3 azaldı. Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan gerçekleşen 464.760 girişe karşın, İstanbul Havalimanı 1.141.759 girişle yabancı ziyaretçilerce daha sık kullanıldı.

Geçen senenin aynı dönemine göre İstanbul'a giriş yapan vatandaşlar arasında hava yolunu tercih edenler %18,6 arttı. Giriş yapan vatandaşlar arasında İstanbul'un iki ana havalimanı arasında dengeli bir dağılım görüldü. Girişlerin %54,9'u İstanbul Havalimanı'nda, %44,0'ü Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gerçekleşti.

Mayıs ayında İstanbul'a giriş yapan vatandaşların %99,2'si hava yolunu, %0,8'i ise deniz limanlarını tercih etti. Deniz yoluyla girişler yabancı ziyaretçilerde %3,6 olarak gözlemlendi.

▶ Grafik 3. İstanbul'a Giriş Noktasına Göre Vatandaşlar ve Yabancı Ziyaretçiler

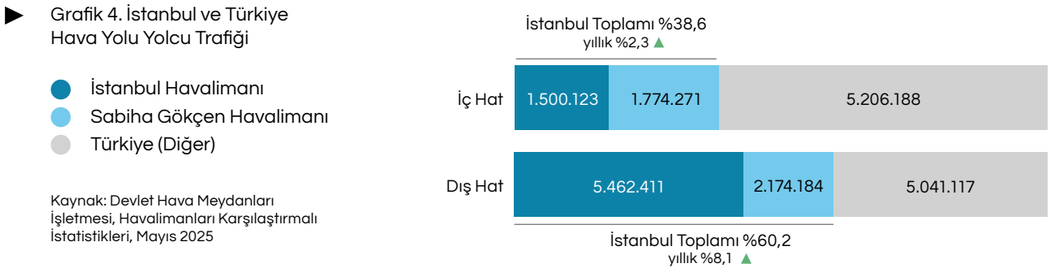

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistik Raporları, Mayıs 2025

2025 yılının Mayıs ayında İstanbul'da bulunan tüm havalimanlarında gelen ve giden yolcu sayısı toplamı yaklaşık 10 milyon 910 bin oldu.

2025 yılının Mayıs ayında İstanbul'da bulunan tüm havalimanlarında gelen ve giden yolcu sayısı geçen senenin aynı dönemine göre %6,3 artarak 10.910.989 oldu. Artış oranı iç hat uçuşlarda %2,3, dış hat uçuşlarda ise %8,1 olarak gözlemlendi. İç hatlarda 3.274.394 olan İstanbul toplam yolcu sayısı Türkiye genelinin %38,6'sına tekabül ederken, dış hatlarda gelen ve giden 7.636.595 yolcu Türkiye toplamının %60,2'sini oluşturdu.

▶ Grafik 4. İstanbul ve Türkiye Hava Yolu Yolcu Trafiği

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Havalimanları Karşılaştırmalı İstatistikleri, Mayıs 2025

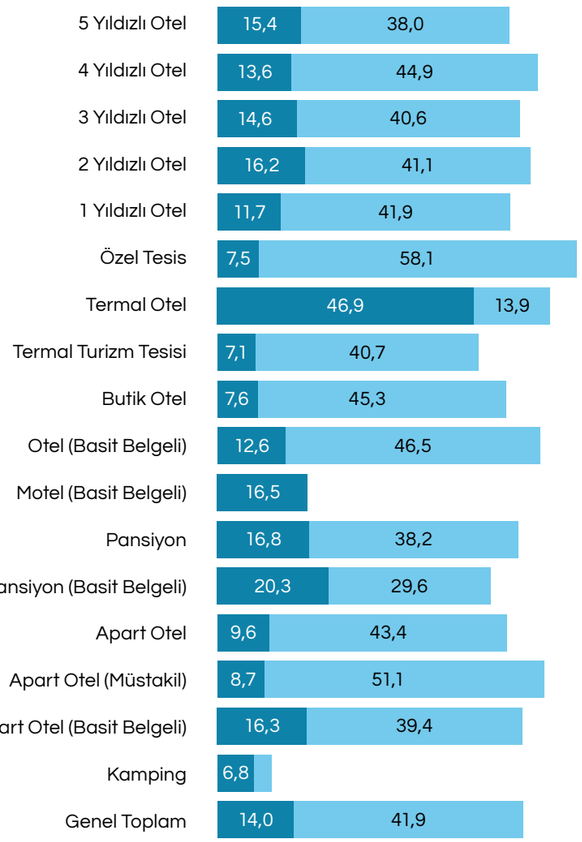
2025 yılının Nisan ayında İstanbul'da yerli turistlerin en çok tercih ettiği konaklama tesisi türü %46,9 ile termal oteller oldu.

İstanbul'da Nisan 2025 tarihinde termal otellerde yerli ve yabancı turistlere bağlı toplam doluluk oranı %60,8 oldu. Termal otellerdeki doluluk oranının %46,9'u yerli, %13,9'u yabancı turistlere bağlı olarak oluştu. 2025 yılının Nisan ayında İstanbul'da yabancı turistlerin en çok kullandığı konaklama tesisi türü %58,1 ile özel tesisler olurken aynı tesis türündeki yerli turistlere bağlı doluluk oranı %7,5 oldu. Nisan 2025 döneminde İstanbul geneli otel doluluk oranı %41,9'sı yabancı ve %14,0'ü yerli turistlere bağlı olmak üzere toplam %55,9 oranında seyretti.

▶ Grafik 5. Konaklama Tesisleri Doluluk Oranı (%), Bakanlık Belgeli Tesis Konaklama İstatistikleri, İstanbul

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Nisan 2025

Sayılar yüzde cinsinden gösterilmiştir.

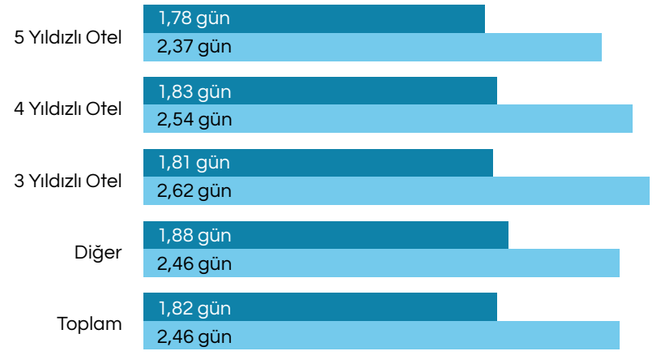
2025 yılının Nisan ayında yabancı ziyaretçilerin konaklama tesislerinde ortalama kalış süresi 2,46 gün oldu.

İstanbul'da Nisan 2025 tarihinde yabancı ziyaretçilerin konaklama tesislerinde ortalama kalış süresi 2,46 gün iken, yerli ziyaretçilerin ortalama kalış süresinin 1,82 gün olduğu görüldü. 5 yıldızlı otellerde ise yabancı ziyaretçilerin ortalama kalış süresi 2,37 gün iken yerli ziyaretçilerin ortalama kalış süresinin 1,78 gün olduğu gözlemlendi.

▶ Grafik 6. Konaklama Tesisleri Ortalama Kalış Süresi, İstanbul

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bakanlık Belgeli Tesis Konaklama İstatistikleri, Nisan 2025

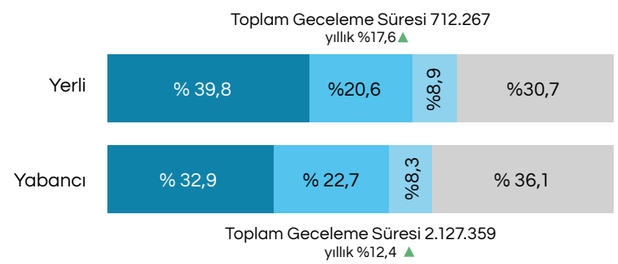
Nisan 2025 döneminde yerli ziyaretçilerin toplam geceleme süresinin %39,8'inin, yabancı ziyaretçilerin toplam geceleme süresinin ise %32,9'unu 5 yıldızlı otellerde gerçekleştiği görüldü.

2025 yılı Nisan ayındaki konaklama tesisleri geceleme süresi toplamlarına bakıldığında, yerli ziyaretçilerde %39,8, yabancı ziyaretçilerde ise %32,9 oranında 5 yıldızlı otellerde geceleme gerçekleştiği görüldü. Yerli ziyaretçilerin geceleme süresinin %20,6'sı, yabancı ziyaretçilerin ise %22,7'si 4 yıldızlı otellerde kaydedildi. İstanbul'da tüm tesis türlerindeki toplam geceleme süresi, yerli ziyaretçilerde geçen yılın aynı dönemine göre %17,6 artarken; yabancı ziyaretçilerde ise %12,4 oranında arttı.

▶ Grafik 7. Konaklama Tesisleri Toplam Geceleme Süresi, İstanbul

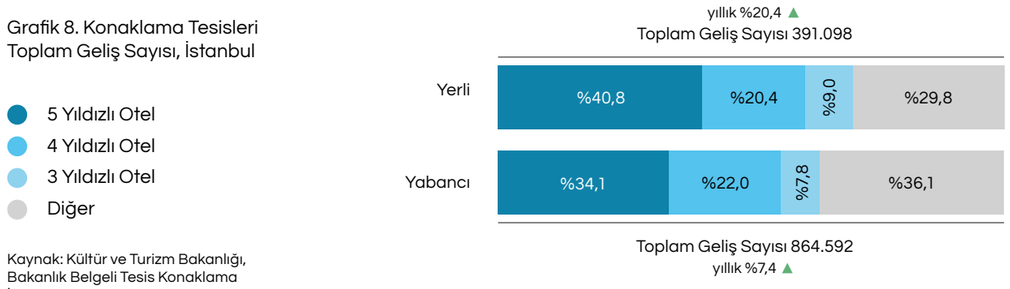
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bakanlık Belgeli Tesis Konaklama İstatistikleri, Nisan 2025

Nisan 2025 döneminde yerli ziyaretçilerin %34,1'i, yabancı ziyaretçilerin ise %40,8'inin 5 yıldızlı otelleri tercih ettiği görüldü.

Nisan ayında, yerli ziyaretçilerin %34,1'i, yabancı ziyaretçilerin ise %40,8'inin 5 yıldızlı otelleri tercih ettiği görüldü. Yerli ziyaretçilerin %20,4'ü 4 yıldızlı otelleri, %9,0'u 3 yıldızlı otelleri tercih ettiği görüldü. Yabancı ziyaretçilerin ise %22,0'sinin 4 yıldızlı otelleri, %7,8'inin ise 3 yıldızlı otelleri tercih ettiği görüldü. Yabancı ziyaretçilerin toplam geliş sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %7,4 oranında artarken, yerli ziyaretçilerde %20,4 oranında artış gözlemlendi.

▶ Grafik 8. Konaklama Tesisleri Toplam Geliş Sayısı, İstanbul

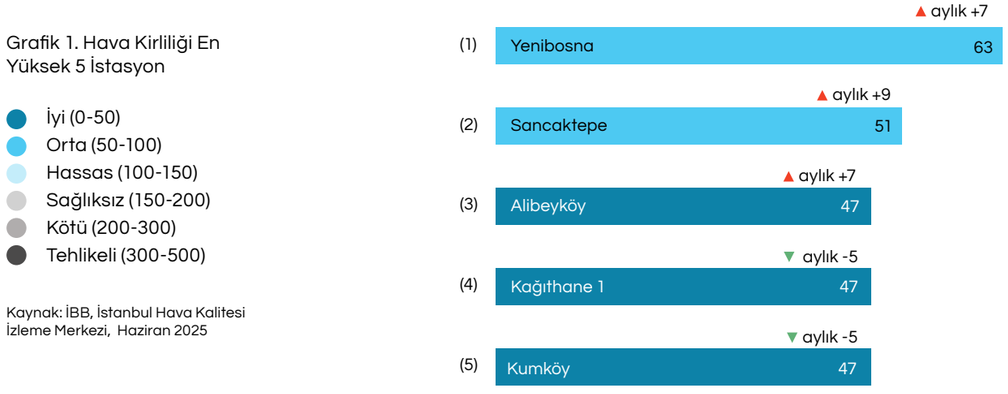
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bakanlık Belgeli Tesis Konaklama İstatistikleri, Nisan 2025

4.4 Çevre

Haziran 2025 döneminde İstanbul'da hava kalitesi en düşük istasyon Yenibosna oldu.

İBB Hava Kalitesi İndeksi'ne (HKİ) göre 2025 yılı Haziran ayında hava kirliliği en yüksek ölçülen istasyon 63 HKİ'lik değerle Yenibosna oldu. Bir önceki aya göre hava kirliliği 7 birim arttı. Sancaktepe'de hava kirliliği bir önceki aya göre 9 birim arttı. 23 istasyonun 6'sının hava kalitesinin bir önceki aya göre azaldığı görüldü.

▶ Grafik 1. Hava Kirliliği En Yüksek 5 İstasyon

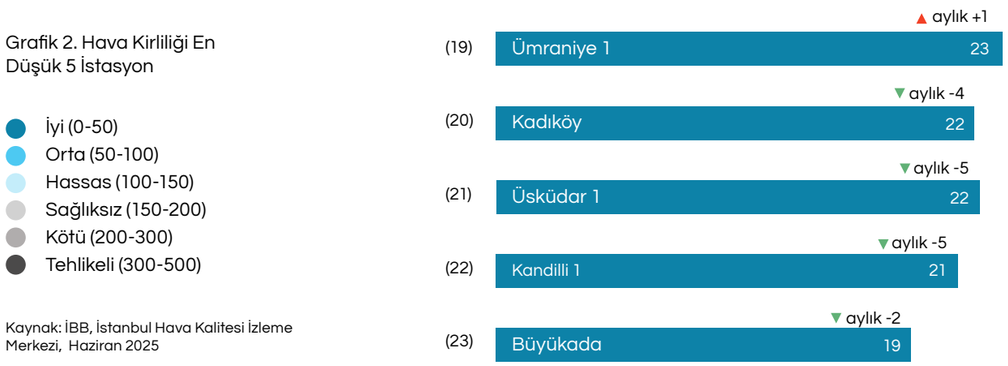

Kaynak: İBB, İstanbul Hava Kalitesi İzleme Merkezi, Haziran 2025

Haziran 2025 döneminde İstanbul'da hava kalitesi en yüksek istasyon Büyükada oldu.

İBB Hava Kalitesi İndeksi'ne (HKİ) göre 2025 yılı Haziran ayında hava kirliliği en düşük ölçülen istasyon 19 HKİ'lik değerle Büyükada oldu. Bir önceki aya göre hava kirliliği 2 birim azaldı. Büyükada'yı 21 HKİ'lik ölçümle Kandilli 1 istasyonu takip etti. Kandilli 1'de hava kirliliği bir önceki aya kıyasla 5 birim azaldı. Haziran 2025 döneminde hava kalitesi en iyi 5 istasyonun da Anadolu Yakası'nda yer aldığı görüldü.

▶ Grafik 2. Hava Kirliliği En Düşük 5 İstasyon

Kaynak: İBB, İstanbul Hava Kalitesi İzleme Merkezi, Haziran 2025

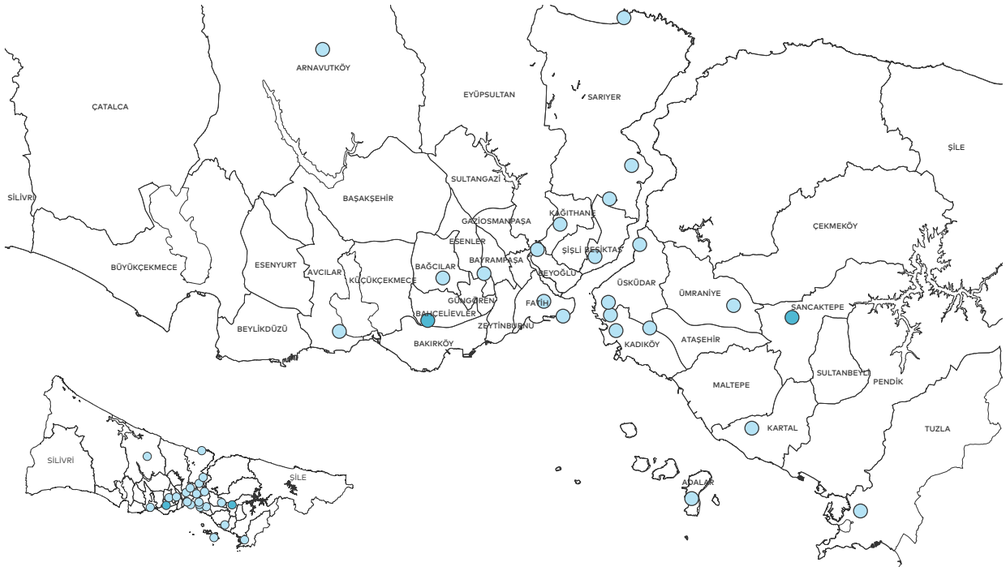
Haziran 2025 dönemi hava kalitesi ölçümlerine göre, genellikle istasyonlarda daha düşük hava kirliliği olduğu gözlemlendi.

Haritada İstanbul'daki tüm hava kalitesi ölçüm istasyonlarının 2025 yılı Haziran ayındaki ortalama ölçüm değerleri İstanbul Hava Kalitesi İzleme Merkezi'nin sınıflandırmasına göre renklendirildi. Tüm istasyonlar iyi ve orta sınıfında yer aldı. Orta hava kalitesi sınıfında olan istasyonlar Sancaktepe ve Yenibosna oldu.

▶ Harita 1. Hava Kalitesi Ölçümüne Göre İstasyonlar

İyi (0-50)
Orta (50-100)
Hassas (100-150)
Sağlıksız (150-200)
Kötü (200-300)
Tehlikeli (300-500)

Kaynak: İBB, İstanbul Hava Kalitesi İzleme Merkezi, Haziran 2025

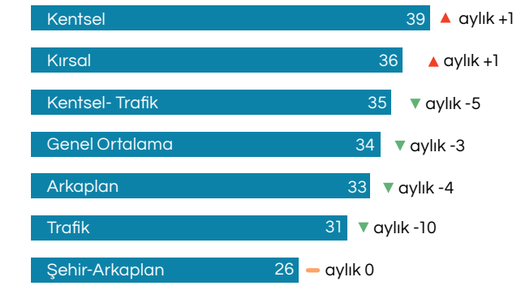
Haziran 2025 döneminde İstanbul'da ortalama hava kalitesi 34 HKİ olarak ölçüldü.

Grafik, ölçüm istasyonu türlerindeki ortalama hava kalitesini ve İstanbul genel ortalamasını göstermektedir. 2025 yılı Haziran ayında İstanbul geneli ortalama hava kalitesi 34 HKİ olarak ölçüldü ve iyi sınıfında yer aldı. İstanbul genelinde hava kirliliği geçen aya göre 3 birim azaldı. Ölçüm istasyonu türü bazında ortalama hava kirliliği en yüksek ölçülen grup 39 HKİ'lik değerle Kentsel oldu. Kentsel grubunu, Kırsal ve Kentsel-Trafik grupları takip etti. Hava kirliliği en düşük ölçülen gruplar ise 26 HKİ'yle Şehir-Arkaplan ve 31 HKİ'yle Trafik oldu.

▶ Grafik 3. İstasyon Türüne Göre Ortalama Hava Kalitesi Ölçümleri

İyi (0-50)
Orta (50-100)
Hassas (100-150)
Sağlıksız (150-200)
Kötü (200-300)
Tehlikeli (300-500)

Kaynak: İBB, İstanbul Hava Kalitesi İzleme Merkezi, Haziran 2025

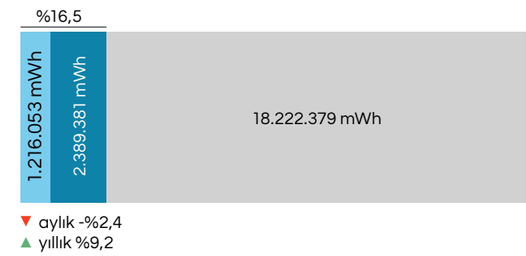
Nisan 2025 döneminde Türkiye'deki toplam elektrik tüketiminin %16,5'lik kısmını İstanbul oluşturdu.

2025 yılı Nisan ayında Boğaziçi Dağıtım'ın kapsama alanında 2.389.381 mWh elektrik tüketimi gerçekleşti. Bu miktar Türkiye toplamının %10,9'una tekabül etti. Aynı dönemde Anadolu Yakası Dağıtım'ın kapsama alanında ise 1.216.053 mWh elektrik tüketimi gerçekleşti. Anadolu Yakası'nın Türkiye geneli tüketim içindeki payı %5,6 olarak hesaplandı. İstanbul'daki toplam elektrik tüketimi Türkiye genelinin %16,5'ini oluşturdu. İstanbul'un kapsama alanındaki tüketim bir önceki aya göre %2,4 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise %9,2 arttı.

▶ Grafik 4. Elektrik Tüketiminin Dağıtım Bölgesi Bazında Dağılımı

Anadolu Yakası Dağıtım
Boğaziçi Dağıtım
Türkiye (Diğer)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik İstatistikleri, Nisan 2025

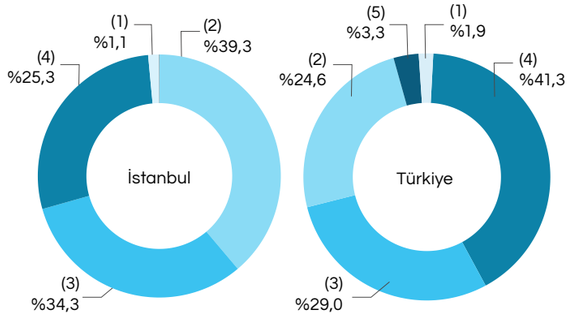
Nisan 2025 döneminde İstanbul'daki toplam elektrik tüketiminin %39,3'lük kısmını kamu ve özel sektör oluşturdu.

2025 yılı Nisan ayında İstanbul'da faturalanan elektrik tüketiminde ilk sırada %39,3 ile kamu ve özel sektöre ait yapılar bulunurken; meskenler %34,3 ile ikinci sırada, sanayi sektörü %25,3 ile üçüncü sırada yer aldı. Türkiye'de ise %41,3 ile sanayi ilk sıradayken, onu %29,0 ile mesken ve %24,6 ile kamu ve özel sektör takip etti. İstanbul'da payı %0'a yakın olan tarımsal tipteki tüketimin oranının Türkiye genelinde %3,3 olması dikkat çekti. Aydınlatma tüketiminin de Türkiye genelindeki %1,9 oranına karşı İstanbul'daki payının %1,1 olduğu görüldü.

▶ Grafik 5. Elektrik Tüketiminin Tüketim Türü Bazında Dağılımı

- (1) Aydınlatma
- (2) Kamu, Özel Hizmetler & Diğer
- (3) Mesken
- (4) Sanayi
- (5) Tarımsal Sulama

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik İstatistikleri, Nisan 2025

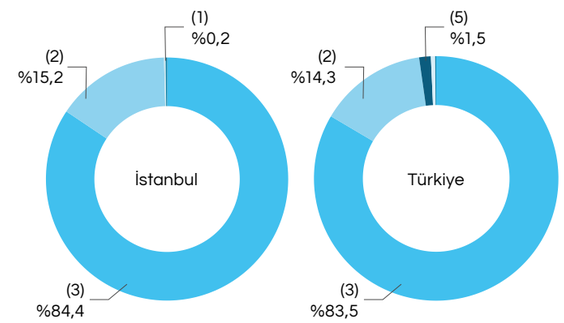
Nisan 2025 döneminde İstanbul'daki elektrik tüketicilerinin %84,4'ü mesken tüketicileri oldu.

2025 yılı Nisan ayı elektrik tüketici sayıları incelendiğinde bunların İstanbul'da %84,4 oranında mesken, %15,2 oranında kamu ve özel sektör tüketicisi olduğu görüldü. Türkiye genelinde ise tüketicilerin %83,5'ini mesken, %14,3'ünü ise kamu ve özel sektör oluşturdu. İstanbul'da payı %0'a yakın olan tarımsal sulama tipi tüketicilerin oranının Türkiye genelinde %1,5 olması dikkat çekti.

▶ Grafik 6. Elektrik Tüketicilerinin Tüketim Türü Bazında Dağılımı

- (1) Aydınlatma
- (2) Kamu, Özel Hizmetler & Diğer
- (3) Mesken
- (4) Sanayi
- (5) Tarımsal Sulama

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik İstatistikleri, Nisan 2025

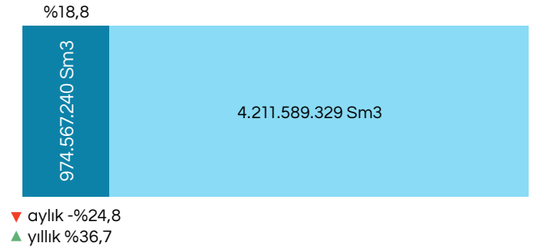
Nisan 2025 döneminde Türkiye'deki toplam doğal gaz tüketiminin %18,8'lik kısmını İstanbul oluşturdu.

2025 yılı Nisan ayında Türkiye'de faturalanan toplam doğal gaz tüketiminin %18,8'lik kısmını İstanbul oluşturdu. İstanbul'da toplam 974.567.240 Sm3 doğal gaz tüketimi gerçekleşti. İstanbul'daki doğal gaz tüketimi bir önceki aya göre %24,8 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise %36,7 oranında artış gösterdi.

▶ Grafik 7. Doğal Gaz Tüketiminin Dağıtım Bölgesi Bazında Dağılımı

- İstanbul
- Türkiye (Diğer)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Doğal Gaz İstatistikleri, Nisan 2025

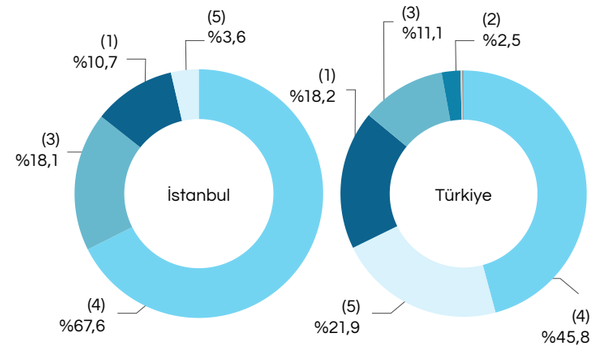
Nisan 2025 döneminde İstanbul'daki toplam doğal gaz tüketiminin %67,6'lık kısmını konut tüketimi oluşturdu.

2025 yılı Nisan ayında İstanbul'da faturalanan doğal gaz tüketiminde ilk sırada %67,6 ile konutlar bulunurken; hizmet sektörü %18,1 ile ikinci sırada, dönüşüm & çevrim sektörü %10,7 ile üçüncü sırada yer aldı. Türkiye genelinde ise %45,8 ile konut kullanımı ilk sıradayken, onu %21,9 ile sanayi ve %18,2 ile dönüşüm & çevrim sektörleri takip etti.

▶ Grafik 8. Doğal Gaz Tüketiminin Tüketim Türü Bazında Dağılımı

- (1) Dönüşüm ve Çevrim
- (2) Enerji
- (3) Hizmet
- (4) Konut
- (5) Sanayi
- (6) Ulaşım
- (7) Diğer

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Doğal Gaz İstatistikleri, Nisan 2025

4.5 Maliye

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe gideri 48 milyar 881 milyon TL oldu.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe gideri 48 milyar 881 milyon TL düzeyinde seyretti. Türkiye genelinde ise 2025 yılı Mayıs ayında merkezi yönetim bütçe gideri 1 trilyon 89 milyar TL olarak gerçekleşti. İstanbul'daki merkezi yönetim bütçe gideri ülke toplamının %4,5'ine tekabül etti. İstanbul'un gider toplamı bir önceki aya göre %6,0, geçen yılın aynı dönemine göre ise %42,6 artış gösterdi.

▶ Grafik 1. İstanbul ve Türkiye'de Merkezi Yönetim Bütçe Gideri Toplamı

- İstanbul
- Türkiye (Diğer)

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

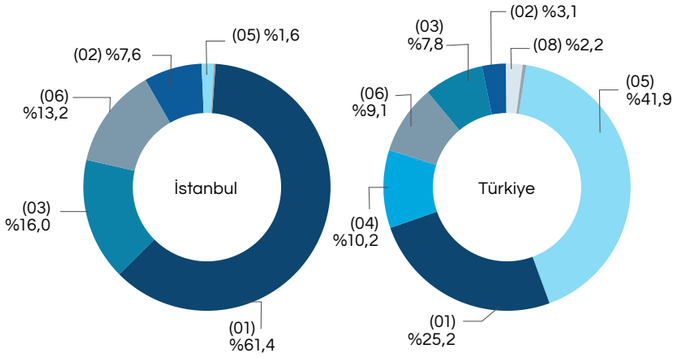
İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe gideri ekonomik sınıflandırmasında personel giderleri ilk sırada yer aldı.

İstanbul'da Mayıs 2025 dönemi merkezi yönetim bütçe harcamaları ekonomik sınıflandırma bazında incelendiğinde ilk sırada 30,3 milyar TL ile personel giderlerinin yer aldığı görüldü. İstanbul toplamının %61,4'üne tekabül eden personel giderlerini, %16,0 ile mal ve hizmet alımları ve %13,2 ile sermaye giderleri izledi. Türkiye geneline bakıldığında ise farklı bir dağılım gözlemlendi. Cari transferler %41,9 ile ilk sırada yer alırken, onu %25,2 ile personel giderleri ve %10,2 ile faiz harcamaları takip etti.

▶ Grafik 2. İstanbul ve Türkiye'de Merkezi Yönetim Bütçe Giderinin Ekonomik Sınıflandırması

- (01) Personel Giderleri
- (02) SGK Ödemeleri
- (03) Mal ve Hizmet Alımı
- (04) Faiz Harcamaları
- (05) Cari Transferler
- (06) Sermaye Giderleri
- (07) Sermaye Transferleri
- (08) Borç Verme

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

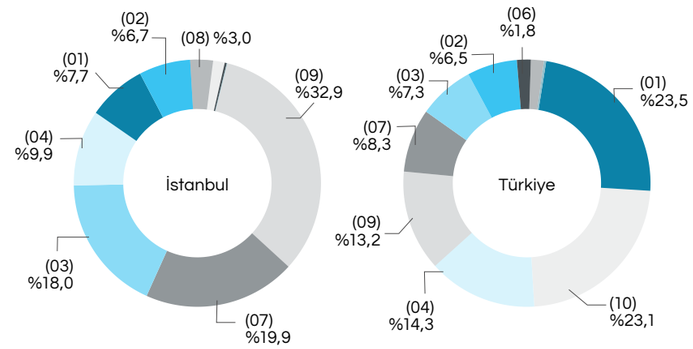
İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe gideri fonksiyonel sınıflandırmasında eğitim hizmetleri ilk sırada yer aldı.

İstanbul'da Mayıs 2025 dönemi merkezi yönetim bütçe harcamaları fonksiyonel sınıflandırma bazında incelendiğinde ilk sırada 16 milyar TL ile eğitim hizmetlerinin yer aldığı görüldü. İstanbul toplamının %32,9'una tekabül eden eğitim hizmetlerini, %19,9 ile sağlık hizmetleri, %18,0 ile kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri ve %9,9 ile ekonomik işler ve hizmetler takip etti. Türkiye geneline bakıldığında ise farklı bir dağılım gözlemlendi. Genel kamu hizmetleri %23,5 ile ilk sırada yer alırken, onu %23,1 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve %14,3 ile ekonomik işler ve hizmetler takip etti.

▶ Grafik 3. İstanbul ve Türkiye'de Merkezi Yönetim Bütçe Giderinin Fonksiyonel Sınıflandırması

- (01) Genel Kamu Hizmetleri
- (02) Savunma Hizmetleri
- (03) Kamu Düzeni ve Güvenlik Hiz.
- (04) Ekonomik İşler ve Hizmetler
- (05) Çevre Koruma Hizmetleri
- (06) İskan ve Toplum Refahı Hiz.
- (07) Sağlık Hizmetleri
- (08) Dinlenme, Kültür ve Din Hiz.
- (09) Eğitim Hizmetleri
- (10) Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

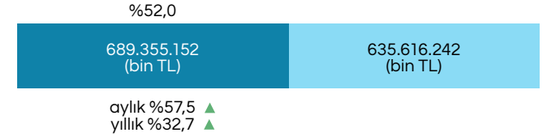
İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe geliri 689 milyar 355 milyon TL oldu.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe geliri 689 milyar 355 milyon TL düzeyinde seyretti. Türkiye genelinde ise 2025 yılı Mayıs ayında merkezi yönetim bütçe geliri 1 trilyon 324 milyar 971 milyon TL olarak gerçekleşti. İstanbul'daki merkezi yönetim bütçe geliri ülke toplamının %52,0'sine tekabül etti. İstanbul'un merkezi bütçe gelir toplamı bir önceki aya göre %57,5 artış gösterirken, geçen yılın aynı dönemine göre ise %32,7 oranında artış gösterdi.

▶ Grafik 4. İstanbul ve Türkiye'de Merkezi Yönetim Bütçe Geliri Toplamı

- İstanbul
- Türkiye (Diğer)

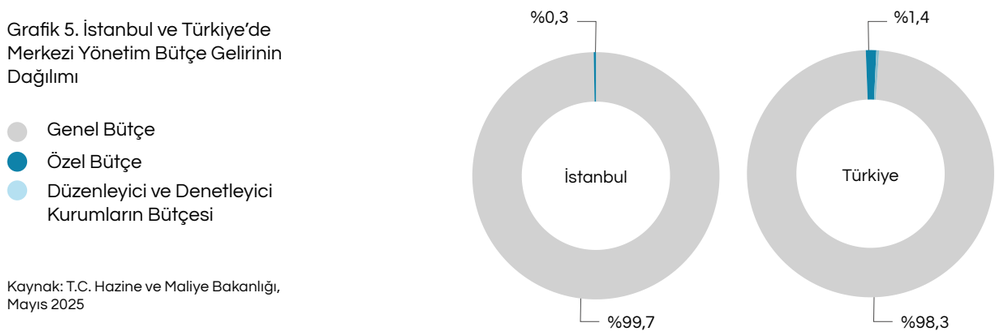
Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde genel bütçe gelirinin toplam merkezi yönetim bütçe geliri içindeki payı %99,7 oldu.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde merkezi yönetim bütçe geliri içinde genel bütçe gelirinin payı %99,7 oldu. Özel bütçe ise %0,3 oldu. Türkiye genelinde ise genel bütçe gelirinin toplam merkezi yönetim bütçe geliri içindeki payı %98,3 olarak gerçekleşti. Bunu %1,4 ile özel bütçe ve %0,4 ile düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçesi takip etti.

▶ Grafik 5. İstanbul ve Türkiye'de Merkezi Yönetim Bütçe Gelirinin Dağılımı

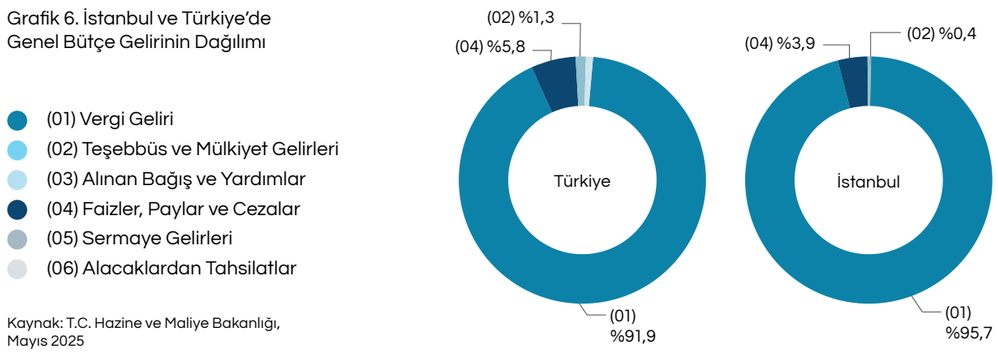

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde vergi gelirinin toplam genel bütçe geliri içindeki payı %95,7 oldu.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde vergi gelirinin genel bütçe kalemleri içindeki payı %95,7 oldu. Vergi gelirini %3,9 ile faizler, paylar ve cezalar; %0,4 ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri izledi. Aynı dönemde Türkiye geneli genel bütçesi içinde vergi gelirinin payı ise %91,9 olarak seyretti. Vergi gelirini %5,8 ile faizler, paylar ve cezalar; %1,3 ile teşebbüs ve mülkiyet geliri takip etti.

▶ Grafik 6. İstanbul ve Türkiye'de Genel Bütçe Gelirinin Dağılımı

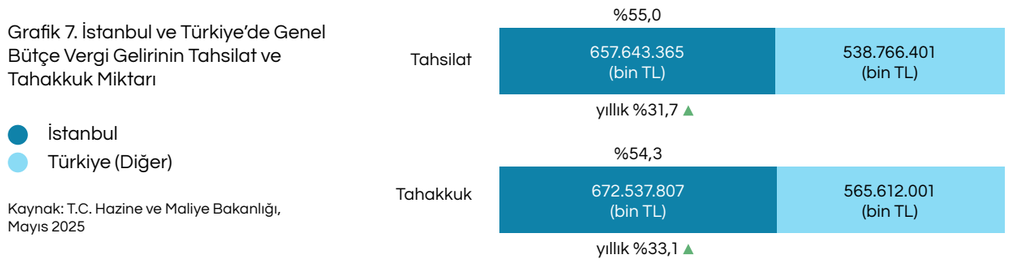

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde tahsil edilen vergi gelirlerinin geçen yılın aynı dönemine göre %31,7 arttığı görüldü.

İstanbul'da tahsil edilen vergi geliri 2025 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %31,7 artarak 657 milyar 643 milyon TL'ye ulaştı. Türkiye genelinde ise tahsil edilen vergi geliri bir önceki yılın aynı dönemine göre %33,2 artarak 1 trilyon 196 milyar 409 milyon TL'ye ulaştı. İstanbul'daki vergi geliri tahsilatının ülke toplamı içindeki payı %55,0 düzeyinde seyretti. İstanbul'da vergi geliri tahakkuku ise Mayıs 2025 döneminde bir yıl önceye göre %33,1 artarak 672 milyar 537 milyon TL'ye ulaştı. Türkiye geneli vergi geliri tahakkuku ise yıllık %32,5 artışla 1 trilyon 238 milyar 149 milyon TL'ye ulaştı. İstanbul'daki vergi geliri tahakkukunun ülke toplamı içindeki payı %54,3 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 7. İstanbul ve Türkiye'de Genel Bütçe Vergi Gelirinin Tahsilat ve Tahakkuk Miktarı

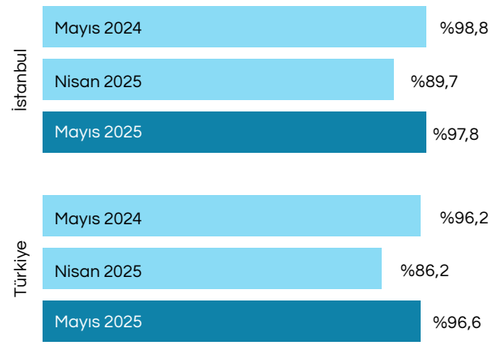

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde genel bütçe vergi gelirinin tahsilat tahakkuk oranı %97,8 olarak gerçekleşti.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında genel bütçe vergi gelirinin tahsilat tahakkuk oranı %97,8 oldu. Nisan 2025 döneminde bu oranın %89,7, 2024 yılı Mayıs ayında ise %98,8 olduğu görüldü. Türkiye'de ise aynı dönemde genel bütçe vergi gelirinin tahsilat tahakkuk oranı %96,6 olarak gerçekleşti. Nisan 2025 döneminde bu oranın %86,2, 2024 yılı Mayıs ayında ise %96,2 olduğu görüldü.

▶ Grafik 8. İstanbul ve Türkiye'de Genel Bütçe Vergi Gelirinin Tahsilat Tahakkuk Oranı

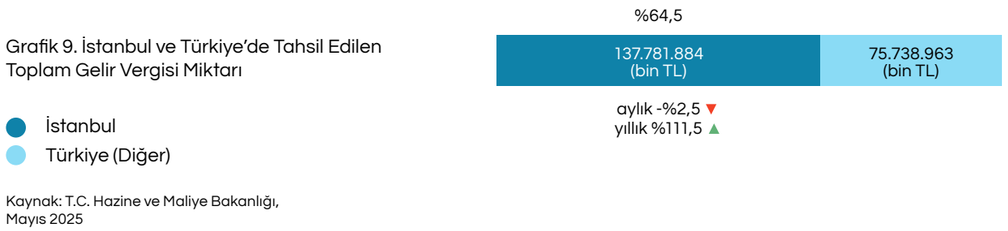

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde toplam gelir vergisi tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %111,5 arttı.

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da gerçekleşen gelir vergisi tahsilatı bir önceki aya göre %2,5 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise %111,5 arttı. İstanbul'da gelir vergisi tahsilatı 137 milyar 781 milyon TL olarak gerçekleşti. Türkiye genelinde gerçekleşen gelir vergisi tahsilatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %88,4 artarak 213 milyar 520 milyon TL'ye ulaştı. İstanbul'un ülke geneli gelir vergisi tahsilatı içindeki payı %64,5 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 9. İstanbul ve Türkiye'de Tahsil Edilen Toplam Gelir Vergisi Miktarı

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da gelir vergisi faal mükellef sayısı 2025 yılı Mayıs ayında 656 bin 231 oldu.

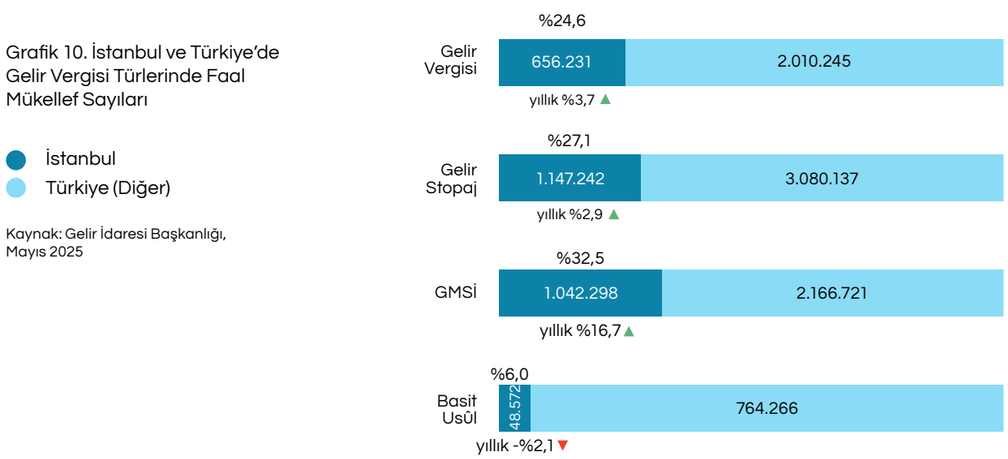
Mayıs 2025 döneminde ülke geneli gelir vergisi faal mükelleflerin %24,6'sı İstanbul'da yer aldı. İstanbul'daki gelir vergisi faal mükellef sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,7 artarak 656 bin 231 oldu.

Aynı dönemde İstanbul'daki gelir stopaj vergisi faal mükellef sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,9 artarak 1 milyon 147 bine çıktı. İstanbul'daki gelir stopaj vergisi mükelleflerinin ülke toplamı içindeki payı %27,1 olarak seyretti.

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'daki Gayrimenkul Sermaye İradı (GMSİ) faal mükellef sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,7 artışla 1 milyon 42 bin düzeyinde seyretti. İstanbul'daki GMSİ mükelleflerinin ülke genelindekilere oranı %32,5 oldu.

Aynı dönemde İstanbul'daki basit usûlde vergilendirilen gelir vergisi mükellef sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,1 azalışla 48 bin 572 oldu. İstanbul'daki basit usûlde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin ülke toplamı içindeki payı %6,0 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 10. İstanbul ve Türkiye'de Gelir Vergisi Türlerinde Faal Mükellef Sayıları

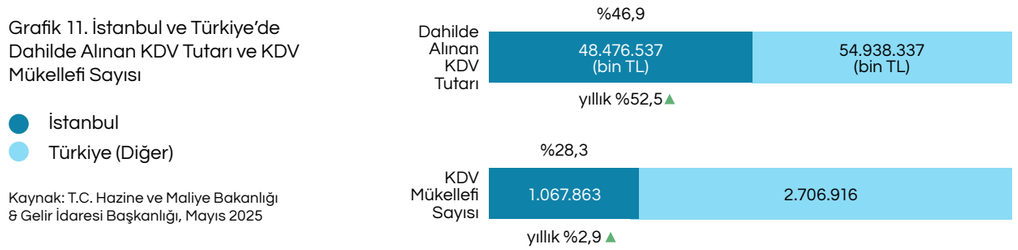
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde dahilde alınan Katma Değer Vergisi (KDV) tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %52,5 arttı.

İstanbul'da 2025 yılı Nisan ayında dahilde alınan KDV tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre İstanbul'da %52,5 artarak 48 milyar 476 milyon TL'ye ulaştı. Türkiye genelinde ise dahilde alınan KDV tahsilatı %67,8 artış göstererek 103 milyar 414 milyon TL'ye ulaştı. İstanbul tahsilat tutarının ülke geneli tahsilat içindeki payı %46,9 oldu.

Aynı dönemde KDV faal mükellef sayısı ise yıllık %2,9 artışla 1 milyon 67 bin kişiye ulaştı. İstanbul KDV mükelleflerinin Türkiye geneli içindeki oranı %28,3 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 11. İstanbul ve Türkiye'de Dahilde Alınan KDV Tutarı ve KDV Mükellefi Sayısı

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı & Gelir İdaresi Başkanlığı, Mayıs 2025

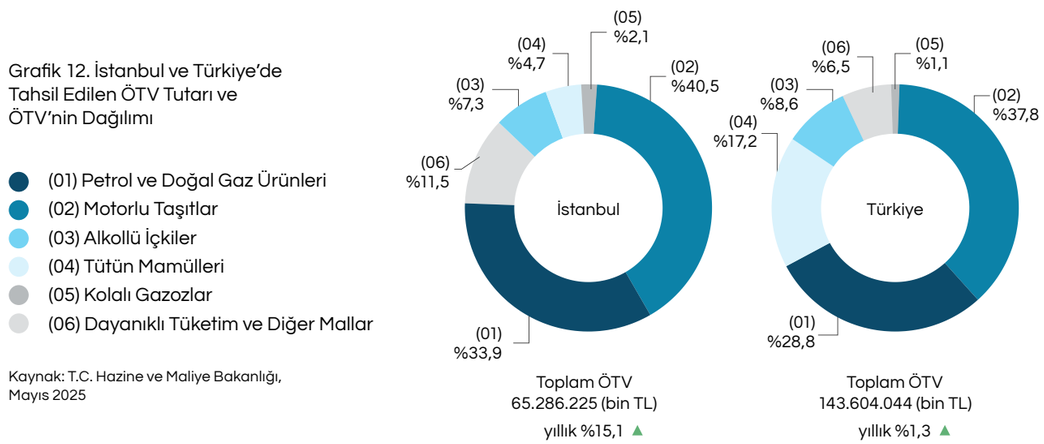
2025 yılının Mayıs ayında İstanbul'daki Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,1 arttı.

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da toplam 65 milyar 286 milyon TL ÖTV tahsil edildi. Geçen yılın aynı dönemine göre %15,1 artış gözlemlendi. Türkiye geneli ÖTV tahsilatı ise bir önceki aya göre %1,3 artışla 143 milyar 604 milyon TL seviyesine ulaştı.

İstanbul'daki ÖTV geliri dağılımına bakıldığında %40,5 ile motorlu taşıtlar öne çıktı. Motorlu taşıtları %33,9 ile petrol ve doğal gaz ürünleri; %11,5 ile dayanıklı tüketim ve diğer mallar izledi.

Türkiye'deki ÖTV gelir dağılımında %37,8 ile motorlu taşıtlar ilk sırada yer aldı. Motorlu taşıtları %28,8 ile petrol ve doğal gaz ürünleri; %17,2 ile tütün mamülleri takip etti.

▶ Grafik 12. İstanbul ve Türkiye'de Tahsil Edilen ÖTV Tutarı ve ÖTV'nin Dağılımı

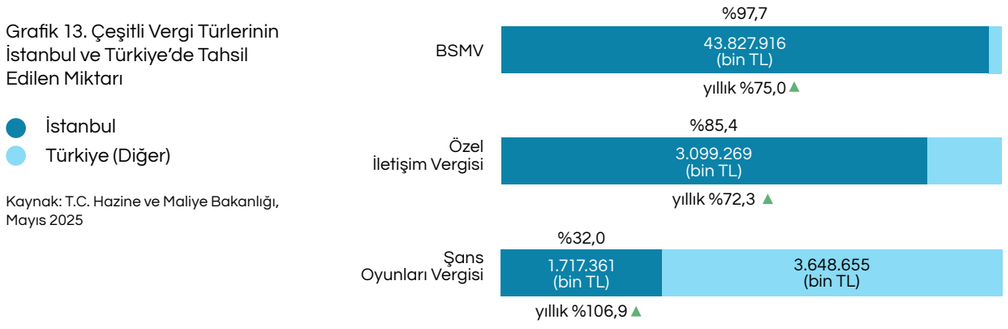

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

Mayıs 2025 döneminde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) geliri bir önceki yılın aynı dönemine göre %75,0 arttı.

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'daki BSMV tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %75,0 artarak 43 milyar 827 milyon TL'ye ulaştı. Aynı dönemde özel iletişim vergi gelirleri yıllık %72,3 artışla 3 milyar 99 milyon TL, şans oyunlarından alınan vergi gelirleri ise yıllık %106,9 artışla 1 milyar 717 milyon TL oldu. İstanbul'un ülke toplamı tahsilatı içindeki payı BSMV'de %97,7; özel iletişim vergisinde %85,4; şans oyunları vergisinde %32,0 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 13. Çeşitli Vergi Türlerinin İstanbul ve Türkiye'de Tahsil Edilen Miktarı

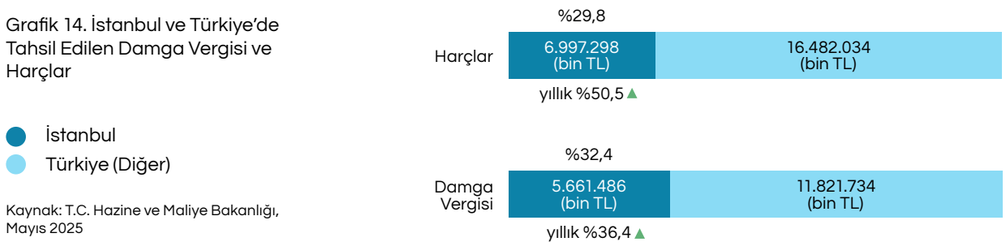

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde harç tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %50,5 arttı.

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde harç tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %50,5 artarak 6 milyar 997 milyon TL olarak gerçekleşti. İstanbul harç tahsilatının ülke geneli içindeki payı %29,8 oldu. Aynı dönemde damga vergisi tahsilatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %36,4 artarak 5 milyar 661 milyon TL seviyesine ulaştı. İstanbul'daki damga vergisi tahsilatının ülke toplamına oranı %32,4 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 14. İstanbul ve Türkiye'de Tahsil Edilen Damga Vergisi ve Harçlar

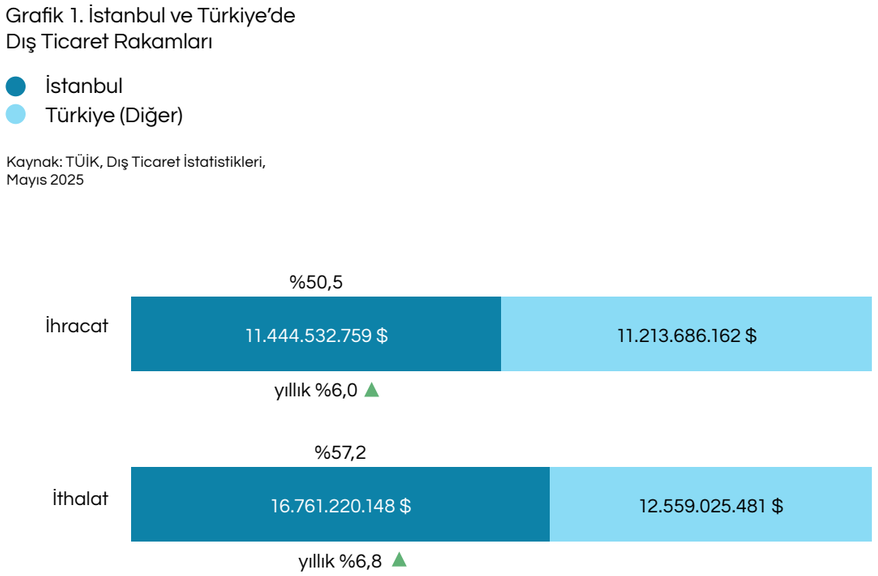
Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs 2025

4.6 Reel Piyasalar

İstanbul'da Mayıs 2025 döneminde ihracat 11 milyar 445 milyon dolar; ithalat ise 16 milyar 761 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında ihracat 11 milyar 444 milyon doların üstünde seyretti; ithalat ise 16 milyar 761 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Mayıs 2025 döneminde yapılan ihracat geçen senenin aynı dönemine göre %6,0 artarken, ithalat %6,8 arttı. Türkiye genelinde ise aynı dönemde ihracat 22 milyar 658 milyon dolar; ithalat ise 29 milyar 320 milyon dolar düzeyinde seyretti. İstanbul'daki ihracatın ülke toplamı içindeki payı %50,5, ithalatın payı ise %57,2 oldu. İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında dış ticaret açığı 5 milyar 317 milyon dolar, Türkiye'de ise 6 milyar 662 milyon dolar olarak gerçekleşti.

▶ Grafik 1. İstanbul ve Türkiye'de Dış Ticaret Rakamları

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'un dış ticaret hacminde Almanya ve Çin öne çıktı.

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'da dış ticaret faaliyetleri en yoğun gerçekleşen iki ülke Almanya ve Çin oldu. Almanya ile yapılan dış ticaret daha dengeli dağılsa da ithalatın payı daha yüksek seyretti. Çin ise bu dönemde en çok ithalat yapılan ülke oldu.

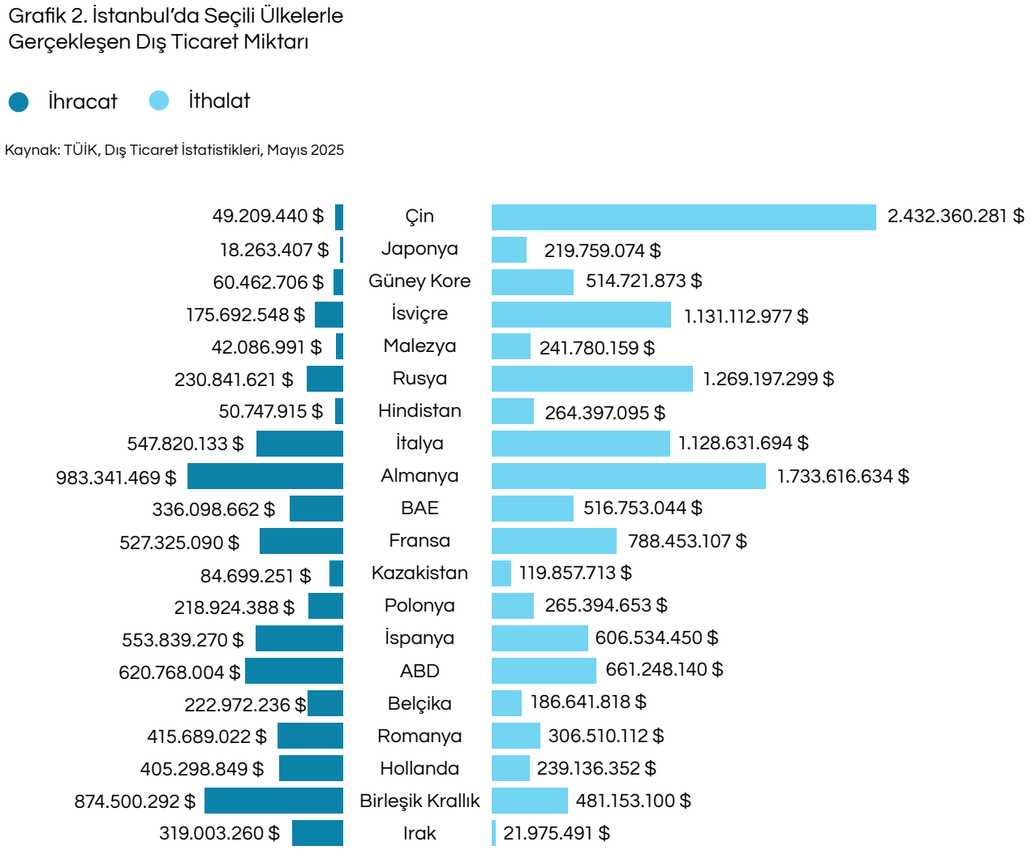
Çin'den yapılan ithalat geçen senenin aynı dönemine göre %2,9 artarak 2 milyar 432 milyon dolar seviyesinde seyretti. Almanya'ya yapılan ihracat geçen senenin aynı dönemine göre %25,8 artarak 983 milyon dolar seviyesinde seyretti. Almanya ihracat yapılan ülkeler arasında ilk sırada yer aldı. Almanya'dan yapılan ithalat ise geçen senenin aynı dönemine göre %21,8 artarak 1 milyar 734 milyon dolar oldu.

İstanbul'dan yapılan ihracatta Birleşik Krallık geçen senenin aynı dönemine göre %4,1 azaldı ve 875 milyon dolara yaklaşan bir düzeyde seyretti. Birleşik Krallık en çok ihracat yapılan ülkeler arasında ikinci sırada yer aldı.

İhracat rakamlarında Almanya ve Birleşik Krallık'ı yıllık %13,6 artışla 621 milyon dolara ulaşan ABD; yıllık %14,4 artışla 554 milyon dolara ulaşan İspanya; yıllık %0,6 artışla 548 milyon dolara ulaşan İtalya takip etti.

İthalatın dış ticaret hacmi içindeki payının en yüksek olduğu ülkelerin imalat sanayinde gelişmiş Asya ülkeleri ile katma değeri yüksek ürünler üreten İsviçre olması dikkat çekti. Rusya'dan yapılan ithalat geçen yıla göre %3,4'lük bir düşüşle 1 milyar 269 milyon dolara ulaştı ve Rusya, Çin ve Almanya'nın ardından en çok ithalat yapılan üçüncü ülke oldu. Rusya'yı, %70,2'lik bir artışla 1 milyar 131 milyon dolar ithalat gerçekleşen İsviçre; %8,6'lık bir düşüşle 1 milyar 129 milyon dolar ithalat gerçekleşen İtalya izledi.

▶ Grafik 2. İstanbul'da Seçili Ülkelerle Gerçekleşen Dış Ticaret Miktarı

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

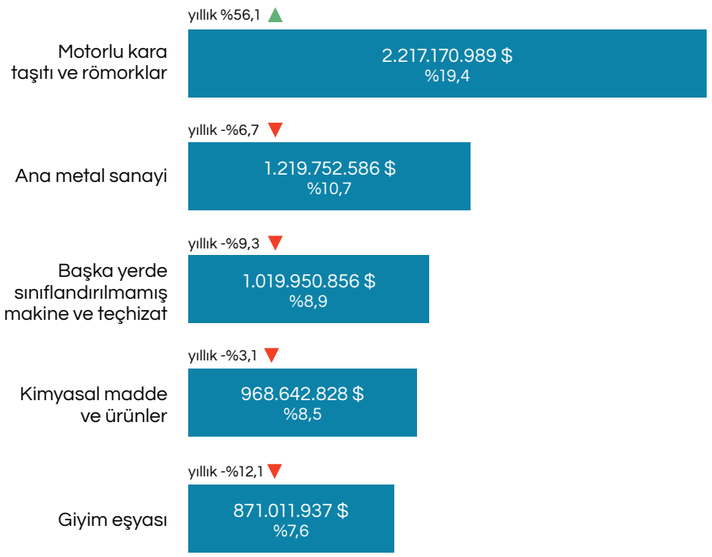
Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da ihracatın en yüksek seviyede gerçekleştiği ekonomik faaliyet kolu 2.217.170.989 dolar ile motorlu kara taşıtı ve römorklar oldu.

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'da ihracatın en yüksek seviyede gerçekleştiği ekonomik faaliyet kolu, geçen senenin aynı dönemine göre %56,1 artarak 2 milyar 217 milyon dolara ulaşan motorlu kara taşıtı ve römorklar oldu.

Motorlu kara taşıtı ve römorklar, İstanbul geneli tüm ihracat faaliyetlerinin %19,4'üne tekabül etti.

Bu faaliyet kolunu sırasıyla yıllık %6,7 düşüşle 1 milyar 220 milyon dolara ulaşan ana metal sanayi; yıllık %9,3 düşüşle 1 milyar 20 milyon dolara ulaşan başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat; yıllık %3,1 düşüşle 969 milyon dolara ulaşan kimyasal madde ve ürünler; yıllık %12,1 düşüşle 871 milyon dolara ulaşan giyim eşyası faaliyet kolları takip etti.

▶ Grafik 3. Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması Düzey 2 Seviyesine Göre İstanbul'da İhracatın En Yoğun 5 Faaliyet Kolu

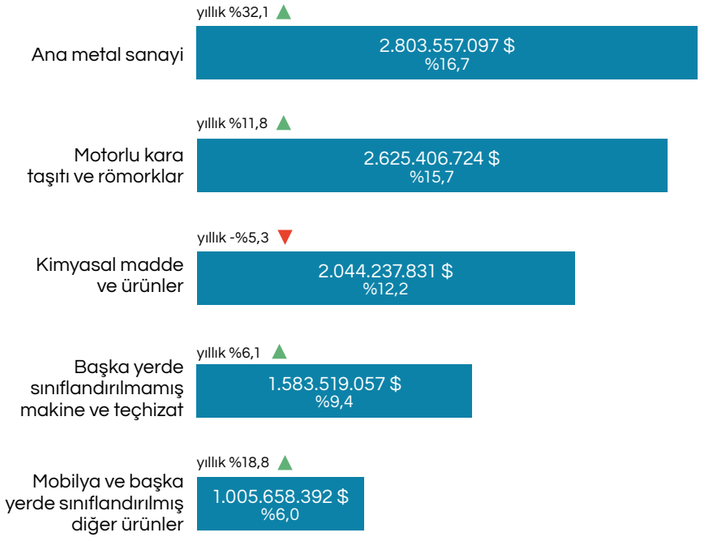

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da ithalatın en yüksek seviyede gerçekleştiği ekonomik faaliyet kolu 2.803.557.097 dolar ile ana metal sanayi oldu.

2025 yılı Mayıs ayında İstanbul'da ithalatın en yüksek seviyede gerçekleştiği ekonomik faaliyet kolu, geçen senenin aynı dönemine göre %32,1 artarak 2 milyar 804 milyon dolara ulaşan ana metal sanayi oldu. Ana metal sanayi, İstanbul geneli tüm ithalat faaliyetlerinin %32,1'ine tekabül etti. Bu faaliyet kolunu sırasıyla yıllık %11,8 artışla 2 milyar 625 milyon dolara ulaşan motorlu kara taşıtı ve römorklar; yıllık %5,3 düşüşle 2 milyar 44 milyon dolara ulaşan kimyasal madde ve ürünler; yıllık %6,1 artışla 1 milyar 584 milyon dolara ulaşan başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat; yıllık %18,8 artışla 1 milyar 6 milyon dolara ulaşan mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler takip etti.

▶ Grafik 4. Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması Düzey 2 Seviyesine Göre İstanbul'da İthalatın En Yoğun 5 Faaliyet Kolu

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

Türkiye'de Mayıs 2025 döneminde imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %95,3 oldu.

2025 yılın Mayıs ayında Türkiye'de ekonomik faaliyet koluna göre ihracatta imalat sanayinin payı %95,3; tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %2,6; madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı %1,6 oldu.

▶ Grafik 5. Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması Düzey 1 Seviyesine Göre Türkiye'de İhracatın Faaliyet Kolu Dağılımı

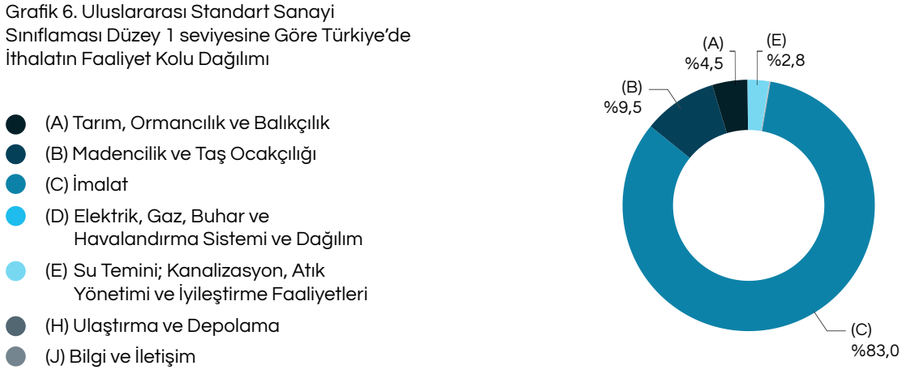

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

Türkiye'de Mayıs 2025 döneminde imalat sanayinin toplam ithalattaki payı %83,0 oldu.

2025 yılı Mayıs ayında Türkiye'de ekonomik faaliyet koluna göre ithalatta imalat sanayinin payı %83,0; madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı %9,5; tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %4,5; su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetlerinin payı ise %2,8 oldu.

▶ Grafik 6. Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması Düzey 1 seviyesine Göre Türkiye'de İthalatın Faaliyet Kolu Dağılımı

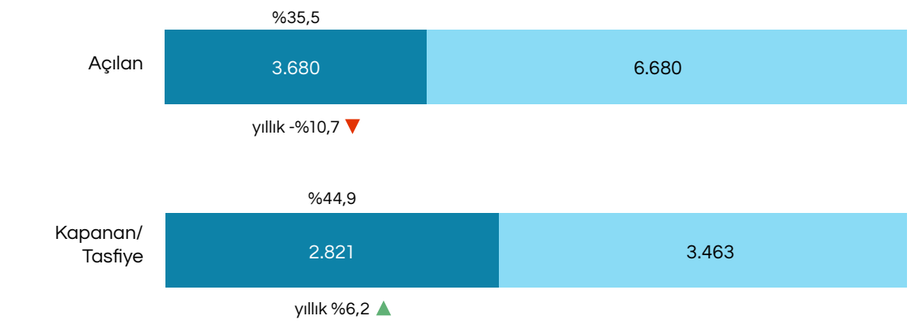
Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2025

Mayıs 2025 döneminde İstanbul'da 3.680 şirket kuruldu.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında 3.680 şirket kuruldu. Türkiye genelinde ise 10.360 şirket kuruldu. İstanbul'da kurulan şirket sayısı Türkiye toplamının %35,5'ine tekabül etti. Mayıs 2025'te İstanbul'da kurulan şirket sayısı bir önceki senenin aynı ayına göre %10,7 azaldı.

İstanbul'da 2025 yılı Mayıs ayında 2.821 şirket kapandı veya tasfiye edildi. Türkiye genelinde ise bu sayı 6.284 seviyesinde seyretti. Kapanan veya tasfiye edilen şirket sayısında İstanbul'dakilerin ülke toplamı içindeki payı %44,9 olarak gözlemlendi. Mayıs 2025'te İstanbul'da kapanan veya tasfiye edilen şirket sayısı bir önceki senenin aynı ayına göre %6,2 arttı.

▶ Grafik 7. İstanbul ve Türkiye'de Açılan, Kapanan ve Tasfiye Edilen Şirket Sayısı

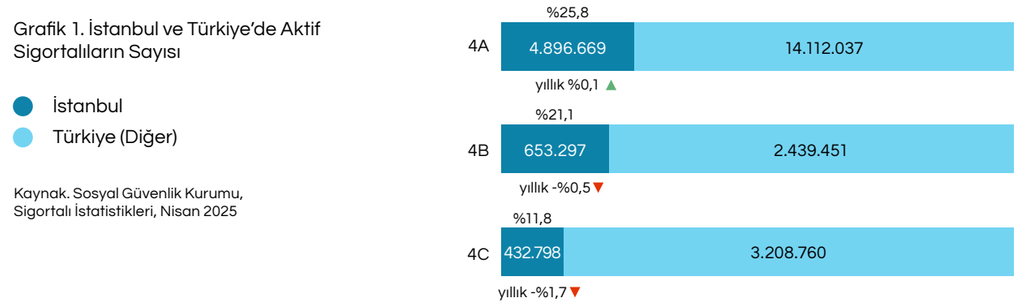
Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kurulan/ Kapanan Şirket İstatistikleri, Mayıs 2025

4.7 İşgücü Piyasası

Nisan 2025 döneminde İstanbul'daki 4A sigortalı aktif çalışan sayısı artış gösterdi.

2025 yılının Nisan ayında İstanbul'da 4 milyon 897 bin kişinin 4A sigortalı aktif çalışan olduğu görüldü. Bir önceki yılın aynı dönemiyle kıyaslandığında, İstanbul'daki 4A'lı aktif çalışan sayısında %0,1'lik bir artış yaşanırken, 4B'lilerde -%0,5, 4C'lilerde ise -%1,7'lik oranlarla düşüş gerçekleşti. Türkiye geneli içindeki paylara bakıldığında tüm 4A'lıların dörtte birinden fazlası İstanbul'da bulunanlar iken, 4C'lilerin yalnızca onda biri civarı İstanbul'da yer aldı.

▶ Grafik 1. İstanbul ve Türkiye'de Aktif Sigortalıların Sayısı

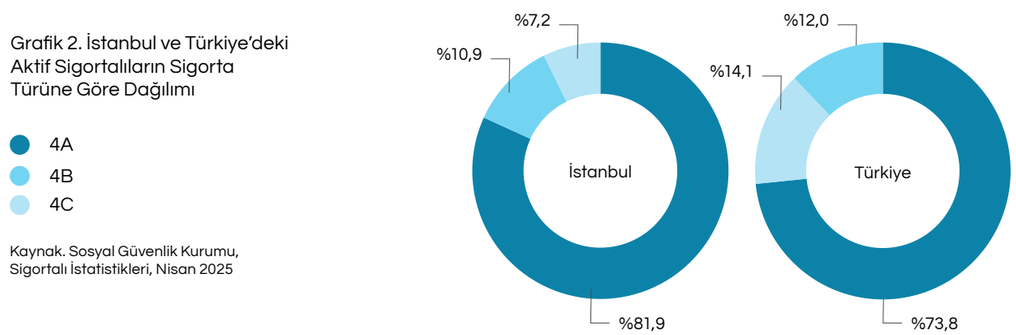

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

İstanbul'daki aktif sigortalıların %81,9'unu 4A sigortalılar oluşturdu.

İstanbul'daki aktif sigortalıların 2025 yılı Nisan ayı itibariyle sigorta türlerine göre dağılımına bakıldığında, %81,9'unu 4A, %10,9'unu 4B ve %7,2'sini ise 4C statüsünde çalışanların oluşturduğu belirlendi. Türkiye genelinde ise aktif sigortalıların %73,8'i 4A statüsünde bulunurken, %14,1'i 4C ve %12,0'si 4B statüsündekiler oldu.

▶ Grafik 2. İstanbul ve Türkiye'deki Aktif Sigortalıların Sigorta Türüne Göre Dağılımı

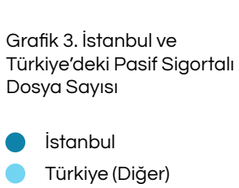

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

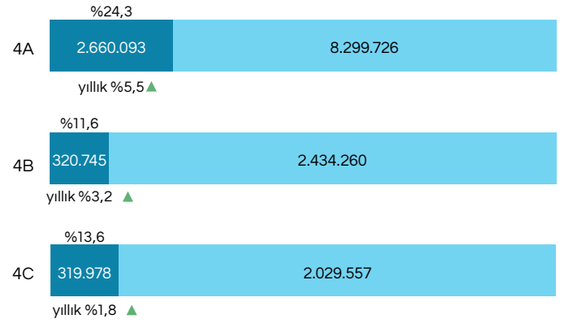
İstanbul'da Nisan 2025 döneminde tüm sigorta türlerindeki pasif sigortalı dosya sayısında, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış gözlemlendi.

"Pasif sigortalı" kavramı, uzun ve kısa vadeli sigorta kolları kapsamında kendisine veya hak sahiplerine aylık ve/veya gelir bağlanan kişileri ifade etmektedir. İstanbul'da 2025 yılı Nisan ayında tüm sigorta türlerindeki pasif sigortalı dosya sayısında, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla bir artış yaşandı. Türkiye geneli 4A pasif sigortalı dosyalarının %24,3'ünü İstanbul'dakiler oluştururken, dosya sayısı geçen seneye göre %5,5 oranında yükseldi. 4B sigorta türündeki dosyalarda %3,2, 4C'lilerde ise %1,8 oranında yıllık artış gözlemlendi.

▶ Grafik 3. İstanbul ve Türkiye'deki Pasif Sigortalı Dosya Sayısı

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

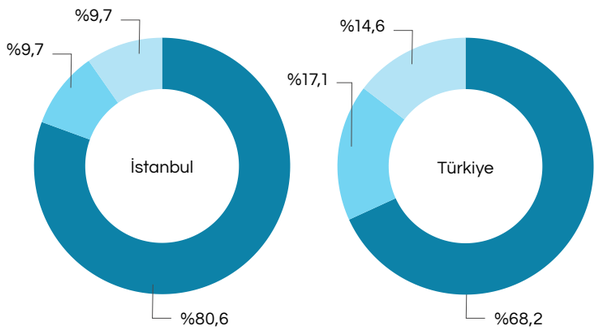
İstanbul'daki pasif sigortalı dosyalarının %80,6'sını 4A sigortalılar oluşturdu.

Nisan 2025 döneminde pasif sigortalı dosyalarının sigorta türlerine göre İstanbul ve Türkiye genelindeki dağılımına bakıldığında, İstanbul'daki pasif sigortalı dosyalarının %80,6'sını 4A, %9,7'sini 4B ve %9,7'sini 4C türündeki dosyalar oluşturduğu görüldü. Türkiye genelinde ise bu oranlar sırasıyla 4A için %68,2, 4B için %17,1 ve 4C için %14,6 düzeyinde seyretti.

▶ Grafik 4. İstanbul ve Türkiye'deki Pasif Sigortalı Dosyalarının Sigorta Türüne Göre Dağılımı

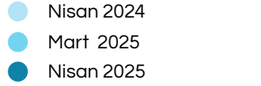
Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

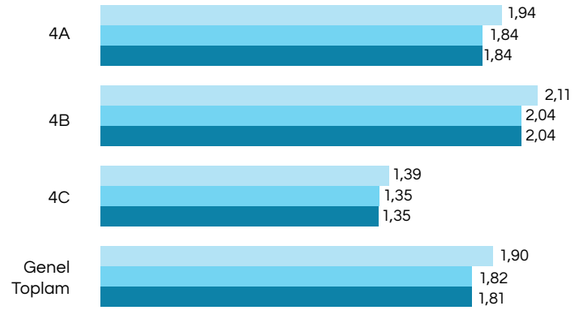
İstanbul'da 2025 yılı Nisan ayında aktif pasif oranı, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş gösterdi.

Nisan 2025 döneminde aktif sigortalıların pasif sigortalı dosyalarına oranı 1,81 olarak gerçekleşti. Bu oran, prim ödeyen aktif sigortalı sayısının gelir ve aylık alan pasif sigortalı dosyası sayısına oranıdır. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla bu oranda 0,09 puanlık bir düşüş yaşandı. Aktif pasif oranının sigorta türüne göre kırılımlarına bakıldığında, bu bir yıllık düşüş eğiliminin tümünde geçerliği olduğu gözlemlendi.

▶ Grafik 5. İstanbul'da Aktif Pasif Oranı

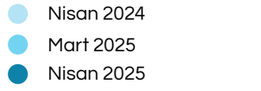
Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

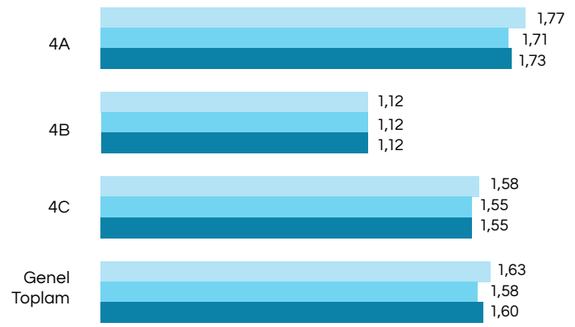
Türkiye'de Nisan 2025 döneminde aktif pasif oranı, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş gösterdi.

2025 yılı Nisan ayında aktif sigortalıların pasif sigortalı dosyalarına oranı 1,60 olarak kaydedildi. Bu oran, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,03 puan azalsa da geçen aya göre 0,02 puan artış gözlemlendi. Söz konusu yıllık düşüşün detaylarına bakıldığında, 4A ve 4C sigorta türlerinde benzer bir eğilim gözlemlenirken, 4B'lilerin aktif pasif oranı hem bir önceki yılın aynı dönemine, hem de geçen aya kıyasla sabit kaldı.

▶ Grafik 6. Türkiye'de Aktif Pasif Oranı

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

İstanbul'da 4A zorunlu sigortalıların %61,5'ini erkekler oluşturdu.

İstanbul'da Nisan 2025 itibariyle 4A zorunlu sigortalı çalışanların ortalama günlük kazancı 1.864 TL olarak gerçekleşti.

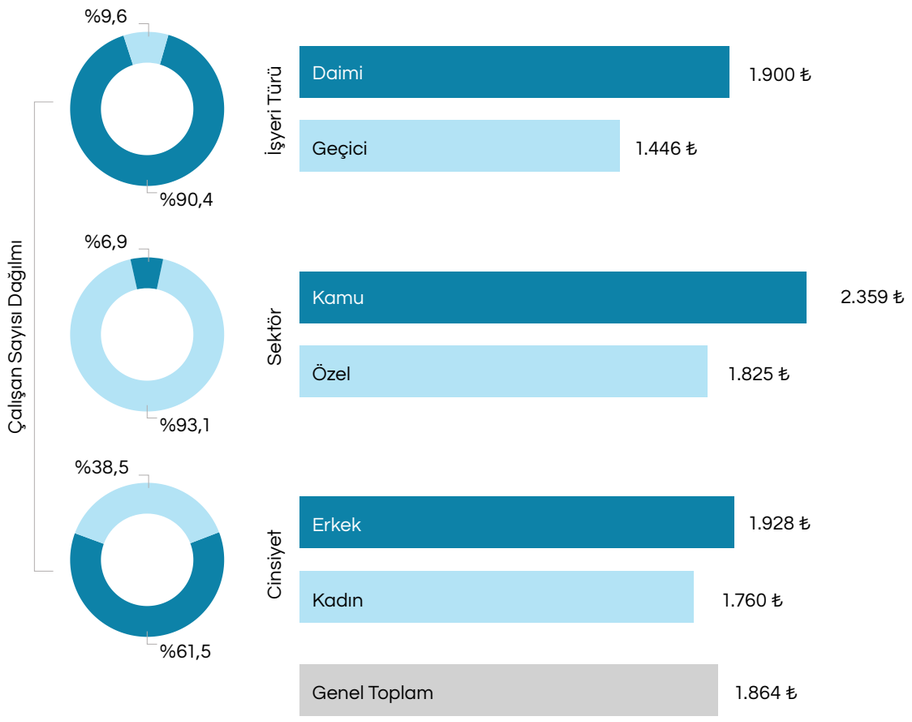
İstanbul'daki 4A kapsamındaki zorunlu sigortalıların büyük çoğunluğunu (%90,4) daimi işyerlerinde çalışanlar oluştururken, %9,6'sını geçici işyerlerinde çalışanlar meydana getirdi. İşyeri türüne göre ortalama günlük kazançlara bakıldığında, daimi çalışanların 1.900 TL, geçici çalışanların ise 1.446 TL kazandığı tespit edildi.

Çalışanların %93,1'i özel sektörde istihdam edilirken, %6,9'u kamu sektöründe çalışmaktadır. Özel sektördeki ortalama kazanç 1.825 TL iken, kamu sektöründe bu tutar 2.359 TL olarak tespit edildi.

Cinsiyet dağılımına göre çalışanların %61,5'ini erkekler oluşturdu. Ortalama günlük kazançlar incelendiğinde, erkeklerin 1.928 TL, kadınların ise 1.760 TL kazandığı görüldü.

▶ Grafik 7. 4A Kapsamındaki Zorunlu Sigortalıların Dağılımı ve Ortalama Günlük Kazancı - İstanbul

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

Türkiye'de 4A zorunlu sigortalıların %65,5'ini erkekler oluşturdu.

Türkiye'de Nisan 2025 itibariyle 4A zorunlu sigortalı çalışanların ortalama günlük kazancı 1.600 TL olarak gerçekleşti.

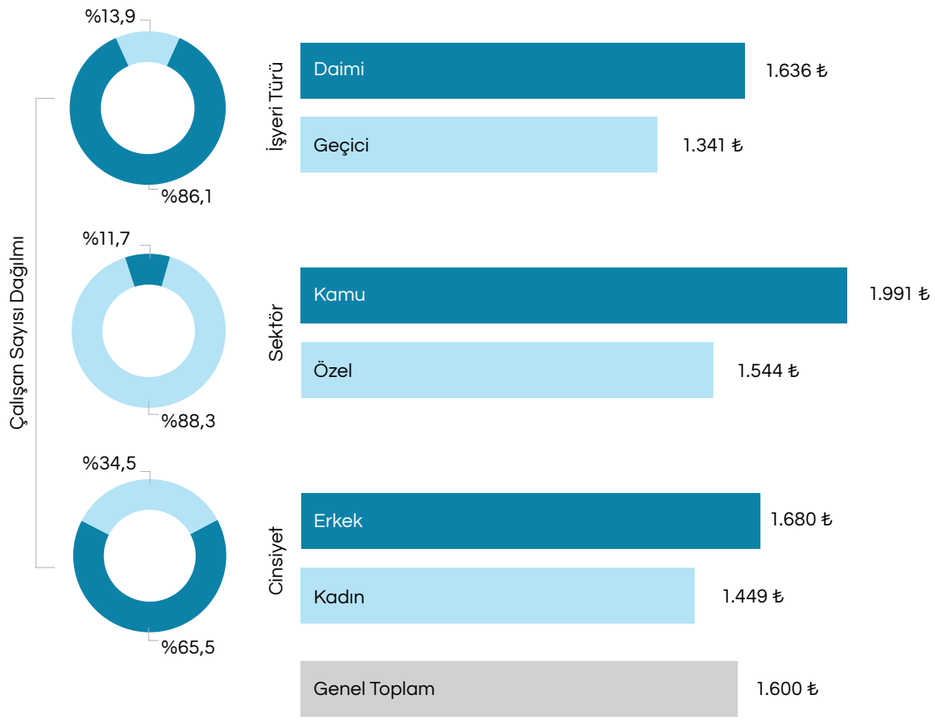
Türkiye'deki 4A kapsamındaki zorunlu sigortalıların büyük çoğunluğunu (%86,1) daimi işyerlerinde çalışanlar oluştururken, %13,9'unu geçici işyerlerinde çalışanlar meydana getirdi. İşyeri türüne göre ortalama günlük kazançlara bakıldığında, daimi çalışanların 1.636 TL, geçici çalışanların ise 1.341 TL kazandığı tespit edildi.

Çalışanların %88,3'ü özel sektörde istihdam edilirken, %11,7'si kamu sektöründe çalışmaktadır. Özel sektördeki ortalama kazanç 1.544 TL iken, kamu sektöründe bu rakam 1.991 TL olarak tespit edildi.

Cinsiyet dağılımına göre çalışanların %65,5'ini erkekler oluşturdu. Ortalama günlük kazançlar incelendiğinde, erkeklerin 1.680 TL, kadınların ise 1.449 TL kazandığı görüldü.

▶ Grafik 8. 4A Kapsamındaki Zorunlu Sigortalıların Dağılımı ve Ortalama Günlük Kazancı - Türkiye

Kaynak. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigortalı İstatistikleri, Nisan 2025

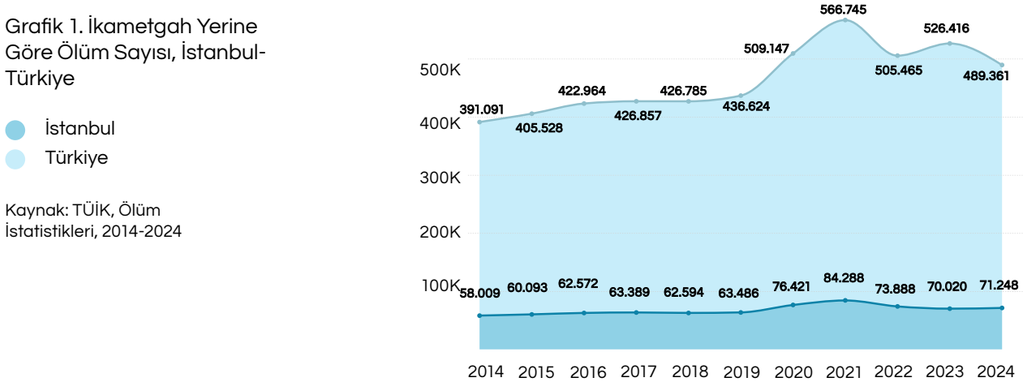
4.8 Yıllık Göstergeler

Ölüm ve ölüm Nedeni İstatistikleri 2024

2024 yılında İstanbul'da ölüm sayısı 71 bin 248 oldu.

İstanbul'da ölüm sayısı 2023 yılında 70.020 iken 2024 yılında %1,8 artarak 71.248'e yükseldi. Türkiye genelinde ise 2024 yılında ölüm sayısının 489 bin 361 olduğu görüldü.

▶ Grafik 1. İkametgah Yerine Göre Ölüm Sayısı, İstanbul-Türkiye

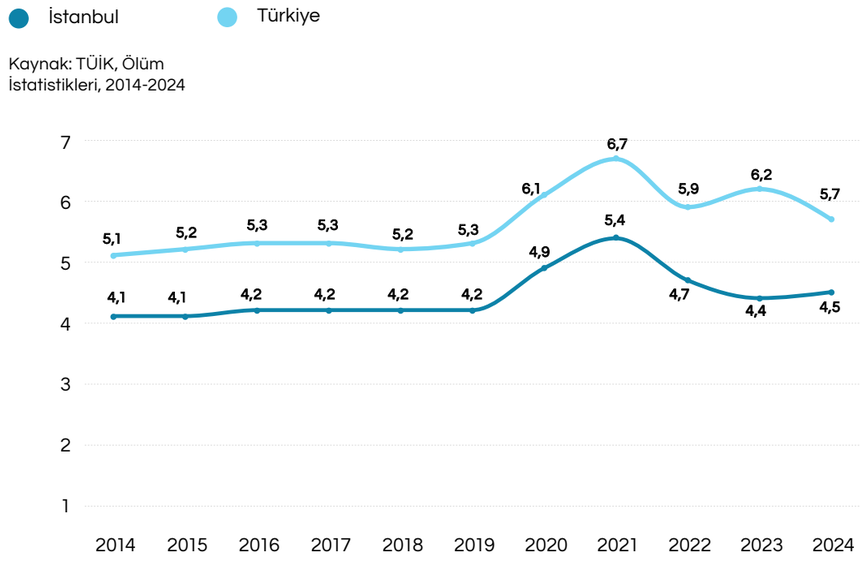

Kaynak: TÜİK, Ölüm İstatistikleri, 2014-2024

2024 yılında İstanbul'da kaba ölüm hızı binde 4,5 oldu.

İstanbul'da kaba ölüm hızı, 2023 yılında binde 4,4 iken 2024 yılında binde 4,5 oldu. Diğer bir ifade ile 2023 yılında bin kişi başına 4,4 ölüm düşerken 2024 yılında bin kişi başına 4,5 ölüm düştü. Türkiye'de ise 2024 yılında kaba ölüm hızının binde 5,7 olduğu gözlemlendi.

▶ Grafik 2. Kaba Ölüm Hızı (Binde), İstanbul-Türkiye

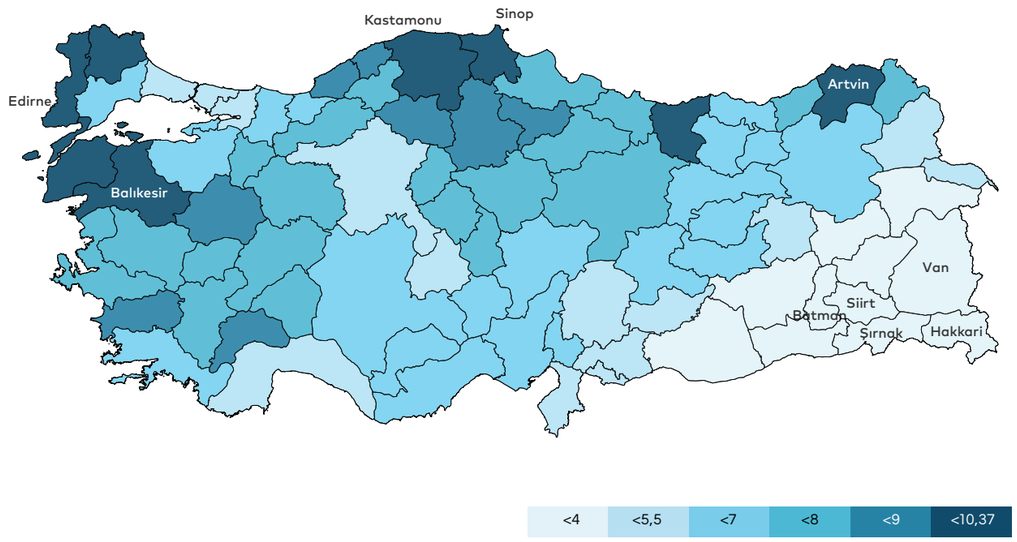
Kaynak: TÜİK, Ölüm İstatistikleri, 2014-2024

2024 yılında kaba ölüm hızının en yüksek olduğu il, binde 10,4 ile Kastamonu oldu.

Kaba ölüm hızının en yüksek olduğu il, 2024 yılında binde 10,4 ile Kastamonu oldu. Bu ili binde 10,0 ile Sinop, binde 9,7 ile Edirne ve Balıkesir ve binde 9,6 ile Artvin izledi. Kaba ölüm hızının en düşük olduğu il ise binde 2,2 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 2,4 ile Şırnak, binde 2,9 ile Van, 3,0 ile Batman ve binde 3,2 ile Siirt izledi.

▶ Harita 1. İllere Göre Kaba Ölüm Hızı (Binde)

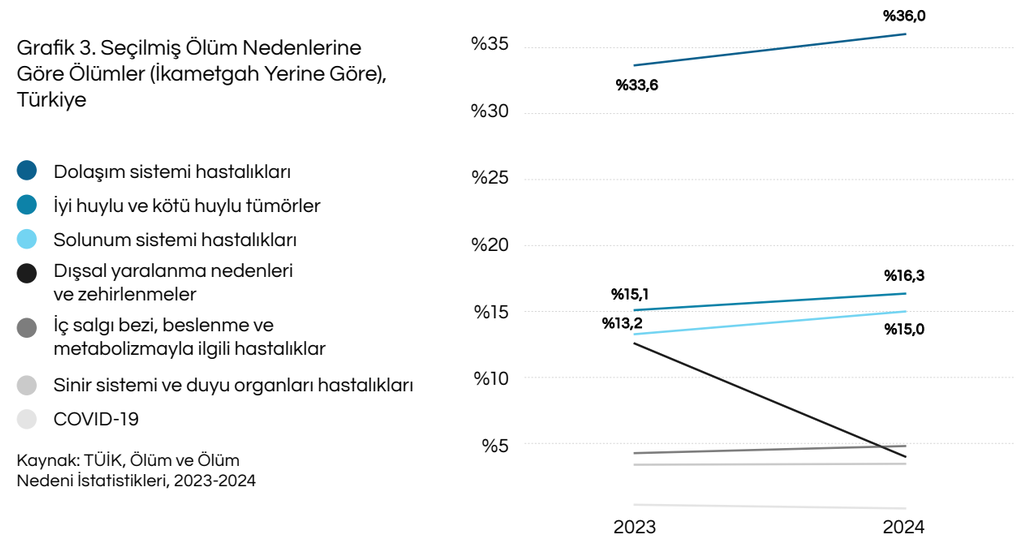
Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2024

2024 yılında Türkiye'de ölüm nedenleri arasında %36,0 ile dolaşım sistemi kaynaklı hastalıklar ilk sırada yer aldı.

2024 yılında Türkiye'de ölümler, nedenlerine göre incelendiğinde %36,0 ile dolaşım sistemi hastalıkları ilk sırada yer aldı. Bu ölüm nedenini %16,3 ile iyi huylu ve kötü huylu tümörler, %15,0 ile solunum sistemi hastalıkları takip etti.

▶ Grafik 3. Seçilmiş Ölüm Nedenlerine Göre Ölümler (İkametgah Yerine Göre), Türkiye

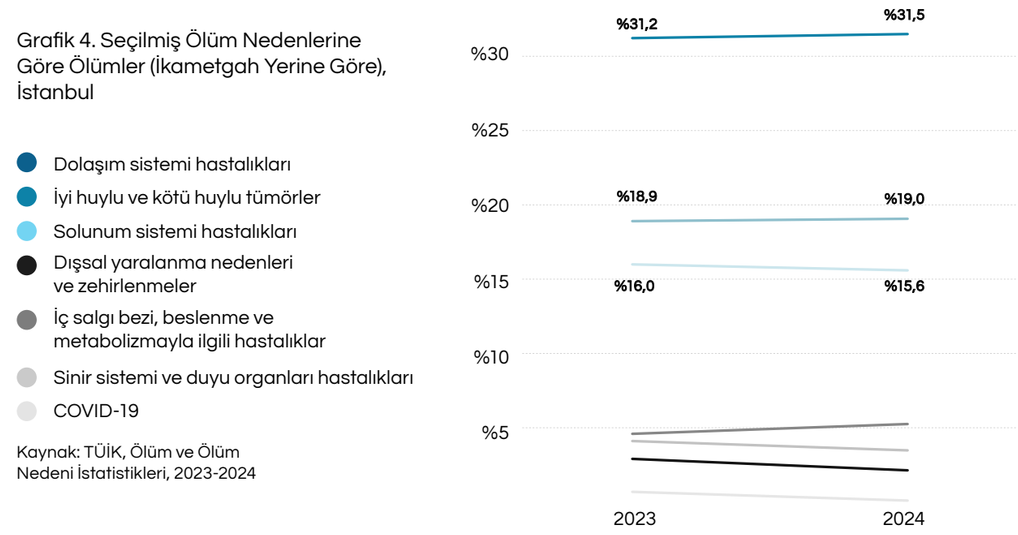

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2023-2024

2024 yılında İstanbul'da ölüm nedenleri arasında %31,5 ile dolaşım sistemi kaynaklı hastalıklar ilk sırada yer aldı.

2024 yılında İstanbul'da ölümler, nedenlerine göre incelendiğinde %31,5 ile dolaşım sistemi hastalıkları ilk sırada yer aldı. Bu ölüm nedenini %19,0 ile iyi huylu ve kötü huylu tümörler ve %15,6 ile solunum sistemi hastalıkları takip etti.

▶ Grafik 4. Seçilmiş Ölüm Nedenlerine Göre Ölümler (İkametgah Yerine Göre), İstanbul

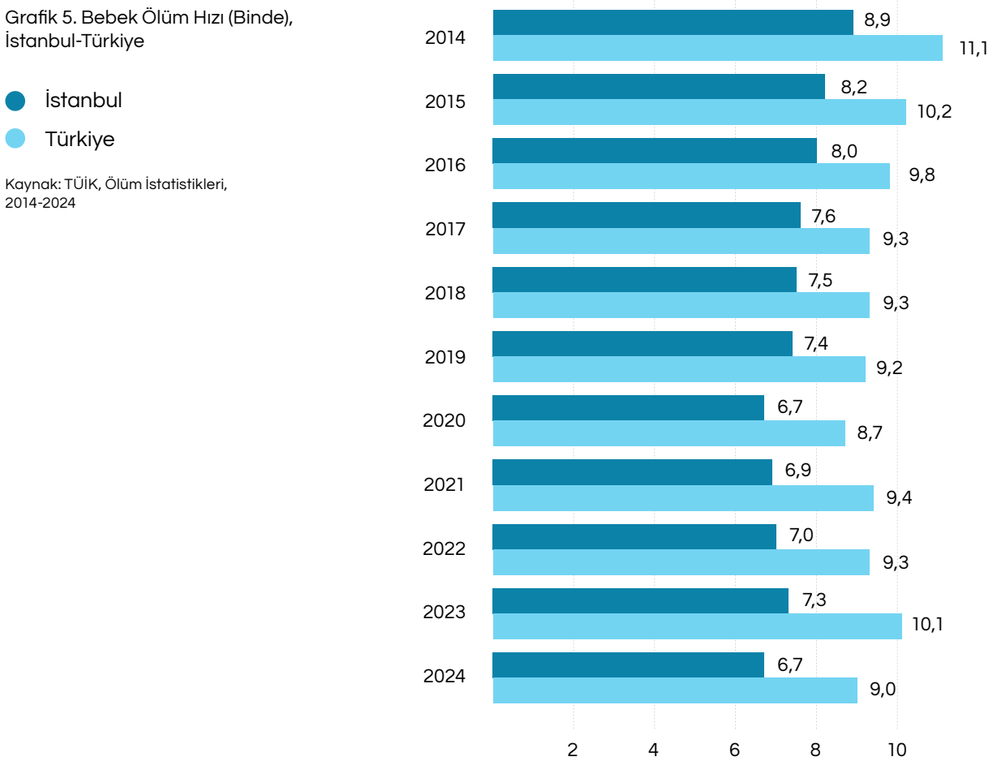

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2023-2024

2024 yılında İstanbul'da bebek ölüm hızı binde 6,7 oldu.

İstanbul'da bebek ölüm hızı, 2023 yılında binde 7,3 iken 2024 yılında binde 6,7 oldu. Türkiye'de ise 2023 yılında binde 10,1 olan bebek ölüm hızı 2024 yılında binde 9,0 oldu.

▶ Grafik 5. Bebek Ölüm Hızı (Binde), İstanbul-Türkiye

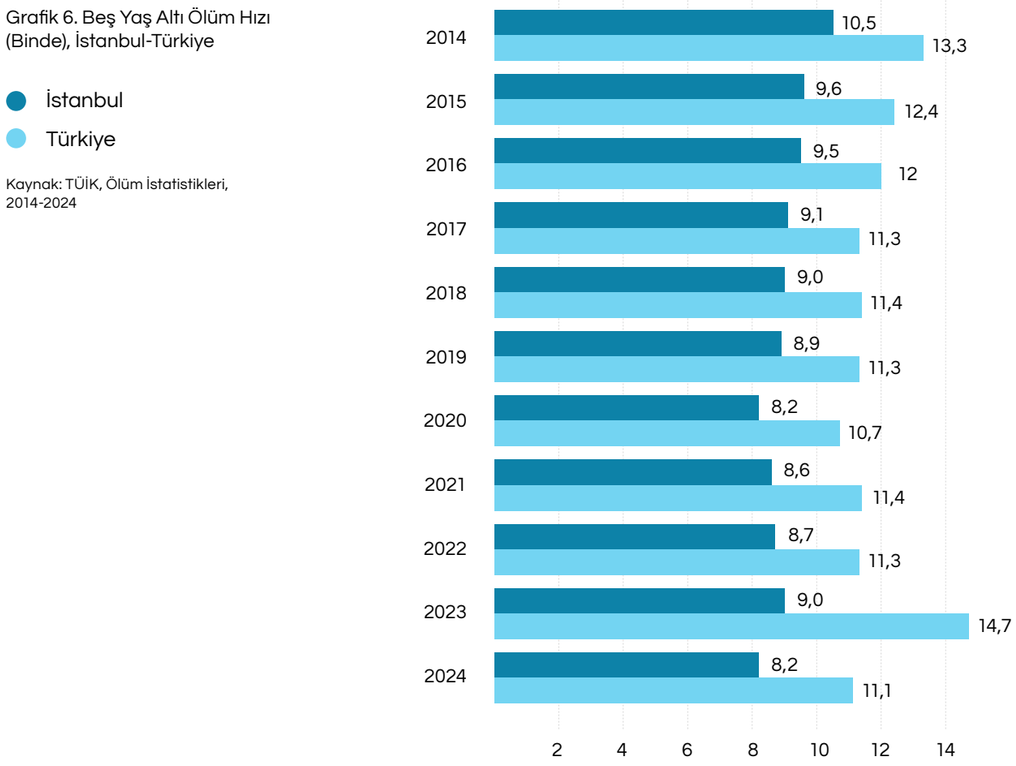

Kaynak: TÜİK, Ölüm İstatistikleri, 2014-2024

2024 yılında İstanbul'da beş yaş altı ölüm hızı binde 8,2 oldu.

İstanbul'da 2023 yılında beş yaş altı ölüm hızı 9,0 iken 2024 yılında binde binde 8,2 oldu. Türkiye'de ise beş yaş altı ölüm hızının 2023 yılında 14,7 iken 2024 yılında binde 11,1 olduğu gözlemlendi.

▶ Grafik 6. Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (Binde), İstanbul-Türkiye

Kaynak: TÜİK, Ölüm İstatistikleri, 2014-2024

2024 yılında İstanbul'da ölümle sonuçlanan intihar sayısı 2023 yılına göre %12,1 arttı.

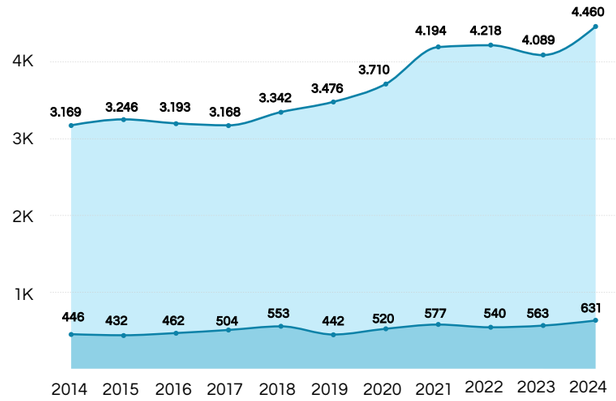
2024 yılında İstanbul'da ölümle sonuçlanan intihar sayısı 2023 yılına göre %12,1 artış göstererek 631 oldu. Türkiye'de ise 2024 yılında ölümle sonuçlanan intihar sayısı 2023 yılına göre %9,1 artış göstererek 4 bin 460 kişi oldu.

▶ Grafik 7. İntihar Sayısı (Olay Yerine Göre), İstanbul-Türkiye

İstanbul

Türkiye

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2014-2024

2024 yılında İstanbul'da kaba intihar hızı yükseldi.

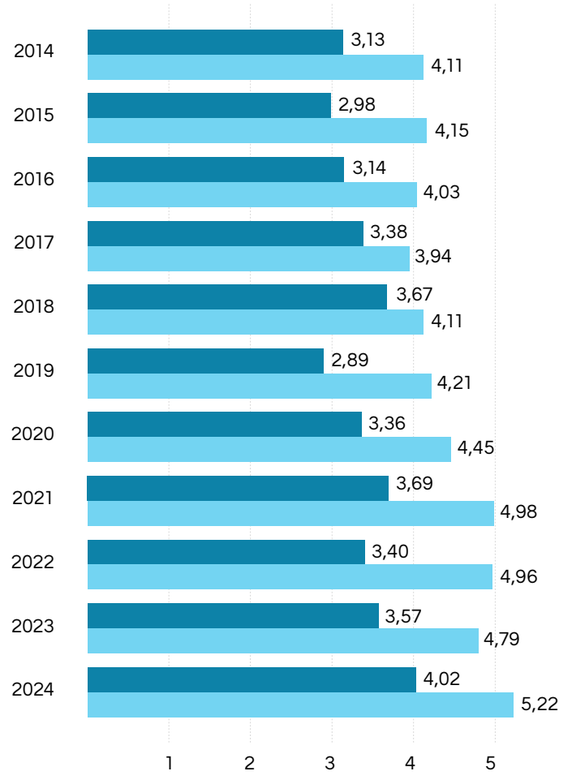
Kaba intihar hızı, İstanbul'da 2023 yılında yüz binde 3,57 iken 2024 yılında yüz binde 4,02'ye yükseldi. Türkiye'de ise kaba intihar hızı 2023 yılında yüz binde 4,79 iken 2024 yılında yüz binde 5,22'ye yükseldi.

▶ Grafik 8. Kaba İntihar Hızı (Olay Yerine Göre), (Yüz Binde), İstanbul-Türkiye

İstanbul

Türkiye

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2014-2024

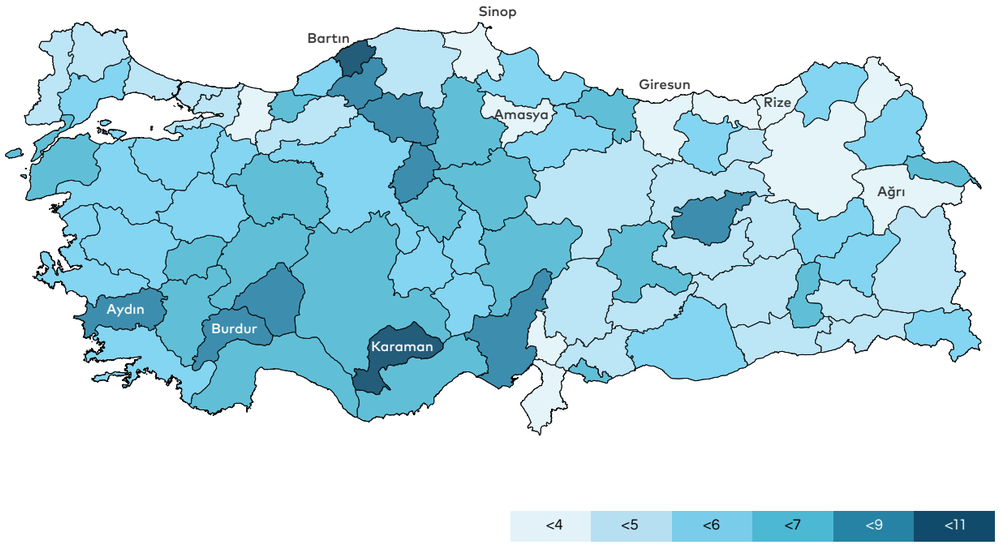

2024 yılında kaba intihar hızının en yüksek olduğu il Karaman oldu.

2024 yılında kaba intihar hızının en yüksek olduğu il yüz binde 11,01 ile Karaman oldu. Bu ili 9,18 ile Bartın, 8,08 ile Aydın, 7,96 ile Tunceli ve 7,95 ile Burdur takip etti. Kaba intihar hızının en düşük olduğu il ise 0,88 ile Sinop oldu.

▶ Harita 2. İllere Göre Kaba İntihar Hızı
(Olay Yerine Göre - Yüz Binde)

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm
Nedeni İstatistikleri, 2024

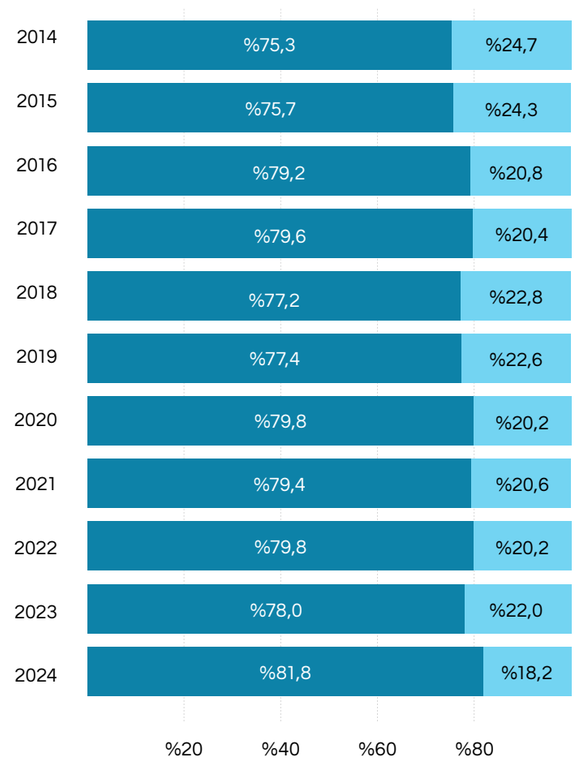

2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %81,8'inin erkek olduğu görüldü.

2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %81,8'inin erkek, %18,2'sinin ise kadın olduğu görüldü. Erkeklerin oranın 2023 yılına göre arttığı, kadınların oranının ise azaldığı gözlemlendi.

▶ Grafik 9. Cinsiyete Göre İntiharlar
(Olay Yerine Göre), İstanbul

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm
Nedeni İstatistikleri, 2014-2024

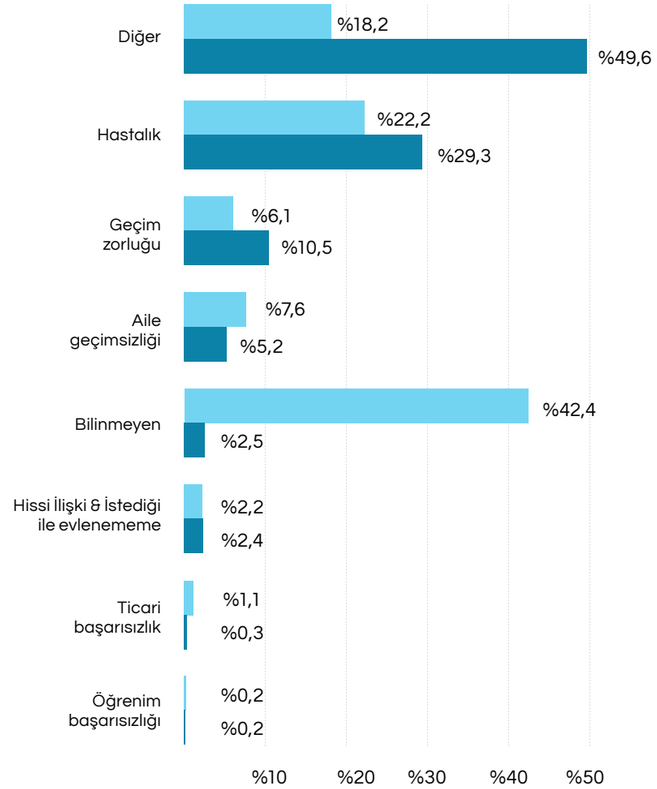
2024 yılında İstanbul'da gerçekleşen 631 intihar vakasının %29,3'ü hastalık nedeniyle gerçekleşti.

2024 yılında İstanbul'da gerçekleşen 631 intihar vakasının %29,3'ünün hastalık nedeniyle gerçekleştiği görüldü. En yüksek oranın %49,6 ile diğer nedenlere ait olduğu gözlemlendi. Diğer kategorisini; %29,3 ile hastalık, %10,5 ile geçim zorluğu, %5,2 ile aile geçimsizliği, %2,5 ile bilinmeyen ve %2,4 ile hissi ilişki ve istediği ile evlenememe izledi.

▶ Grafik 10. Nedenlerine Göre İntiharlar, İstanbul

2014
2024

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri, 2014-2024

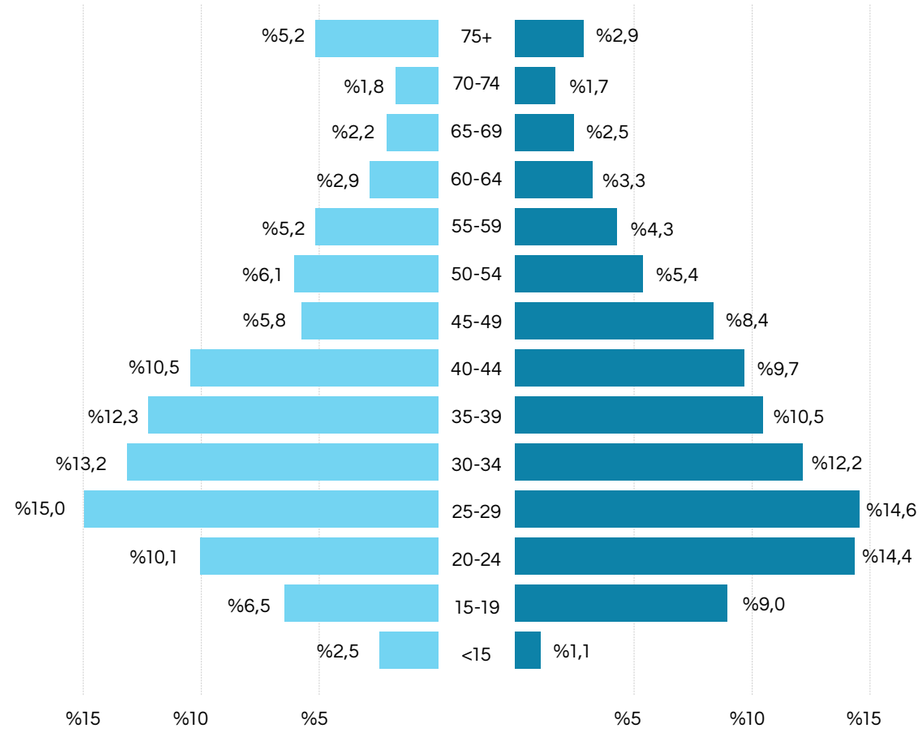
2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %14,6'sının 25-29 yaş aralığında olduğu görüldü..

2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %14,6'sının 25-29 yaş aralığında, %14,4'ünün 20-24 yaş aralığında, %12,2'sinin 30-34 yaş aralığında, %10,5'inin 35-39 yaş aralığında, %9,7'sinin 40-44 yaş aralığında, %9,0'ının ise 15-19 yaş aralığında yer aldığı gözlemlendi. 15-19 yaş grubu arasında gerçekleşen intiharlarda 2023 yılına göre artış olduğu görüldü.

▶ Grafik 11. Yaş Grubuna* Göre İntiharlar, İstanbul

2014
2024

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri, 2014-2024

*Belirtilen yaş aralığına "Bilinmeyen" kategorisi dahil edilmemiştir.

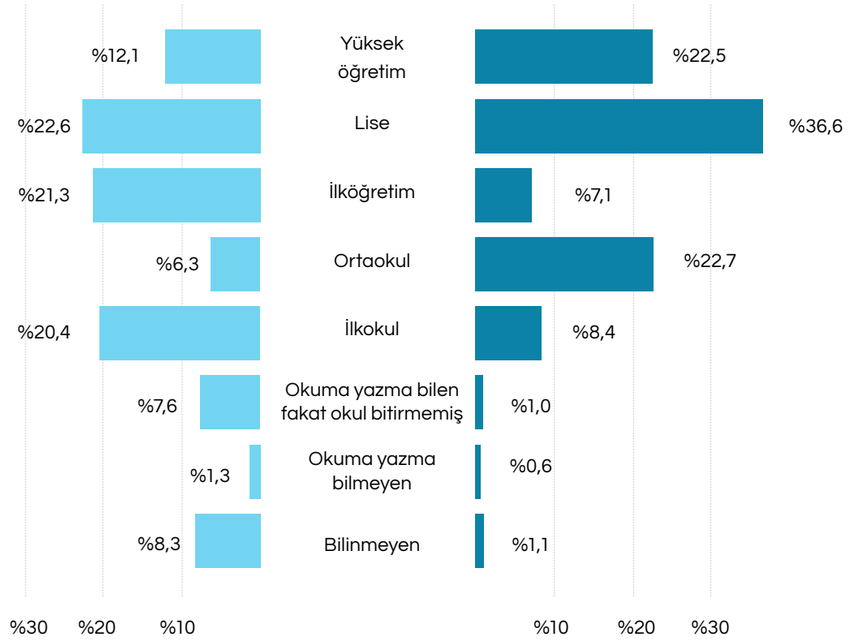
2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %36,6'sının lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesine ait olduğu görüldü.

2024 yılında İstanbul'da intihar edenlerin %36,6'sının lise ve dengi meslek okulu eğitim seviyesine ait olduğu, %22,7'sinin ortaokul veya meslek ortaokul, %22,5'inin yükseköğretim, %8,4'ü ilkokul, %7,1'inin ise ilköğretim eğitim seviyesine ait olduğu gözlemlendi.

▶ Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre İntiharlar, İstanbul

2014
2024

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri, 2014-2024

Uluslararası Göç İstatistikleri 2024

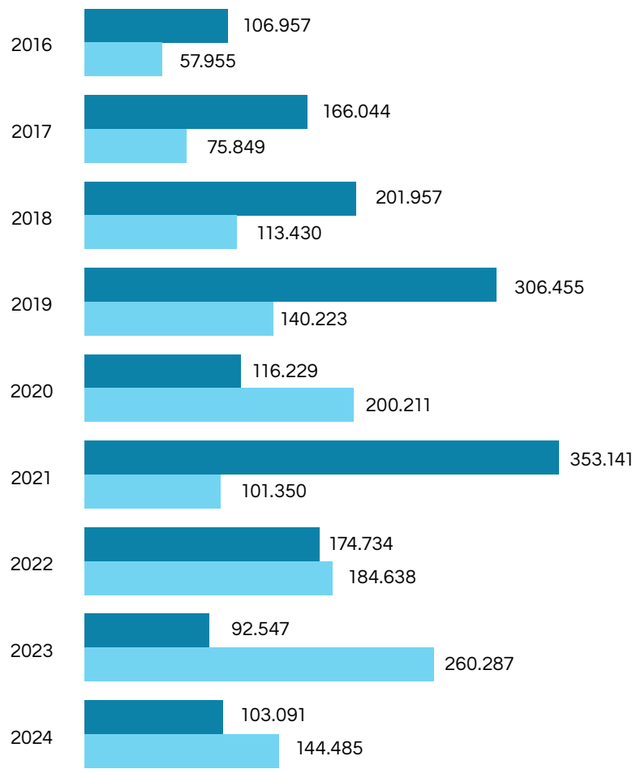
2024 yılında yurtdışından İstanbul'a 103 bin 91 kişi göç etti.

2024 yılında yurtdışından İstanbul'a göç eden kişi sayısı 2023 yılına göre %11,4 artarak 103 bin 91 kişi oldu. 2024 yılında İstanbul'dan yurtdışına göç eden kişi sayısı ise 2023 yılına göre %44,5 azalarak 144 bin 485 oldu.

▶ Grafik 1. Türkiye'ye Gelen ve Türkiye'den Giden Göç, İstanbul

Gelen
Giden

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2016-2024

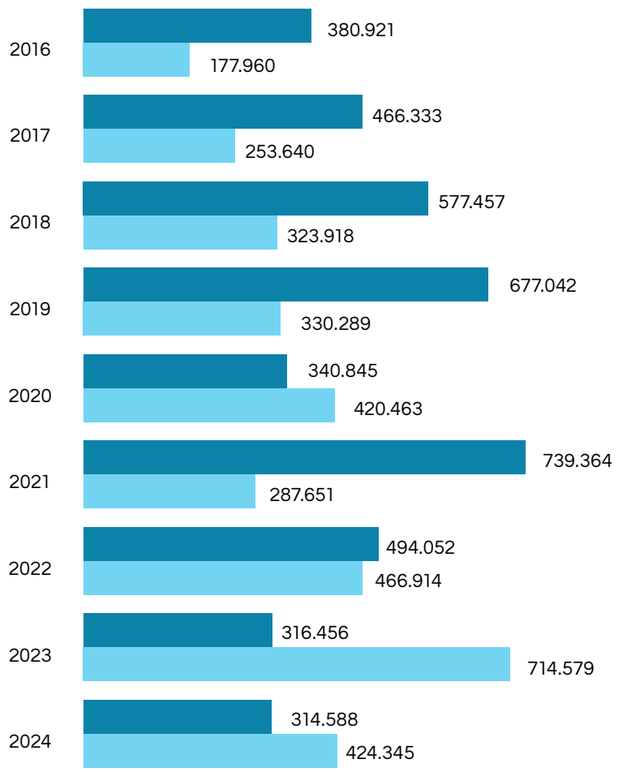
2024 yılında yurt dışından Türkiye'ye 314 bin 588 kişi göç etti.

2024 yılında yurt dışından Türkiye'ye göç edenlerin sayısı 2023 yılına göre %0,6 azalarak 314 bin 588 kişi oldu. Türkiye'den yurtdışına göç edenlerin sayısı ise 2023 yılına göre %40,6 azalarak 424 bin 345 oldu.

▶ Grafik 2. Türkiye'ye Gelen ve Türkiye'den Giden Göç

Gelen
Giden

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2016-2024

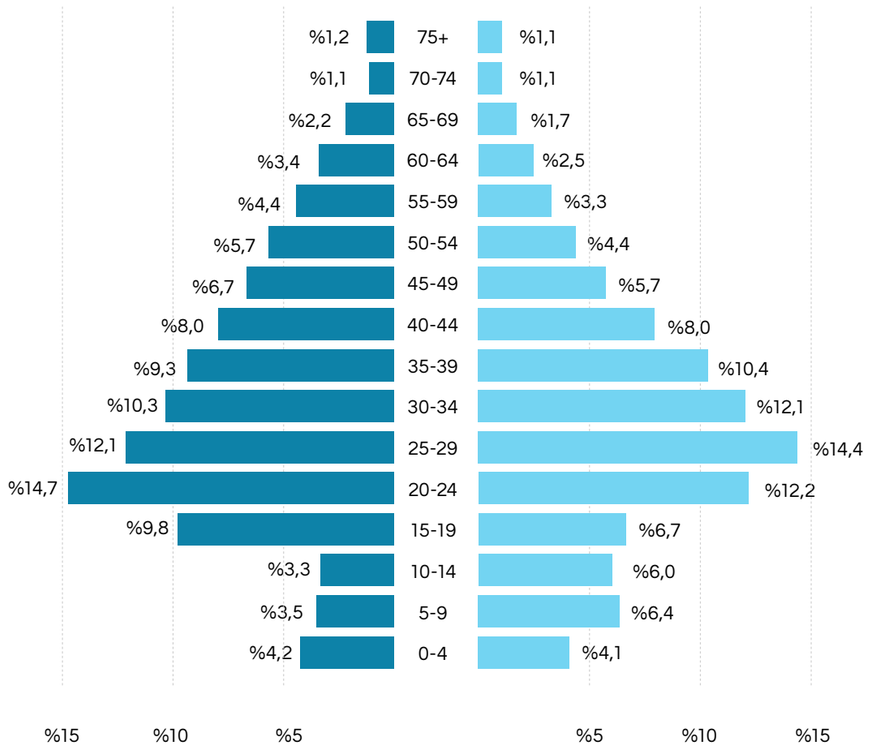
2024 yılında Türkiye'den en fazla 25-29 yaş grubundaki nüfus göç etti.

2024 yılında Türkiye'den en fazla %14,4 ile 25-29 yaş grubundaki nüfus göç etti. 25-29 yaş grubunu %12,2 ile 20-24 yaş grubu, %12,1 ile 30-34 yaş, %10,4 ile 35-39 yaş, %8,0 ile 40-44 yaş ve %6,7 ile 15-19 yaş grubu takip etti. Türkiye'ye 2024 yılında göç edenlerin yaş grubu incelendiğinde ise en fazla göç edenlerin %14,7 ile 20-24 yaş grubunda olduğu görüldü. Bu yaş grubunu %12,1 ile 25-29, %10,3 ile 30-34 yaş grubu ve %9,8 ile 15-19 yaş grubu izledi.

▶ Grafik 3. Yaş Grubuna Göre Türkiye'ye Gelen ve Giden Göç

Gelen
Giden

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2024

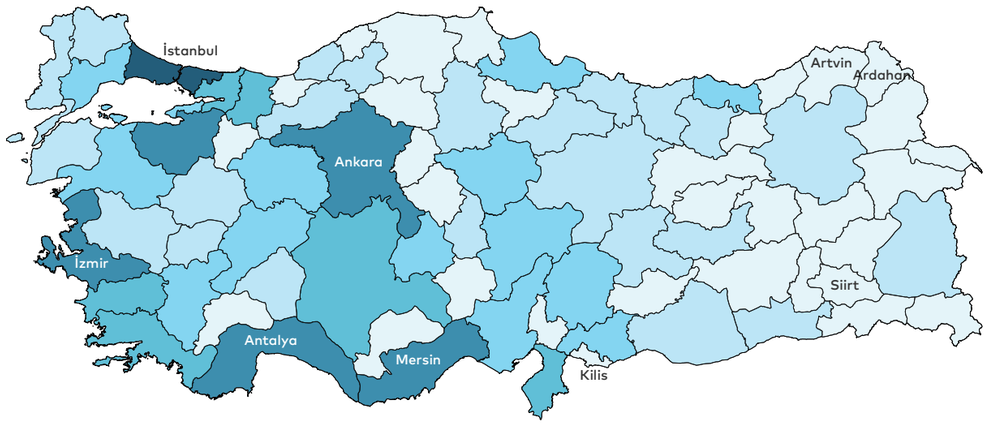

2024 yılında yurt dışından en fazla göç alan il İstanbul oldu.

2024 yılında yurtdışından Türkiye'ye göç edenlerin illere göre dağılımı incelendiğinde, İstanbul 103.091 ile ilk sırada yer aldı. İstanbul'u sırasıyla 26.833 ile Antalya, 23.217 ile Ankara, 17.352 ile Mersin ve 11.738 ile İzmir takip etti.

▶ Harita 1. İllere Göre Türkiye'ye Gelen Göç

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2024

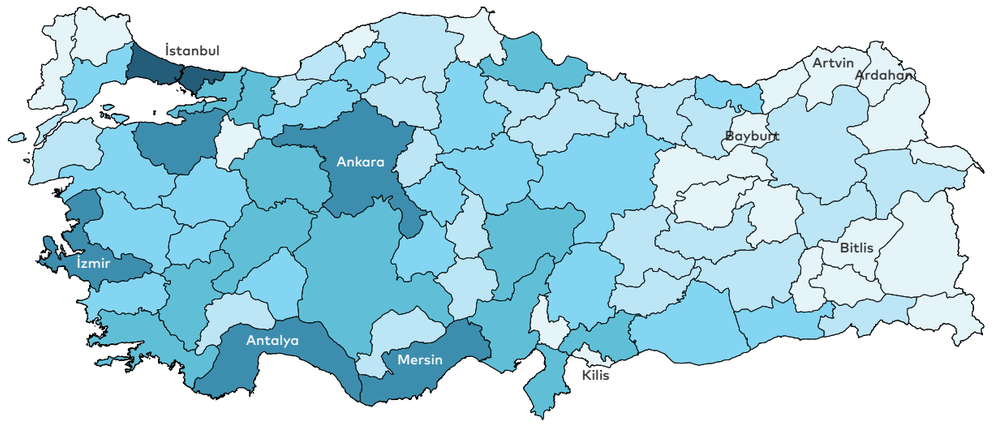

2024 yılında yurt dışına en fazla göç veren il İstanbul oldu.

2024 yılında yurt dışına göç eden nüfusun iller bazındaki dağılımına bakıldığında, 144.485 ile İstanbul'un ilk sırada yer aldığı görüldü. İstanbul'u 36.130 ile Ankara, 33.073 ile Antalya, 14.176 ile İzmir ve 13.909 ile Mersin izledi.

▶ Harita 2. İllere Göre Türkiye'den Giden Göç

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2024

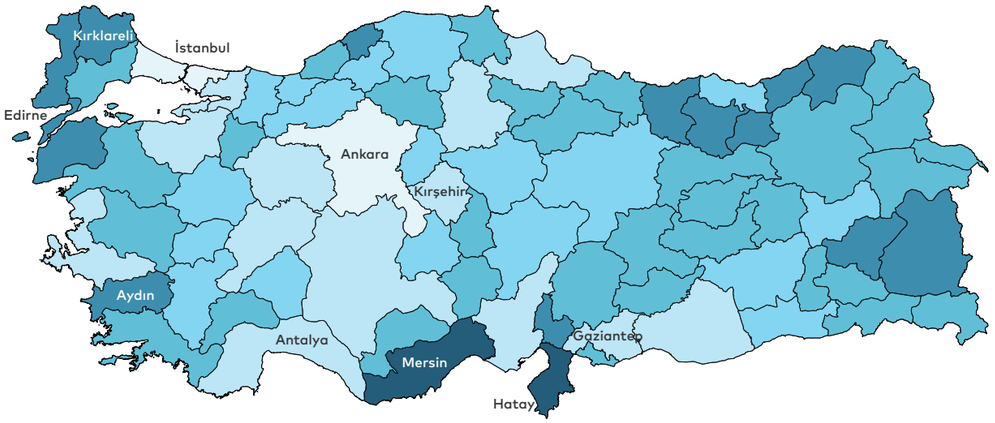
2024 yılında İstanbul'un net göçü -41.394 kişi olarak gerçekleşti.

2024 yılı itibarıyla net göç verileri incelendiğinde, net göç değeri en düşük olan il -41.394 kişi ile İstanbul oldu. İstanbul ilini Ankara (-12.913), Antalya (-6.240), Kırşehir (-2.989) ve Gaziantep (-2.760) izledi.

Net göç değeri pozitif olan iller arasında ise en yüksek değerin Mersin iline ait olduğu görüldü. 2024 yılında Mersin'in net göçü 3.443 kişi olarak gerçekleşti. Bu ili sırasıyla Hatay (1.382), Kırklareli (670), Edirne (480) ve Aydın (337) takip etti.

▶ Harita 3. İllerin Net Göç İstatistikleri

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2024

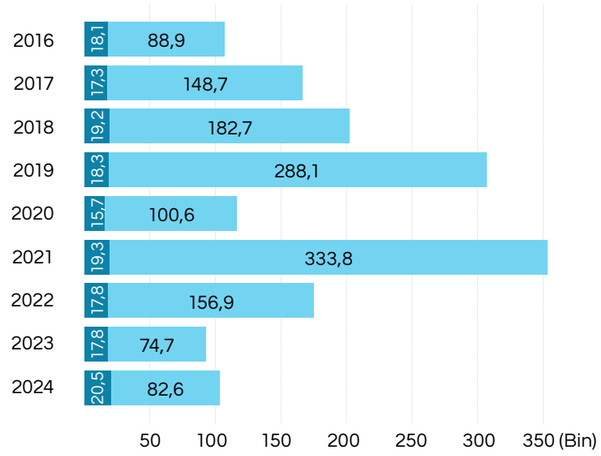
2024 yılında yurtdışından İstanbul'a gelen nüfusun 82 bin 635'ini yabancı uyruklular oluşturdu.

2024 yılında yurtdışından İstanbul'a gelen nüfusun 82 bin 635'ini yabancı uyruklular, 20 bin 456'sını ise Türk vatandaşları oluşturdu. 2023 yılına göre yurtdışından İstanbul'a gelen yabancı uyruklu nüfus %10,6, Türk vatandaşları ise %14,7 artış gösterdi.

▶ Grafik 4. Vatandaşlığa Göre Yurtdışından İstanbul'a Gelen Göç

Türk vatandaşı
Yabancı uyruklu

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2016-2024

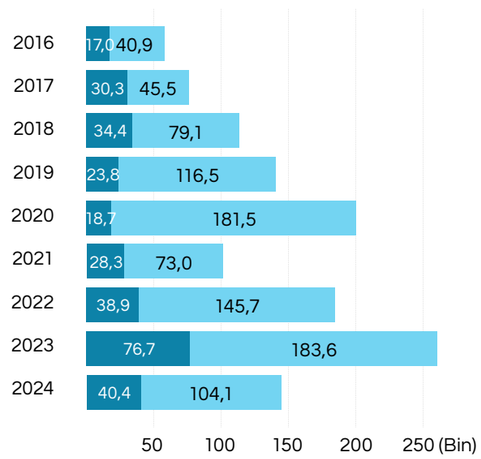
2024 yılında İstanbul'dan yurtdışına giden nüfusun 104 bin 134'ünü yabancı uyruklular oluşturdu.

2024 yılında İstanbul'dan yurtdışına giden nüfusun 104 bin 134'ünü yabancı uyruklular, 40 bin 351'ini ise Türk vatandaşları oluşturdu. 2023 yılına göre İstanbul'dan yurtdışına giden yabancı uyruklu nüfus %43,3, Türk vatandaşları ise %47,4 azaldı.

▶ Grafik 5. Vatandaşlığa Göre İstanbul'dan Yurtdışına Giden Göç

Türk vatandaşı
Yabancı uyruklu

Kaynak: TÜİK, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2016-2024

Sektörel Veriler Metodolojisi

(4.1) Konut Piyasası Metodolojisi: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Konut Bülteni, TÜİK tarafından 19.06.2025 tarihinde yayınlanmış olup, bülten Mayıs 2024-Mayıs 2025 dönemi verilerini içermektedir.

(4.2) Ulaşım Metodolojisi: TUHİM (Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü), BELBİM ve İBB Ulaşım Yönetim Merkezi'nin 01.07.2025 tarihi itibariyle yayınlanmış olduğu Haziran 2025 dönemi toplu ulaşım istatistikleri derlenmiştir. TÜİK'in 18.06.2025'te yayınladığı Mayıs 2025 dönemi motorlu kara taşıtları istatistikleri derlenerek oluşturulmuştur.

(4.3) Turizm Metodolojisi: Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ) verileri derlenerek oluşturulmuştur. Sınır istatistikleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 23.06.2025 tarihine yayınlanan Mayıs 2025 verilerini içermektedir. Konaklama ve tesis istatistikleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 13.06.2025 tarihine yayınlanan Nisan 2025 verilerini içermektedir. Hava ulaşımı istatistikleri, DHMİ tarafından 13.06.2025 tarihine yayınlanan Mayıs 2025 verilerini içermektedir.

(4.4) Çevre Metodolojisi: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), İBB Çevre Koruma Şube Müdürlüğü verileri derlenerek oluşturulmuştur. Elektrik ve doğal gaz istatistikleri EPDK tarafından 30.06.2025 tarihinde yayınlanan Nisan 2025 verilerini içermektedir. Hava kalitesi verileri ise 01.07.2025 tarihinde yayınlanan Haziran 2025 verilerini içermektedir.

(4.5) Maliye Metodolojisi: Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Mali istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 16.06.2025 tarihinde, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 11.06.2025 tarihinde yayınlanmış olup, yapılan çalışma Mayıs 2024- Mayıs 2025 verilerini içermektedir.

(4.6) Reel Piyasalar Metodolojisi: TÜİK, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Dış ticaret istatistikleri, TÜİK tarafından 30.06.2025 yayınlanan Mayıs 2025 verilerini içermektedir. Şirket verileri, TOBB tarafından 20.06.2025 tarihinde yayınlanan Mayıs 2025 verilerini içermektedir.

(4.7) İşgücü Piyasası Metodolojisi: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Sigortalı çalışan verileri, SGK tarafından 30.06.2025 yayınlanan Nisan 2025 verilerini içermektedir.

(4.8) Yıllık Göstergeler Metodolojisi: Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri çalışması, TÜİK tarafından 19.06.2025 tarihinde yayınlanan Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri 2024 Haber Bülteni verilerinden, TÜİK Biruni Veri Portalı: Ölüm İstatistikleri ve TÜİK Biruni Veri Portalı: İntihar İstatistikleri verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Yapılan çalışmada yer alan veriler 2014-2024 yılları arası dönemi içermektedir. Uluslararası Göç İstatistikleri çalışması, TÜİK tarafından 24.06.2025 tarihinde yayınlanan Uluslararası Göç İstatistikleri 2024 Haber Bülteni verilerinden derlenerek oluşturulmuştur. Yapılan çalışmada yer alan veriler 2016-2024 yılları arası dönemi içermektedir.

İstanbul Planlama Ajansı

ipa.istanbul ipaistanbul ipa.istanbulplanlamaajansi